

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Київський Національний університет будівництва та архітектури
Харківський національний університет будівництва та архітектури
Харківський національний університет міського господарства
ім. О.М. Бекетова
Державний університет Люблінська політехніка (Польща)
Національна спілка архітекторів України
Українська академія архітектури
Рівненська обласна організація спілки архітекторів України
Рівненська обласна державна адміністрація
Рівненська міська рада

Міжнародна науково-практична конференція

**АРХІТЕКТУРА, ОСВІТА І НАУКА
В УКРАЇНІ І СВІТІ:
ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

1-4 жовтня 2019 року

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Рівне – 2019

Ministry of Education and Science of Ukraine
National University of Water and Environmental Engineering
Kyiv National University of Civil Engineering and Architecture
Kharkiv National University of Civil Engineering and Architecture
O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv
Lublin University of Technology (Poland)
National Union of Architects of Ukraine
Academy of Architecture of Ukraine
Rivne Regional Organization of National Union of Architects of Ukraine
Rivne Regional State Administration
Rivne City Council

International Research and Practical Conference

**ARCHITECTURE, EDUCATION AND
RESEARCH
IN UKRAINE AND ABROAD:
EXPERIENCE AND DEVELOPMENT
PROSPECTS**

October 1-4, 2019

ABSTRACTS COLLECTION

Rivne - 2019

УДК [72:37+001](477)(043.2)

*Рекомендовано до видання Вченою радою
Національного університету водного господарства та
природокористування.
Протокол № 5 від 14 червня 2019 р.*

Відповідальна за випуск:

Михайлишин О. Л., д. арх., проф., завідувачка кафедри архітектури та середовищного дизайну Національного університету водного господарства та природокористування.

Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність, поданої в тезах інформації та залишає за собою право не погоджуватись з думкою авторів про викладені проблеми

Архітектура, освіта і наука в Україні і світі: досвід і перспективи розвитку : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Рівне, 1-4 жовтня 2019 р. : тези доповідей / ред. кол.: Михайлишин О. Л. (відповід. ред.), Лушнікова Н. В., Потапчук І. В., Сергіюк І. В. – Рівне : НУВГП, 2019. – 136 с.

Дизайн обкладинки – Бенедюк П. О.

ISBN 978-966-327-438-6

© Національний університет водного господарства та природокористування, 2019

НАУКОВИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

- Мошинський В.С. д.с.-г.н., проф., ректор Національного університету водного господарства та природокористування, голова комітету
- Штолько В.Г. д. арх., президент Української академії архітектури
- Гусаков В.М. к.т.н., проф., Президент Національної спілки архітекторів України
- Михайлишин О.Л. д.арх., проф., зав. кафедрою архітектури та середовищного дизайну НУВГП
- Кащенко О.В. д.т.н., проф., декан архітектурного факультету КНУБА
- Мироненко В.П. д.арх., проф., декан архітектурного факультету ХНУБА
- Рищенко Т.Д. к.т.н., доц., декан факультету архітектури, дизайну та образотворчого мистецтва, ХНУМГ ім. О.М. Бекетова
- Тімохін В.О. д.арх., проф., зав кафедри дизайну архітектурного середовища КНУБА
- Черкес Б.С. д.арх., проф., директор Інституту архітектури НУ «Львівська політехніка»
- Ричков П.А. д.арх., проф., професор кафедри архітектури та середовищного дизайну НУВГП
- Давидов А.М. к.арх., доц., декан архітектурного факультету НАОМА
- Шмигін Б. д. арх., проф., декан факультету будівництва та архітектури Державного університету «Люблінська політехніка»

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

- Мошинський В.С. д.с.-г. н., проф., ректор Національного університету водного господарства та природокористування, голова оргкомітету
- Савіна Н.Б. д.е.н., проф., проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків НУВГП, заступник голови оргкомітету
- Макаренко Р.М. к.т.н., проф., директор навчально-наукового інституту будівництва та архітектури НУВГП, заступник голови оргкомітету
- Ромашко В.М. д.т.н., проф., зав кафедри основ архітектурного проектування, конструювання і графіки НУВГП
- Пугачов Є.В. д.т.н., проф. кафедри основ архітектурного проектування, конструювання і графіки НУВГП
- Лушнікова Н.В. к.т.н., доц. кафедри архітектури та середовищного дизайну НУВГП відповідальний секретар
- Потапчук І.В. к.арх., доц. кафедри архітектури та середовищного дизайну НУВГП
- Смолінська О.Е. к.арх., доц. кафедри архітектури та середовищного дизайну НУВГП
- Сергіюк І.М. к.арх., асист. кафедри архітектури та середовищного дизайну НУВГП
- Бенедюк П.О. м. арх., ст. викл. кафедри архітектури та середовищного дизайну НУВГП

ЗМІСТ CONTENT

Секція 1. Філософські та теоретико-методологічні аспекти сучасного архітектурознавства

Session 1. Philosophic and theoretical aspects of contemporary architectural studies

Жмурко Ю.В.	Категорія «цікавого» в історичному та сучасному архітектурному середовищі.....	14
Zhmurko Yu.V.	The category of “Interesting” in the historical and modern architectural environment.....	15
Криворучко Н.І.	Методологічні проблеми архітектурного проектування у форматі вищої школи.....	16
Kryvoruchko N.I.	Methodological problems of architectural design in the format of higher education.....	17
Лінда С.М.	Завершення сакральних об’єктів у II половині XIX ст. у світлі теорії стилістичної реставрації	18
Linda S.M.	Completion of sacral structures in the 2 nd half of 19 th century in the light of stylistic restoration.....	19
Трошкін А.А.	Сучасні типи об’єктів громадського харчування у спальних районах міста Києва.....	20
Troshkin A.A.	Modern types of public catering objects in residential areas of the city of Kyiv.....	21
Трошкіна О.А.	Кадр, сцена та епізод як структурні одиниці архітектурного середовища.....	22
Troshkina O.A.	Frame, stage and episode as structural units of architectural environment.....	23
Федак А.Я.	Дослідження архітектури та містобудування в аспекті утопічного світогляду.....	24
Fedak A.Y.	Research of architecture and urban development in the aspect of the utopian ideology.....	25

Секція 2. Сучасний досвід та проблематика історико-архітектурних досліджень

Session 2. Modern experience and issues of historical architectural studies

Хаммоуд Дж.	Збереження архітектурних споруд у перехідний період у Бейруті (1840-1940 рр.)..	26
Hammoud Jad	Conserving the architectural structures of the transition period in Beirut (1840-1940).....	26
Бондарчук Л.Ю.	Розвиток планувальної структури шкіл на Волині в міжвоєнний період.....	27
Bondarchuk L.Yu.	The development of the planning structure of schools in Volyn in the interwar period.....	28
Войко Н.Ю., Гамалія А.В.	Історичні передумови ландшафтно-планувальної організації «зеленої» пішохідної мережі міст.....	29
Voiko N.U., Hamalia A.V.	Historical preconditions of landscape planning organization of urban green pedestrian networks.....	30
Ісупова М.І.	Інтерпретація мотивів народного орнаменту в декорі будівель міст України 2-ї пол. 1940-х – 1950-х рр.....	31
Isupova M.I.	Interpretation of the folk ornament motives in the architectural decoration of Ukrainian cities in the second half of the 1940s – 1950s.....	32
Кайдановська О.О.	Освітні потенціал міського середовища.....	33
Kaidanovska O.O.	Educational potential of urban environment.....	34
Копиляк І.М.	Еволюція діяльності клубних будівель для громадського життя у Львові.....	35
Kopylyak I.M.	Evolution of the activities of club buildings for public life in Lviv.....	36
Мартишова Л.С.	«Старе та нове життя» пам'яток архітектури в містобудівній структурі сучасного міста.....	37
Martyshova L.S.	The “old and new life” of architectural monuments in the urban structure of a modern city.....	38
Новосельчук Н.Є.	Оптична ілюзія як один із засобів створення сучасного дизайну інтер'єру.....	39

Novoselchuk N.Ye.	Optical illusion as one of the modern ways for creation interior design.....	40
Ремізова О.І.	На перетині теорії та історії архітектури.....	41
Remizova O.I.	At the intersection of theory and history of architecture.....	42
Ричков П.А.	Архітектурна спадщина Волині та міжконфесійний трансформізм.....	43
Rychkov P.A.	Architectural heritage of Volhynia and interconfessional transformism.....	44
Сергіюк І.М.	Особливості історико-архітектурних досліджень на прикладі військових гарнізонів Волині ХІХ – початку ХХ ст.....	45
Serhiuk I.M.	Features of historical and architectural research on the example of Volyn military garrisons of the XIX - early XX century.....	46
Чигрин Н.О., Блох В.Г.	Сучасний стан та проблеми збереження садибно-паркових комплексів регіону Прип'ятське Полісся.....	47
Tschigrin N.A., Blokh V.G.	Current state and problems of preservation of manor-park complexes in the Pripyatskoye Polesye region.....	48
Шолудько М.В., Шолудько М.М.	Прояви нового модернізму в проектах рівненських архітекторів 1970 - 1990 років...	49
Sholudko M.V., Sholudko M.M.	The manifestations of new modernism in the projects by Rivne architects in 1970s-1990s.....	50
Ягодка Ю.П.	Проблеми і напрямки формування міського середовища Кременця у 1920-30-х рр. (за документами Магістрату міста).....	51
Yahodka Yu.P.	Problems and directions of formation urban environment of Kremenets in 1920-30s (according to the documents of magistrate of the city).....	52

Секція 3. Новітні тенденції в архітектурно-містобудівних дослідженнях

Section 3. Advanced tendencies in architecture and urban planning researches

Бичковська Л.С.	Проблема шумового забруднення міського середовища.....	53
Bychkovska L.S.	Problem of noise pollution of urban environment...	54
Богданова Ю.Л.	Сучасні принципи формування міського середовища.....	55
Bohdanova Yu.L.	Modern principles of formation of urban environment.....	56
Велігоцька Ю.С.	Особливості формування орієнтаційної системи в дитячих поліклінічних закладах.....	57
Veligotska Yu.S.	The features of wayfinding system forming in children's polyclinic institutions.....	58
Вигдорович О.В.	Сучасні тенденції формування соціально-планувальної структури архітектурно-містобудівних комплексів.....	59
Vyhdorovych O.V.	Modern tendencies of social plan structure forming for architectural and city planning complexes.....	60
Вотінов М.А.	Ноосферний підхід для дослідження гуманізації міського середовища.....	61
Votinov M.A.	Noospheric approach to the research of urban environment humanization.....	62
Дудка О.М., Чихічина В.О.	Теоретичні основи архітектурного проектування як аспект формування міського середовища.....	63
Dudka O.M., Chikhichina V.O.	Theoretical basis of architectural design, as the aspect of formation of the urban environment.....	64
Ільченко С.А.	Вернакулярна архітектура як прояв колективного несвідомого по відношенню до архітектурного середовища.....	65
Ilchenko S.A.	Vernacular architecture as a manifestation of the collective unconscious in relation to the architectural environment.....	66

Кузьменко Т.Ю., Дмитренко А.Ю.	Сучасна типологія приміських сільських поселень.....	67
Kuzmenko T.Yu., Dmytrenko A.Yu.	Contemporary typology of suburban rural settlements.....	68
Михайлишин О.Л.	Волинське місто як об'єкт архітектурно-просторових трансформацій у міжвоєнний період.....	69
Mykhaylyshyn O.L.	Volyn cities as objects of architectural and space transformation in the interwar period.....	70
Попова О.А.	Ергономічні принципи формування архітектурного середовища реабілітаційних центрів.....	71
Popova O.A.	Ergonomic principles if forming the architectural environment of rehabilitation centers.....	72
Потапчук І.В.	Ландшафтний урбанізм як один з новітніх напрямів зарубіжних та вітчизняних досліджень.....	73
Potapchuk I.V.	Landscape urbanism as one of the new directions of abroad and domestic researches.....	74
Пугачов Є.В., Кундрат Т.М., Літницький С.І., Зданевич В.А.	Нові тенденції в моделюванні видимості в залах і спорудах для глядачів.....	75
Pugachov Ie.V., Kundrat T.M., Litnitskyi S.I., Zdanevych V.A.	New trends in modelling visibility in auditoriums and structures for audience.....	76
Сільвестрова Н.П., Вишлавень Д.О.	Новітні тенденції формування візуально-комунікаційного середовища сучасного міста...	77
Silvestrova N.P., Vyplaven D.O.	New trends in forming the visual communication environment of the modern city.....	78
Смірнова О.В.	Синергетичний підхід для дослідження інноваційних будівель та споруд у міському середовищі.....	79
Smirnova O.V.	Synergetic approach to the investigation of innovative buildings in the urban environment.....	80

Чубарова Д.С.	Напрями та перспективні тенденції гуманізації архітектури паркінгів.....	81
Chubarova D.S.	Directions and perspective trends of humanization of the architecture of parking lots.....	82
Шебек Н.М., Колмаков Є.О.	Сучасні тенденції гуманізації громадських просторів центральних зон міст.....	83
Shebek N.M., Kolmakov Ye.O.	Current trends of humanization of public spaces of the central zones of the cities.....	84
Шевченко Л.С.	Нові підходи до гуманізації міського середовища в умовах глобалізації.....	85
Shevchenko L.S.	New approaches to humanization of the urban environment in the context of globalization.....	86
Шкляр С.П.	Проблеми і сучасні тенденції дослідження та проектування об'єктів соціального призначення.....	87
Shkliar S.P.	Problems and modern trends of the study and design of objects for social purpose.....	88

Секція 4. Міжнародний і національний характер архітектурної науки і освіти в контексті глобалізації

Session 4. International and national character of architectural researches and education in global context

Вестон Р.	Світ Моллі: творчо-навчальний веб-додаток для дітей.....	89
Weston R.	Molly's World: a web-based creative and educational app for young children.....	89
Барац Б.С., Лушнікова Н.В.	Аудиторні то позааудиторні форми дистанційного навчання як засіб підвищення мотивації студентів та запровадження віртуальної комунікації.....	90
Barats B.S., Lushnikova N.V.	In-class and extracurricular distance learning activities for facilitation architecture students' motivation and providing virtual communication....	91
Буряк О.П.	Повертаючись до засад індивідуалізації освіти..	92
Buriak O.P.	Returning to the principles of individualization of education.....	93

Єксарьов В.А., Єксарьова Н.М.	Спрямованість виробництва знань у європейських архітектурних школах.....	94
Yeksarov V.A., Yeksarova N.M.	Directivity of knowledge production at the European architectural schools.....	95
Лінда С.М. Петровська Ю.Р.	Становлення мистецької підготовки у Львівській архітектурній школі.....	96
Linda S.M., Petrovska Yu.R.	Formation of artistic training in Lviv architectural school.....	97
Любченко М.А. Радченко А.О.	Розвиток архітектурної освіти для іноземних студентів у ЗВО України.....	98
Liubchenko M.A., Radchenko A.O.	Development of architectural education for foreign students in higher schools of Ukraine.....	99
Матвіюк О.В.	Тенденції та перспективи розвитку архітектурної освіти під впливом графічних комп'ютерних програм.....	100
Matviuk O.V.	Trends and prospects for development of architectural education under the influence of graphic computer programs.....	101
Петровська Ю.Р.	Вплив геополітичного розташування Львівської архітектурної школи на розвиток мистецької освіти.....	102
Petrovska Yu.R.	Influence of geopolitical location of Lviv architectural school on the development of artistic education.....	103
Тімохін В.О.	Інтенції та потенції перетворень сучасної архітектурної освіти.....	104
Timokhin V.O.	Intentions and potencies of modern architectural education transformations.....	106
Черкес Б.С., Петришин Г.П.	Внесок міжнародної навчальної кооперації у вирішення архітектурно-містобудівних проблем.....	108
Cherkes B.S., Petryshyn H.P.	Contribution of international educational cooperation to solving architectural and urban problems.....	109
Шушлякова О.С.	Сучасні тенденції та напрями архітектурної освіти	110
Shushliakova O.S.	Modern trends and directions of architectural education.....	111

Секція 5. Проблеми і шляхи модернізації архітектурної освіти в Україні, зміст і методика викладання

Session 5. Problems and ways of modernization of architectural education in Ukraine, educational approaches

Васильєв П.О.	Партисипативне планування, як необхідна складова навчального процесу майбутніх архітекторів.....	112
Vasyliiev P.O.	Participatory planning as the necessary component of the future architectural training process.....	113
Горбик О.О.	Значення історико-архітектурних знань в формуванні професійного світогляду сучасного здочого.....	114
Gorbyk O.O.	Value of historical knowledge in the world view formation of professional modern architect.....	115
Древаль І.В.	До питання активізації процесу підготовки архітекторів.....	116
Dreval I.V.	On the issue of activation the process of architects training.....	117
Лушнікова Н.В., Шинкарук А.Л.	Досвід застосування моделей неформальної STEAM-освіти в проектах з дизайну та урбаністики.....	118
Lushnikova N.V., Shynkaruk A.L.	Experience of application informal STEAM-education models in design ad urban projects.....	119
Носенко Г.А., Ларіонова М.А.	Методика вивчення монументальної народної архітектури та 1 курсі КНУБА.....	120
Nosenko G.A., Larionova M.A.	Method of studying monumental folk architecture in the first year of study at KNUCA.....	121
Пугачов Є.В., Кундрат Т.М., Літницький С.І., Зданевич В.А.	Пропозиції щодо розрахунку тепловологісного стану огорожувальних конструкцій в навчальному процесі.....	122
Pugachov Ie.V., Kundrat T.M., Litnitskyi S.I., Zdanevych V.A.	Proposals for calculation of thermal humidity of building envelope structures in educational process.....	123
Рищенко Т.Д.	Архітектурна освіта.....	124
Ryshchenko T.D.	Architectural education.....	125

Соловійова О.С.	Історико-містобудівельна складова як фактор передпроектного аналізу.....	126
Soloviova O.S.	Historical urban planning component as a factor of pre-project analysis.....	127
Швець Л.М.	Ідентичність малих та середніх міст в глобалізованому середовищі.....	128
Shvets L.M.	Identity of small and medium-sized cities in globalized environment.....	129

Секція 6. Дипломні проекти та магістерські роботи в контексті розвитку архітектури та містобудування

Session 6. Diploma projects and master works in the context of architecture and urban planning development

Коптева Г.Л.	Формування системи реабілітаційних комплексів для маломобільних груп населення...	130
Koptieva H.L.	Formation of system of rehabilitation complexes for population groups with disabilities.....	131
Мхаїкл Х.	Методика архітектурного проектування реабілітаційних центрів для військовослужбовців.....	132
Mhaikel H.	Methods of architectural design of rehabilitation centers for military personnel.....	133
Смолінська О.Е.	Архітектурна освіта як спосіб збереження об'єктів дерев'яного церковного зодчества (на прикладі Рівненської області).....	134
Smolinska O.E.	Architectural education as a way for preservation of wooden churches (by example of Rivne region).....	135

**Секція 1. Філософські та теоретико-методологічні
аспекти сучасного архітектурознавства**

**КАТЕГОРІЯ «ЦІКАВОГО» В ІСТОРИЧНОМУ ТА СУЧАСНОМУ
АРХІТЕКТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ**

Жмурко Ю. В. (к. арх., доц.)

Харківський національний університет міського господарства
ім. О.М. Бекетова, м. Харків

Ключові слова: категорія «цікавого», архітектурна композиція, сприйняття.

Традиційно предметом теорії архітектурної композиції є питання естетичного сприйняття архітектурних форм спостерігачем. Але при всіх напрацюваннях принципів морфологічного аналізу архітектурної форми в теорії композиції все ж залишається питання: чому одні архітектурні ансамблі торкаються душі, а інші лише вражають грандіозністю та екстравагантністю.

Архітектура традиційно спирається на категорії класичної естетики та її центральну категорію «прекрасного». Але в сучасному мистецтві, як рефлексії життя суспільства, ця категорія втрачає актуальність. Філософи та мистецтвознавці відзначають, що категорії піднесеного, трагічного, комічного, на рівні з прекрасним, відносяться до більш загальної категорії «цікавого». Я. Голосовкер акцентує увагу на інтелектуальному пріоритеті «цікавого», коли смислообраз уявлення збуджує нашу інтелектуальну чуттєвість.

Категорію «цікавого» як втілення смислообразів можна прослідкувати в таких історичних структурах міста, які є найзмистовнішими та найінформативнішими, тобто цікавими.

У сучасному архітектурному середовищі, орієнтованому скоріше на інформативність, ніж на чуттєвість, наповненість смислообразами є актуальною проблемою. В архітектурі на межі тисячоліть можна знайти приклади, що відображають шляхи пошуку наповненості архітектурних ансамблів смислообразами. Це Єврейський Музей в Берліні Даніела Лібескінда, павільйон Нідерландів на Експо-2000 в Ганновері, проекти Захи Хадід. У цих будівлях кожен з авторів по-різному звертається до проблеми нової метафори сучасної архітектури, до розкриття нових значень в архітектурі.

Як пише О.В. Рябушін, в архітектурі Захи Хадід все переплітається: об'єми, форми, поверхні і крізь них пульсуючий простір. Тут немає світоглядної ясності, кристалічного мислення – тут туман і душевні безодні Кафки, розмитість колективного несвідомого і архетипи Юнга.

**Session 1. Philosophic and theoretical aspects
of contemporary architectural studies**

**THE CATEGORY OF “INTERESTING” IN HISTORICAL
AND MODERN ARCHITECTURAL SPACE**

Zhmurko Yu. V. (Ph.D. Arch., Assoc. Prof.)
O.M. Beketov National University of Urban Economy, Kharkiv

Key words: category of “interesting”, architectural composition, perception.

Traditionally, the subject of the theory of architectural composition is the question of the observer’s aesthetic perception of architectural forms. However, along with all the developments of the principles of morphological analysis of architectural forms in the theory of composition, the question remains why some architectural ensembles touch the soul, while others only amaze with grandeur and extravagance.

Architecture is traditionally based on the category of classical aesthetics and its central category of “beauty”. But in contemporary art, as a reflection of the life of society, this category loses its relevance. Philosophers and art critics point out that the categories of the sublime, tragic, comic, along with the beautiful, belong to the more general category of “interesting”. Y. Holosovker focuses on the intellectual priority of “interesting”, when a semantic image excites our intellectual sensuality.

The category of “interesting” as the embodiment of semantic images can be traced in such historical structures of the city, which are the most informative and meaningful, and thus interesting.

In the modern architectural environment, focused more on information than on sensuality, saturation by semantic images is the topical issue. In the architecture on the verge of millennia you can find examples that reflect the search for the saturation of architectural ensembles by semantic images. This is the Jewish Museum in Berlin by Daniel Libeskind, the Netherlands pavilion at Expo-2000 in Hanover, Zaha Hadid projects. In these buildings, the authors differently address the problem of a new metaphor of modern architecture, and the disclosure of new meanings in architecture.

As A.V. Ryabushin writes, everything is intertwined in Zaha Hadid’s architecture: volume, shape, surface, and through all of these – there is a throbbing space. There is no worldview clarity, crystal thinking – there is fog and Kafka’s mental abyss, blurring of collective unconscious and Jung’s archetypes.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ АРХІТЕКТУРНОГО ПРОЕКТУВАННЯ У ФОРМАТІ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Криворучко Н. І. (к. арх., доц.)

Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова, м. Харків

Ключові слова: архітектурне проектування, методологія архітектурної діяльності, предмет архітектурної композиції.

Методологія – це вчення про організацію діяльності. Таке визначення однозначно детермінує і предмет методології – організація діяльності. Відштовхуючись від цих визначень, можна констатувати, що методологія архітектурного проектування – це вчення про його організацію, як основи архітектурної діяльності. Остання трактується як діяльність по створенню об'єктів архітектури. Вона включає і творчий процес пошуку архітектурного рішення та його втілення, і координацію дій учасників за розроблення всіх складових частин проекту з формування середовища для життєдіяльності, будівництва будівель і споруд, а також здійснення науково-дослідної та викладацької роботи в цій сфері. Об'єднуючою категорією в цьому ланцюгу є *предмет архітектурної діяльності* – формування архітектурної композиції середовища, яка має двоєдину природу, інтегрує в собі функцію і естетику в цілісну систему як на рівні інженерії, так і в сприйнятті споживачами цього середовища. Тільки архітектор несе відповідальність за цю діяльність і має право на її організацію.

Але в Законі «Про архітектурну діяльність» є визначення: «суб'єкти архітектурної діяльності – архітектори, інші особи, які беруть участь у підготовці і розробленні містобудівної документації, науково-дослідній і викладацькій роботі, замовники проектів та будівництва ..., підрядники ..., виробники ..., користувачі об'єктів архітектури, а також органи влади,».

В цьому визначенні і є проблема: якщо архітектурна діяльність (*це раз наголошення*) – це створення предметно-просторового середовища, то той, хто його створює, і є активним суб'єктом цієї діяльності. Це перше. Друге. В професійному колі досі немає чіткої позиції щодо предмету архітектурної діяльності, а також, чіткого розуміння двоєдиної природи архітектурної композиції. А це так чи інакше визначає організацію, тобто, методологію архітектурного проектування у форматі вищої школи, що віддзеркалює дискретність і безсистемність навчання.

METHODOLOGICAL PROBLEMS OF ARCHITECTURAL DESIGN IN THE FORMAT OF HIGHER EDUCATION

Kryvoruchko N. I. (Ph.D. Arch., Assoc. Prof.)

O.M. Beketov National University of Urban Economy, Kharkiv

Key words: architectural design, methodology of architectural activity, object of architectural composition.

Methodology is the doctrine of the organization of activities. Such a definition determines the subject of the methodology - the organization of activities. Based on these definitions, one can state that the methodology of architectural design is the doctrine of its organization as the basis of architectural activity. The latter is treated as an activity to create architectural objects. It includes the creative process of finding an architectural solution and its implementation, and coordinating the actions of participants for the development of all components of the project on the formation of a living environment, the construction of buildings and structures, as well as the implementation of research and teaching work in this area. The subject of architectural activity is a unifying category in this chain - formation of architectural composition environment that has dual nature integrates the function and aesthetics of a coherent system at both the engineering and consumer perception of the environment. Only the architect is responsible for this activity and has the right to its organization.

But there is a definition in the law “On Architectural Activities”: “the subjects of architectural activity - architects, other persons who participate in the preparation and development of urban planning documentation, ... research and teaching work, customers of architectural objects..., contractors ..., manufacturers ..., ... users of architectural objects, as well as authorities ...;”.

In this definition, there is a problem: if the architectural activity (once again emphasizing) is the creation of the subject-spatial environment, then the one, who creates it, is an active subject of this activity. Secondly, in the professional circle there is still no clear position about architectural activity, as well as a clear understanding of the two-fold nature of the architectural composition. This fact defines the organization, in other words, the methodology of architectural design in the format of higher education, which reflects the discreteness and unsystematic learning.

ЗАВЕРШЕННЯ САКРАЛЬНИХ ОБ'ЄКТІВ У II ПОЛОВИНІ XIX СТ. У СВІТЛІ ТЕОРІЇ СТИЛІСТИЧНОЇ РЕСТАВРАЦІЇ

Лінда С. М. (д. арх., проф.)

Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

Ключові слова: завершення, стилістична реставрація, собор, II половина XIX ст.

У час піднесення національної свідомості та високої оцінки власної архітектурної спадщини у багатьох європейських країнах у другій половині XIX ст. розпочався безпрецедентний за своїм розмахом процес добудови незавершених готичних святинь.

Методологічною підставою відбудови стала теорія стилістичної реставрації, остаточно сформульована французьким архітектором і реставратором Еженом Емануелем Віоле-ле-Дюком у середині XIX ст. Архітектор розглядав середньовічну архітектуру як цілісну органічну систему, а завданням реставрації вважав комплексне відновлення цієї системи. Таким чином, добудова середньовічних святинь спиралася на ідею завершення пам'ятки за методом «реставрації за аналогією», оскільки архітектори того часу були добре ознайомлені з аналогічними об'єктами, збудованими у середньовіччі.

Справжня хвиля добудов охопила майже всі європейські країни, оскільки завершення об'єкту розглядали як справу загальнонаціонального значення. На сьогодні ще не існує загальної статистики щодо кількості добудованих готичних святинь, але серед цих них є такі перлини світової архітектури, як собор у Кельні (добудова 1840-1880 рр.), собор у Мілані (добудова 1805-1858 рр.), собор Св. Віта у Празі (добудова з 1844 р. по 1927 р.), катедра у Барселоні (добудова 1890-1813 рр.). Ці об'єкти отримала не лише нові фасади, а й були добудовані значні структурні частини соборів.

З точки зору сучасних реставраційних поглядів, такий підхід до пам'яток архітектури є дуже контрверсійним. Сьогоднішня теорія реставрації не визнає практики втручання в автентичну структуру збереженого об'єкту та її зміну на користь актуальних естетичних ідеалів. Проте, у XIX ст. така практика вважалася цілком науковою та єдино можливою для приведення об'єкту до стану стилістичної цілісності. Тому приведені вище будівлі ми можемо сьогодні розглядати не лише як пам'ятки доби готики, але й як пам'ятки доби стилістичної реставрації XIX ст.

COMPLETION OF SACRAL STRUCTURES IN THE 2ND HALF OF THE 19TH CENTURY IN THE LIGHT OF THEORY OF STYLISTIC RESTORATION

Linda S. M. (Dr of Arch., Prof.)
Lviv Polytechnic National University, Lviv

Key words: completion, stylistic restoration, cathedral, second half of the nineteenth century.

During the rise of national consciousness and high appreciation of its own architectural heritage in many European countries in the second half of the nineteenth century the unprecedented in its magnitude process of completing the incomplete Gothic shrines began.

The methodological basis for rebuilding was the theory of stylistic restoration, finally formulated by the French architect and restorer Eugène Emmanuel Violle-le-Duc in the middle of the nineteenth century. The architect considered the medieval architecture as a holistic organic system, and the restoration task considered the complex restoration of this system. Thus, the completion of medieval holy reliance on the idea of completing the monument by the method of “restoration by analogy”, since the architects of that time were well acquainted with similar objects built in the Middle Ages.

The real wave of completions covered almost all European countries, since the completion of the facility was considered a matter of national significance. There is still no general statistics on the number of completed Gothic shrines, but among them there are such pearls of world architecture as the cathedral in Cologne (completed in 1840-1880s), the Cathedral in Milan (completed in 1805-1858), the Cathedral of St. Vita in Prague (completed from 1844 to 1927), cathedral in Barcelona (completed in 1890-1813). These objects received not only new facades, but also significant structural parts of the cathedrals were completed.

From the point of view of contemporary restoration views, such an approach to architectural monuments is very controversial. Today's theory of restoration does not recognize the practice of interfering with the authentic structure of the preserved object and its change in favor of actual aesthetic ideals. However, in the nineteenth century this practice was considered entirely scientific and only possible to bring the object to a stylistic integrity. Therefore, the above buildings can today be considered not only as monuments of the Gothic era, but also as monuments of the era of stylistic restoration of the nineteenth century.

СУЧАСНІ ТИПИ ОБ'ЄКТІВ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ У СПАЛЬНИХ РАЙОНАХ МІСТА КИЄВА

Трошкін А. А. (аспірант)

Національна академія образотворчого мистецтва та архітектури,
м. Київ

Ключові слова: об'єкт харчування, розміщення об'єктів харчування, швидке харчування, дозвільне харчування.

Для міста Києва все більше стає притаманною сучасна світова тенденція – не витратити час на приготування їжі вдома, а харчуватись у громадських закладах. У зв'язку з цим виникає потреба у дослідженні та впровадженні в проектно-містобудівну практику як нових типів об'єктів громадського харчування, так і їх мережі, яка б повною мірою забезпечувала сучасні потреби жителя мегаполіса в їжі.

Зазвичай, об'єкти громадського харчування розміщуються в місцях високої концентрації людей: на вуличних магістралях; по периметру мікрорайону; на туристичних маршрутах; поблизу торговельних центрів, тощо. В результаті аналізу спальних районів м. Києва таких як: Оболонь; Позняки; Русанівка було виявлено, що усю кількість об'єктів харчування можна поділити на два типи «дозвільне харчування» та «швидке харчування», при чому їх розподіл по районах не однаковий.

Так, в районах Оболонь та Позняки більший відсоток складають заклади «швидкого харчування» – кав'ярні, мобільні заклади та фаст-фуд. Тоді як для району Русанівка більш характерне значне домінування закладів «дозвільного харчування». Причиною цього стану ми вважаємо суто житлову функцію району Русанівка, де майже відсутні офісні будівлі, а отже немає потреби в обідніх перекусах офісними працівниками, та деяка містобудівна ізольованість району від потужних міських магістралей та значних місць тяжіння (торгівельних чи туристичних).

В результаті дослідження виявилось, що такого типу об'єкту споживання їжі як «їдальня» відкритого типу – як це було характерним для СРСР сьогодні не існує. Натомість з'являються нові типи закладів харчування, що відповідають потребам сучасної людини, її способу і темпу життя – або заклади швидкого харчування, що економлять час, або заклади дозвільного харчування, відвідування яких все більше стає повсякденним явищем. Тенденція до збільшення кількості об'єктів харчування у мікрорайонах, деякою мірою нівелює потребу у нормуванні «радіусу доступності». У зв'язку з цим виникає потреба у дослідженні розвитку мережі розглянутих типів.

MODERN TYPES OF PUBLIC CATERING OBJECTS IN RESIDENTIAL AREAS OF THE CITY OF KYIV

Troshkin A. A. (Post-graduate Student)

National Academy of Fine Arts and Architecture, Kyiv

Key words: public catering objects, accommodation of public catering objects of food, fast food, leisure time food.

For the city of Kyiv, the current global trend is becoming increasingly common – people do now waste time cooking at home but eat in public institutions. Therefore, there is a need in research and implementation of both new types of catering facilities and their network in design-town-planning practice, which would fully meet the modern food needs of a megalopolis resident.

Typically, catering facilities are in places with a high concentration of people: in the streets; around the perimeter of the neighbourhood; on tourist routes; near shopping centres etc. As a result of the analysis of sleeping areas in Kyiv, such as: Obolon; Pozniaky; Rusanivka was found that the entire number of public catering objects can be divided into two types - “fast food” and “leisure time food”, moreover, their distribution by districts is not the equal.

Thus, in the Obolon and Poznyaki areas, a larger percentage is made up of “fast food” institutions – coffee shops, mobile establishments and fast food. While for the Rusanivka area, the significant dominance of “leisure time food” institutions is more characteristic. We consider the reason for this condition to be a purely residential function of the Rusanivka district, where office buildings are almost absent, and therefore there is no need for lunchtime snacks for office workers, and some urban planning isolation of the district from the main urban highways and major places of attraction (shopping or tourism).

As a result of the research, it turned out that such a type of public catering object as an open type “canteen” – as it was typical for the USSR, does not exist today. Canteens are replaced with the new types of catering establishments that meet the needs of a modern person, lifestyle and pace of life. They are either “fast-food” catering facilities, which save time, or establishments of “leisure-food”, visits to which are becoming increasingly common. The trend towards an increase in the number of food objects in micro-districts, to a certain extent, eliminates the need for rationing the “radius of accessibility”. In this regard, there is a need for a study of the development of the network of the mentioned types.

КАДР, СЦЕНА ТА ЕПІЗОД ЯК СТРУКТУРНІ ОДИНИЦІ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА

Трошкіна О. А. (к. арх., доц.)
Національний авіаційний університет, м. Київ

Ключові слова: сприйняття архітектурного середовища, сценарний підхід до проектування архітектурного середовища, кадр, сцена, епізод.

Сценарний підхід до проектування архітектурного середовища зумовлений як природною потребою людини в театралізації, так і бажанням управляти процесом створення необхідних, запрограмованих вражень від середовища, в т.ч. для його комерціалізації. До задач підходу можна віднести і проектування людських контактів по мірі пересування в середовищі, розподіл зон доступності і недоступності огляду, просторових акцентів і орієнтирів, підсвідомо фіксованої і зрозумілої візуальної символіки.

Кінематографічний сценарій найбільше підходить як для проектування самого архітектурного середовища, так і для сценарію його сприйняття, оскільки містить структурні одиниці, які співвідносяться із структурою самого середовища – кадри, сцени, епізоди, чого немає у театральному сценарії.

Кадр – первинний структурний елемент фільму, а якщо перекласти дані визначення на архітектурну мову, то кадр – це фрагмент простору, що бачить людина в одному зафіксованому положенні (погляд з однієї точки). Послідовно змонтовані кадри утворюють наступний, більш складний структурний елемент кіномистецтва – сцену. Декілька кадрів-ракурсів місця, території, яку можна охопити одним поглядом (архітектурний ансамбль чи об'єкти на площі, перспективне розкриття вулиці, по якій рухаємось, протилежний бік вулиці, який споглядаємо тощо) відповідають кінематографічному поняттю – сцена. Сцена в семантичному сенсі відповідає словосполученню, тоді як кадр – лише слову. Кілька сцен, об'єднаних в цілісну смислову структуру, утворюють більш складний структурний елемент кіномистецтва – епізод, який несе драматичне навантаження, на відміну від попередніх елементів. Це самостійні фрагменти архітектурного середовища з чіткими просторовими рамками, відповідним матеріальним наповненням і соціальними процесами. Послідовність епізодів, об'єднаних ідеєю, сюжетом, утворює цілісний кіновитвір – фільм, або архітектурний простір міста.

FRAME, STAGE AND EPISODE AS STRUCTURAL UNITS OF ARCHITECTURAL ENVIRONMENT

Troshkina O. A. (PhD. Arch., Assoc. Prof.)
National Aviation University, Kyiv

Key words: perception of architectural environment, scenario approach to design of architectural environment, frame, stage, episode.

The scenario approach to the design of the architectural environment is conditioned both by the natural need of the person in theatricalization, and by the desire to control the process of creating the necessary, programmed impressions from the environment, including for its commercialization. Its tasks include the design of human contacts as we travel in the environment, the distribution of zones of accessibility and inaccessibility of the view, spatial accents and landmarks, subconsciously fixed and understandable visual symbols.

The cinematic scenario is best suited both for designing the architectural environment itself and for the script of its perception, since it contains structural units that relate to the structure of the medium itself – frames, scenes, episodes, which are not in the theatrical scenario.

The frame is the primary structural element of the film, and if you translate the definition data into an architectural language, then the frame is a fragment of space that the person sees in a single fixed position (a view from one point). Serially mounted frames form the next, more complex structural element of the cinema – the scene. Several frames-angles of a place, a territory that can be covered by one's views (an architectural ensemble or objects on the square, a perspective opening of the street on which we are moving, the opposite side of the street we contemplate, etc.) correspond to the cinematic concept - the scene. The scene in the semantic sense corresponds to the phrase, while the frame is only a word. Several scenes, united in a holistic meaning structure, form a more complex structural element of cinema art - an episode that has a dramatic load, unlike the previous elements. These are independent fragments of the architectural environment with clear spatial frameworks, corresponding material content and social processes. The sequence of episodes, united by the idea, plot, forms a holistic film production – a film, or the architectural space of the city.

ДОСЛІДЖЕННЯ АРХІТЕКТУРИ ТА МІСТОБУДУВАННЯ В АСПЕКТІ УТОПІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ

Федак А. Я. (аспірант)

Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

Ключові слова: ідеальне місто, утопія, утопічна ідеологія.

Останнім часом стає поширенішим спосіб аналізу архітектурних та містобудівних концепцій через призму соціокультурних та політичних перетворень у тій чи іншій країні. З урахуванням того, що утопічні ідеї виступають чинниками якісних змін у суспільстві, дослідження поняття утопії в архітектурі дозволяє точніше визначити контекст процесу створення та реалізації архітектурних та містобудівних проєктів.

Мрія про досконалу модель нового міста, яка б уособлювала ідеологічні аспекти та відповідала усім соціальним потребам людини, є одним із циклічних процесів в історії архітектури. Кожен період має власну, характерну та відповідну тодішньому світогляду та ідеології модель ідеального міста-держави. Авторами утопічних моделей міст були як архітектори (Ле Корбюзьє, Т. Гарньє), так і філософи та соціологи (Т. Мор, В. Морріс), для яких архітектура та містобудування були важливими у контексті прагнення реалізації ідеї.

За минулі роки відбулося декілька виставок, лекцій, присвячених дослідженню утопічних ідей в архітектурі та містобудуванні. Так, у 2012 році в Мюнхені відбулась виставка "L'Architecture engagée – Manifestos for Change in Society", на якій було представлено результат аналізу архітектурних проєктів Р. Оуена, Ш. Фур'є, Е. Говарда та інших архітекторів, філософів через призму утопій.

В Україні результати дослідження архітектури з точки зору її зв'язку з утопічною ідеологією були частково відображені на виставці «Надбудова» (2015 р., м. Київ). Під час арт-проєкту «Рецепт для утопії» (2016 р., м. Київ) було розглянуто питання утопій в умовах розвитку інтерактивних мас-медіа. У 2018 році в Києві відбулась виставка «Metropolis: Минулі утопії майбутнього» (того ж року репрезентована у Львові), в рамках якої було проведено цикл публічних тематичних лекцій.

Отже, можна стверджувати, що останнім часом все більшого поширення набуває дослідження архітектури та містобудування, як результату соціально-політичних змін та тенденцій, та виявлення зв'язку з панівною ідеологією та відповідним утопічним світоглядом.

RESEARCH OF ARCHITECTURE AND URBAN DEVELOPMENT IN THE ASPECT OF THE UTOPIAN IDEOLOGY

Fedak A. Y. (Post-graduate Student)
Lviv Polytechnic National University, Lviv

Key words: ideal city, utopia, utopian ideology.

Currently, the analysis of architectural and urban concepts through the prism of socio-cultural and political transformations in a particular country becomes increasingly widespread. Since utopian ideas always act as factors of qualitative changes in society, the study of the concept of utopia in architecture allows to determine the context of the process of creating and implementing architectural and urban projects more accurately.

The dream of a perfect model of a new city, embodying ideological aspects and meeting all social needs of a person, is one of the cyclical processes in the history of architecture. Each period has its own, distinctive ideology of the ideal city-state that corresponds to the ideology of that period. The authors of utopian models of cities were architects (Le Corbusier, Tony Garnier etc.) and philosophers or sociologists (T. More, W. Morris etc.), for whom architecture and urban planning were important in the context of the desire to implement the idea.

There were several exhibitions and lectures devoted to the study of utopian ideas in architecture and urban development over the past few years. For example, in 2012, an exhibition “L'Architecture engagée - Manifestos for Change in Society” was held in Munich, where the results of the analysis of architectural projects by R. Owen, C. Fourier, E. Howard and other architects and philosophers were presented through the prism of utopia.

In Ukraine, the results of the studies of architecture in terms of its connection with the utopian ideology were reflected in the exhibition “Nadbudova” (2015, Kyiv). During the art project “Recipe for Utopia” (2016, Kyiv) the issue of utopias was considered in the development of interactive media. In 2018, an exhibition “Metropolis: The Past of the utopia of the future” was held in Kyiv, which was presented again in Lviv the same year and additionally supplemented with public thematic lectures.

Consequently, we may state that the idea to research architecture and urban development as a result of socio-political changes and trends and as the identification of connections with the dominant ideology and corresponding utopian outlook has become increasingly popular nowadays.

**Session 2. Modern experience and issues
of historical architectural studies**
**CONSERVING THE ARCHITECTURAL STRUCTURES OF THE
TRANSITION PERIOD IN BEIRUT (1840-1940)**

Jad Hammoud

PHD Researcher Aveiro University,
Department of Civil Engineering, Aveiro, Portugal
Instructor, Faculty of Fine Arts and Architecture, Beirut, Lebanese University

Key words: Structural historical evolution, Construction technics, Conservation Historic Buildings.

Conserving the architectural structures of heritage buildings has become an issue of great importance around the world. It is the result of the need to improve existing buildings, recognizing the importance and the knowledge of its traditional technics. The traditional bourgeoisie architecture in the late 19th and early 20th century in Beirut, have been subjected to lack of maintenance and repair which led to degradation, compromising their use and the purpose for which they were built. In this way, a very important Beirut heritage is in risk and the most important source of information of traditional construction systems is in consequence disappearing. The main goal of the research is to outline the entire evolution of the construction system from the late Ottoman and Mandate period and assessing the major construction defects and thermal behavior to support future Conservation recommendations. This can produce changes on the methods of restoration and compatibility of materials which is an issue of great importance around the world, particularly in the most developed societies. Nowadays, conserving the architectural structures of Built Heritage is dealing with the need of retrofitting existing buildings and the recognition of the importance and the knowledge of traditional technics. Specific laboratory tests and monitoring with data loggers will be employed and optimized to and achieve further results in the process of characterization of this Built Heritage. Firstly, a characterization of Beirut architectural typology and construction system will be traced and recorded. Secondly, the use of case studies according to a pre-selection of 4 Beirut houses and 2 French buildings will be surveyed to accomplish the strategy used in the construction for the building. Finally, the intended deeply characterization of the 1840-1940 period of construction system will record the old innovations used in these buildings by detailed illustration. This will provide an understanding of the construction systems and methods used which can encourage the conservation of these buildings which form an important link in the historic evolution of structure and architecture in Beirut. Conservation guidelines specific to this Built Heritage will be a goal to conclude more compatible methods of intervention to guarantee the preservation of the cultural value of these buildings.

Секція 2. Сучасний досвід та проблематика історико-архітектурних досліджень

РОЗВИТОК ПЛАНУВАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ ШКІЛ НА ВОЛИНІ В МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД

Бондарчук Л. Ю. (аспірант, асистент)
Національний університет водного господарства
та природокористування, м. Рівне

Ключові слова: освіта, планувальна структура, міжвоєнний період

Кожна держава на шляху свого становлення неминуче стикається із питанням освіти. Освіта – це унікальний важіль, завдяки якому можна не лише підняти економічний потенціал. Починаючи зі шкільної парти дитина формується як особистість, тому, взявши на озброєння освіту, держава може безпосередньо впливати на громадян. Завдяки освіті, як елементу культури, можна як «будувати», так і нівелювати цілі нації.

В контексті сучасних проблем освіти в Україні, важливим є аналіз історичного досвіду. Останнім часом увагу науковців різних галузей привертає міжвоєнний період. Цікавим та унікальним він є також і в питаннях, що стосуються освіти та організації освітнього процесу.

Однією із важливих складових організації освітнього процесу є будівництво належних освітніх установ, не лише як приміщень для навчання, а і будівель-символів, що образно та функціонально відповідають завданням, що постають перед ними.

В міжвоєнний період Волинь стала частиною II Речі Посполитої, яка після проголошення незалежності отримала першочергове завдання - з'єднати різномірні території в єдину міцну державу. В цьому процесі освіта відіграла особливу роль, тому, починаючи з 1918 року було створене Міністерство з питань релігії та народної освіти та прийнято ряд важливих законодавчих актів, а у 1919 році шкільна освіта стала обов'язковою. Це призвело до активізації процесу проектування та будівництва нових шкіл, а також реконструкції існуючих. Для виконання поставлених завдань спочатку проектування шкільних будівель велось за індивідуальними проектами, а згодом і за типовими, що розроблялися у спеціальних бюро та публікувалися у каталогах.

Досліджуючи еволюцію шкільних будівель, можна простежити, як на фоні змін соціальних умов, способу життя та мислення, що відбувалися на загальнодержавному та світовому рівнях, еволюціонувала планувальна структура школи від однокімнатного приміщення до структури із великим спектром функціональних зон, що були покликані виконувати задані функції: не лише навчальну, а і санітарно-гігієнічну, фізкультурно-оздоровчу та навіть житлову.

THE DEVELOPMENT OF THE PLANNING STRUCTURE OF SCHOOLS IN VOLYN IN THE INTERWAR PERIOD

Bondarchuk L. Yu. (Post-graduate Student, Assistant)

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

Key words: education, planning structure, interwar period.

Each state on the path of its formation inevitably faces the issue of education. Education is a unique lever, due to which it is possible not only to boost the economic potential. Starting from the school desk the child is formed as a personality; therefore, having taken the advantage of an education, the state can directly influence citizens. Thanks to education, as an element of culture, it is possible both to “build” and level out entire nations.

In the context of modern problems of education in Ukraine, the analysis of historical experience is important. Recently, the interwar period attracted the attention of scientists from different branches. It is also interesting and unique in matters relating to education and the organization of the educational process.

One of the important components of the organization of the educational process is the construction of proper educational institutions, not only as premises for studying, but also buildings-symbols that figuratively and functionally correspond to the tasks that they face.

In the interwar period, Volyn became part of the II Polish-Lithuanian Commonwealth, which, after declaration of independence, received the primary task of uniting diversified territories into one strong state. In this process education played special role, therefore, starting in 1918, the Ministry of Religion and National Education had been created and several important legislative acts have been adopted, furthermore in 1919 school education became compulsory. This led to the activation of the process of designing and building new schools and reconstruction of the existing ones. To accomplish the assigned tasks, the design of school buildings was firstly carried out according to individual projects, and subsequently by typical ones, which were developed in special bureaus and published in catalogues.

Analysing the evolution of school buildings, it is possible to trace how, against the background of changes in social conditions, lifestyles and thinking that occurred at the national and global levels, the school's planning structure evolved from a one-room building into a structure with a wide range of functional areas that were aimed to perform specified functions: not only educational, but also sanitary and hygienic, sports and recreation, and even residential one.

ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ЛАНДШАФТНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «ЗЕЛЕНОЇ» ПІШОХІДНОЇ МЕРЕЖІ МІСТ

Войко Н. Ю. (к. арх., доц.), **Гамалія А. В.** (аспірант)
Київський національний університет будівництва та архітектури, м. Київ

Ключові слова: історичні передумови, ландшафтна організація, пішохідна мережа, зелені пішохідні маршрути.

Останніми століттями спостерігається перетворення міських пішохідних маршрутів, за якими здійснюються комунікації. Це пов'язано з рядом проблем, що виникли перед суспільством: негативний розвиток міст, збільшення рівня автомобілізації та поява нових засобів пересування, значне зменшення міських відкритих просторів. У зв'язку з цим відбувається функціональна трансформація вуличної мережі міст, яка змінює характер її використання. Цей процес пов'язаний зі зростанням мобільності людини й різноманітним мотивам її пересування у сучасному місті.

У контексті міського планування процес розвитку зеленої пішохідної мережі міст поділяється на 3 категорії:

- зелені пішохідні маршрути першого покоління (1700 - 1960pp);
- зелені пішохідні маршрути другого покоління (1960-1985 pp.);
- зелена пішохідна мережа третього покоління (після 1985 р.).

Перші пішохідні маршрути у вигляді зелених міських коридорів засаджених бульварами, з'явилися у XIX ст. Потім виникли сполучні відкриті лінійні громадські простори у вигляді системи лінійних парків. Також формувалися зелені маршрути вздовж меж міст та сіл. Найважливішою подією цього періоду було об'єднання національних парків та комплексних рекреаційних зон.

У другому періоді пішохідна мережа доповнилася велосипедними маршрутами, які підтримали екологічну свідомість мешканців міст та збереження культурних ландшафтів.

У третьому періоді додатково до маршрутів безмоторних транспортних засобів формується зелена пішохідна мережа, що зосереджена на естетичних та рекреаційних потребах жителів міст. Зменшуються негативні наслідки урбанізації і створюються альтернативні коридори, що забезпечують захист від впливу транспорту. Зелена пішохідна мережа третього покоління переслідує безліч цілей: збереження середовища, зниження шкоди від повеней, підвищення якості води, захист історичних місць, пізнавальну функцію, що інтегрована у концепції управління простором і ресурсами.

HISTORICAL PRECONDITIONS OF LANDSCAPE PLANNING ORGANIZATION OF URBAN GREEN PEDESTRIAN NETWORKS

Voiko N. U. (Ph.D. Arch., Assoc. Prof.),

Hamalia A. V. (Post-graduate Student)

Kyiv National University of Construction and Architecture, Kyiv

Key words: historical background, landscape organization, pedestrian network, greenways.

In recent centuries, a transformation of urban pedestrian routes has taken place, which is connected with a number of problems that arose before society: the negative influence of the city development to the ecosystems loss, the increased level of motorization and the emergence of new means of transportation, a significant reduction of urban open spaces. In this regard, there is a functional transformation of the urban street network, which changes the nature of its use. This process is associated with the people's mobility increase and a variety of motivations for their movements in a modern city.

In the context of urban planning, the urban green pedestrian network development is divided into 3 categories:

- Greenways of the first generation (1700-1960);
- Greenways of the second generation (1960-1985);
- Green pedestrian network of the third generation (after 1985).

The first greenways in the form of green urban corridors with boulevards appeared in the XIX century. Then connecting open linear public spaces appeared in the form of a linear parks system. During this period, greenways along the city borders and villages were also formed. The most important event during this period was the unification of national parks and complex recreation areas.

In the second period, the pedestrian network was complemented by cycling routes that supported the ecological awareness of urban residents and the preservation of cultural landscapes.

In the third period, in addition to the routes of non-motorized vehicles, a green pedestrian network has been formed that focuses on the aesthetic and recreational needs of urban dwellers. During this period, the negative effects of urbanization are reduced, and alternative corridors are created that provide protection against the impact of transport. The green pedestrian network of the third generation has many goals, such as environmental protection, flood damage reduction, water quality improvement, historical monuments protection, cognitive function, integrated into the concept of space and resources management.

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ МОТИВІВ НАРОДНОГО ОРНАМЕНТУ В ДЕКОРІ БУДІВЕЛЬ МІСТ УКРАЇНИ 2-ї пол. 1940-х – 1950-х рр.

Ісупова М. І. (аспірант)

Національний університет водного господарства та
природокористування, м. Рівне

Ключові слова: архітектура другої половини 1940-х – 1950-х рр.,
архітектурний декор, український народний орнамент.

При визначенні цінності архітектурних об'єктів 2-ї пол. 1940-х - 50-х рр. актуалізується питання архітектурного декору як невід'ємного елемента їх образу. Окрім рис, притаманних стилю радянського неокласицизму, декор будівель в містах України повоєнних років часто відрізнявся від оздоблення, що застосовувалось в містах інших тогочасних радянських республік. Зумовлені так званим «заграванням» з народними мотивами та їх інтерпретацією зодчими для використання в орнаменті будівель, дані регіональні відмінності потребують окремого дослідження.

Курс на застосування в декорі будівель народних мотивів було проголошено ще в довоєнний період. К. Алабян на I-му Всесоюзному з'їзді радянських архітекторів у 1937 р. закликав «звертатися до кращих взірців народного мистецтва [свої] та інших братських республік». Народне мистецтво він називав «скарбницею» для роботи архітекторів, а класичне мистецтво трактував як таке, що у свій час «черпало свої найяскравіші барви із невичерпного джерела народної творчості». Необхідність використання в оздобленні фасадів елементів національного декору виступало вихідною задачею архітектурних конкурсів (зокрема, «Конкурсу на створення проектів фасадів збірних шлакобетонних будинків заводського виготовлення» (1944 р.), які призначалися для зведення на території України, Білорусії та Росії). Відтак, протягом названого періоду мотиви української народної орнаментики знаходять широке застосування в індивідуальних і типових проектах, зокрема, в декоруванні фасадів будівель ансамблю вул. Хрещатик (Київ), де загалом превалюють над радянськими символами, громадській і житловій забудові нових громадських центрів західноукраїнських міст (Рівне, Луцьк, Тернопіль та ін.).

Рекомендація застосування системи народних орнаментів в архітектурі України слугувала частиною радянської пропаганди, водночас, дозволяла розвивати сучасну мову українського національного стилю в повоєнний період.

INTERPRETATION OF THE FOLK ORNAMENT MOTIVES IN THE ARCHITECTURAL DECORATION OF UKRAINIAN CITIES IN THE SECOND HALF OF THE 1940s – 1950s

Isupova M. I. (Post-graduate Student)

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

Key words: architecture of the second half of the 1940s-1950s, architectural decoration, Ukrainian folk ornament.

In the process of appreciating of architectural objects of the second half of the 1940s-1950s, the issue of architectural decoration becomes relevant as an indispensable part of their image. In addition to features, inherent to the style of Soviet neoclassicism, the post-World War II buildings' decoration in Ukrainian cities are often different from the decoration used in the cities in other Soviet republics during the same period. The regional differences in ornamentation of buildings due to the so-called "flirt" with folk motives and their interpretation by architects require an individual study.

The trend of folk motives in architectural decoration was proclaimed even in the pre-war period. K. Alabian at the First All-Union Congress of Soviet Architects in 1937 proclaimed "to address the best examples of folk art [of their] and other fraternal republics". He considered folk art as a "treasury" for the work of architects and interpreted classical art as the one that "drew his most vivid colors from an inexhaustible source of folk art".

The need to use elements of national decor in the facade decoration was the primary task of architectural competitions (in particular, "The competition of facade designs of prefabricated concrete slag houses" (1944), which were intended for buildings on the territory of Ukraine, Belarus and Russia).

Therefore, during this period, the motives of the Ukrainian folk ornamentation were widely used in individual and typical projects. In particular, it concerns the building facades' decoration of Khreshchatyk street ensemble (Kyiv) where folk ornamentation generally prevails over Soviet symbols and, also, public and residential buildings of new social centers of Western Ukrainian cities (Rivne, Lutsk, Ternopil, etc.).

The recommendation to use the folk ornaments in the architecture of Ukraine served as part of the Soviet propaganda; at the same time, it allowed the development of the Ukrainian style architectural language in the post-war period.

ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Кайдановська О.О. (д. пед. наук, проф.)

Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

Ключові слова: міський простір, освітнє середовище, особистість.

Урбаністичні теорії та світовий досвід розвитку міської структури, філософські, соціологічні, культурологічні та психологічні дослідження міського простору акцентують соціальні аспекти організації міжлюдської комунікації та комплексного впливу міського середовища на особистість – активізації психологічних функцій, процесів, станів, властивостей людини. Міська архітектура системно поєднує історико-культурні, економічні, соціальні, екологічні підструктури, формуючи освітній потенціал особистісного розвитку.

Місто як феномен культури здатне зберігати, створювати та транслювати культурну інформацію. Феноменологія трактує місто як знакову систему будівель, ансамблів та їх специфічної організації у міському просторі. Ефективне конструювання публічного простору, його комфортність та естетичні якості безпосередньо впливають як на процес взаємодії жителів міста, так і на психологічний стан кожного через індивідуальне переживання, «прочитування» міського середовища. Опанування різних рівнів та значень архітектури міста корелює з психологією сприйняття простору та його елементів. Активність сприйняття полягає не тільки у візуальній перцепції, але й у отриманні нових знань, естетичного досвіду та вражень особи. Динаміка та характер подій соціального життя також є вагомим фактором особистісного розвитку.

Отже, міський простір доцільно розглядати як систему впливів, умов та можливостей формування та розвитку особистості, які містяться у соціальному і просторово-предметному оточенні. Визнане тлумачення «освітнього середовища» як сукупності об'єктивних зовнішніх умов, факторів, соціальних об'єктів, необхідних для успішного функціонування освітніх процесів, поширюється на всі рівні та способи безперервного саморозвитку.

Педагогічний потенціал міста зростає за умов більш повної реалізації його можливостей через зміст, форми та методи прямої чи опосередкованої освітньої діяльності.

EDUCATIONAL POTENTIAL OF URBAN ENVIRONMENT

Kaidanovska O. O., (Doctor of Ped. Sc., Prof.)
Lviv Polytechnic National University, Lviv

Keywords: urban space, educational environment, personality.

Urban theories and world experience of the development of the city structure as well as philosophical, sociological, cultural and psychological studies of the urban space emphasize the social aspects of the organization of interpersonal communication and the integrated impact of the urban environment on the individual – the activation of psychological functions, processes, states and properties of a human. Urban architecture systematically combines historical, cultural, economic, social, ecological substructures, forming the educational potential of personal development.

The city as a cultural phenomenon can store, create and broadcast cultural information. Phenomenology treats the city as a significant system of buildings, ensembles and their specific organization in urban space. Effective design of public space, its comfort and aesthetic qualities have a direct influence on the process of interaction between the inhabitants of the city, and on the psychological state of each of them through an individual experience and “reading” of the urban environment. Studying of different levels and values of the city's architecture correlates with the psychology of perception of space and its elements. The activity of perception lies not only in the visual perception, but also in obtaining new knowledge, aesthetic experience and impressions of the person. The dynamics and nature of public events are also an important factor of personal development.

Consequently, it is appropriate to consider urban space as a system of influences, conditions and opportunities for the formation and development of personality, which are contained in social and space-subject environment. Recognized interpretation of the “educational environment” as a combination of objective external conditions, factors, social objects required for successful functioning of educational processes, extends to all levels and ways of continuous self-development.

The pedagogical potential of the city increases along with full realization of its capabilities through the content, forms and methods of direct or indirect educational activity.

ЕВОЛЮЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КЛУБНИХ БУДІВЕЛЬ ДЛЯ ГРОМАДСЬКОГО ЖИТТЯ У ЛЬВОВІ

Копиляк І. М. (магістр арх.)

Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

Ключові слова: клубні будівлі, громадське середовище, громадські будівлі, міські простори.

Внаслідок різноплановості громадського життя, з'являлися нові форми спілкування, а отже, і нові типи просторів та будівель в яких таке спілкування відбувалося.

Сучасні тенденції розвитку суспільства вказують на те, що існує гостра потреба в будівлях і просторах для культурної діяльності численних товариств та організацій. Тому надзвичайно дивним видається той факт, що існуючі історичні будівлі, які проектувалися та будувалися для цих потреб, ігноруються та часто перебувають у занедбаному стані. Частинами передані в руки приватних осіб, вони втрачають свою первинну функцію. Ця тенденція не може не викликати занепокоєння, адже, таким чином, руйнується наша історична пам'ять, нехтуючи знаковими об'єктами нашої культури. Історія підтверджує, що споруди, які призначалися для спілкування людей, були переважно багатофункціональними.

Внаслідок різноплановості міського життя завжди з'являлися нові форми громадського спілкування, а отже і нові типи просторів, в яких таке спілкування відбувалося. Та соціальні умови кожної суспільно-економічної формації накладали свій відбиток на тип будівлі, надавали їй нове соціальне значення та структуру. Тому, щоб передбачити розвиток багатофункціональних споруд, визначити їх оптимальну функціональну структуру, необхідно знати та використовувати архітектурний досвід, особливо початку ХХ століття - часу, коли громадські споруди стають найбільш популярними, як на наших теренах так і в світовому досвіді.

На основі аналізу досвіду проектування культурних центрів, запропоновано оптимальну програму діяльності сучасного просвітницького центру, його просторову організацію та інтеграцію в міське середовище.

EVOLUTION OF THE ACTIVITIES OF CLUB BUILDINGS FOR PUBLIC LIFE IN LVIV

Kopylyak I.M. (M. Arch.)
Lviv Polytechnic National University, Lviv

Keywords: club buildings, municipal environment, public buildings, urban spaces.

As a result of multilevel public life, new relations forms have appeared, and so did the new types of areas and buildings for such relations to take place. Social, economic and ideological conditions of every historical era made its print on the types of public buildings and municipal areas nearby, giving them new social meaning and functional structure.

Modern society development tendencies point at important need of buildings and spaces for cultural activity for numerous societies and organizations. And it is very surprising that existing historical buildings, designed and built for such use, are usually ignored and stay in decay. This trend is disturbing because in this way of neglecting important objects of our culture, the historical memory is being destroyed. There are historical proofs that buildings used for public communication were multifunctional. Because of city life variety the new forms of public communication appeared and, in that way, the new types of structures for such communication appeared to take place. Social conditions of every social-economic form had their own influence on the building type, created new social meaning and structure. Therefore, we need to predict the development of multifunctional structures and define their optimal functional form and volume-space solution for assembly halls, which can be adjusted for various activities. In order to do that one should know and use architectural experience, especially from the XIX – XX centuries, from the times when civil structures became most popular both on our territory and worldwide.

The article describes main stages of forming the network of cultural-educational buildings, local districts and national societies. The main placement rules in the structure of towns and features of functional composition depending on the town size and population are researched. The article offers the optimal activity program of modern educational center and its space organization and integration to municipal environment, based on the analysis of design experience of culture centers.

«СТАРЕ ТА НОВЕ ЖИТТЯ» ПАМ'ЯТОК АРХІТЕКТУРИ В МІСТОБУДІВНІЙ СТРУКТУРІ СУЧАСНОГО МІСТА

Мартишова Л. С. (к. арх., доц.)

Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків

Ключові слова: пам'ятка, історичне середовище, сучасне місто.

В процесі розвитку історично сформованих найбільших міст виникає необхідність вирішення ряду проблем вдосконалення їх містобудівної структури. З кожним роком зростають та ускладнюються потреби сучасного міста, транспортний потік, ущільнюється сучасна забудова, архітектурних пам'яток та історичних будівель в наших містах залишається все менше. Деякі з них зникають через природне старіння або щоб звільнити місце для нового будівництва, інші переробляються до невпізнання. У такій ситуації проблема максимально ефективного використання комплексу історичних будівель та створення сучасних ансамблів за їх участі, що підкреслювали б цінність «пам'яток», стає особливо актуальною.

Більшість історичних будівель і пам'яток розташовані в центрі міста – найактивнішої і дуже насиченої його частини. Нове будівництво в межах охоронної історичної зони дуже ускладнене, неминуча модернізація повинна задовольняти вимоги міста, що розвивається, тому жоден проект, який «торкається» пам'ятки, чи «вторгається» в її історичне середовище не обходиться без вирішення комплексу проблем, пов'язаних з його цінністю.

Цінність архітектурних пам'яток багатоаспектна, це не тільки історична спадщина, але, якщо мова йде про містобудівний чи архітектурний об'єкт, це сакральна та наукова цінність, естетична та мистецька, утилітарна (економічна), емоційна та психологічна, містобудівна та архітектурна, цінність як об'єкту дослідження та ін.

Місто неминуче змінюється, і кожна окрема будівля – теж. Але не слід забувати, що сприйняття сучасного городянина теж постійно змінюється. Якщо зміни призводять до ускладнення, насичення смислами, примноження збереженого багатства та традицій, якщо вони дають можливість подальших позитивних трансформацій, то є шлях до нашарування цінностей та ускладнення містобудівної структури сучасного міста в цілому. Історичне середовище сучасного міста має індивідуальні риси та примножує багатогранні цінності, важливо «організувати діалог між старим і новим».

THE “OLD AND NEW LIFE” OF ARCHITECTURAL MONUMENTS IN THE URBAN STRUCTURE OF A MODERN CITY

Martyshova L. S. (PhD Arch., Assoc. Prof.)
O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Key words: monument, historical environment, modern city.

In the process of development of historically formed major cities there is a need to solve several problems of improving their urban structure. Every year the needs of the modern city grow and become complicated, modern building zones become denser, transport flows increase, and architectural monuments and historical buildings in our cities decay. Some of them disappear due to natural aging or demolishing to free up space for a new "more appropriate" construction, while others are redone to non-recognition. In such situation, the problem of maximally efficient use of the complex of historical buildings and the creation of modern ensembles with their participation, which would emphasize the value of "monuments", becomes especially relevant.

Most historical buildings and monuments are in the city center – the most active and rich part of the city. The new construction within the protected historical area is very complicated; the inevitable modernization must meet the requirements of the developing city, so no project that “touches” the monument or “invades” into its historical environment can be done without solving a set of problems associated with the value of an object.

The value of architectural monuments is multifaceted, it is not only historical heritage, but when it comes to a town-planning or architectural object, it has the multidimensional value: sacral and scientific, aesthetic and artistic, utilitarian (economic), emotional and psychological, urban planning and architectural, value as an object of research, etc.

The city inevitably changes, and each separate building – too. But one should not forget that the perception of a modern city resident is also constantly changing. If changes lead to sophistication, saturation with the meanings, increase in saved wealth and traditions, if they allow for further positive transformations, then there is a way to stratification of values and complication of the urban structure of the modern city. Historical environment of the modern city has individual features and multiplies the multifaceted values, so it is important “to organize dialogue between the old and the new”.

ОПТИЧНА ІЛЮЗІЯ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ СТВОРЕННЯ СУЧАСНОГО ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ

Новосельчук Н. Є. (к. арх., доц.)
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

Ключові слова: інтер'єр, оптичні ілюзії, дизайн, простір.

Оптичні ілюзії – це зміни в зоровому сприйнятті простору, що виникають під впливом кольору, освітлення, розмірів і конфігурації приміщення та його складових і зумовлені психологічними чинниками, зокрема зоровою пам'яттю [1].

Багато із оптичних ілюзій були відмічені й науково описані більше ніж сто років тому. Але відомо, що ще древні греки за допомогою ілюзії намагалися візуально змінити внутрішній простір приміщень, використовуючи довгі аркади і колонади. Однак повного і загальноприйнятого розуміння того, чому подібні рисунки порушують усталене сприйняття зорової системи, немає дотепер. Серед факторів, які впливають на сприйняття об'єктивної структури площинних зображень і об'ємних форм, особливе місце займають психофізіологічні особливості зору, зокрема фізіологічна оптика. Людині властиво піддаватися оптичним обманам – зоровим ілюзіям. Суть їх полягає в розбіжності справжньої геометричної і зорової рівності ліній, фігур, пробілів між ними, елементів (фігур), заповнених графічним матеріалом і залишених чистими (іррадіація світла).

За допомогою оптичної ілюзії, яка працює на руйнування очікувань, можна змінити традиційне сприйняття внутрішнього простору. Оптичні ефекти – це дієвий інструмент для коригування невдалого планувального рішення інтер'єру. Сьогодні використовують найрізноманітніші види ілюзій, основними з яких є: коригування простору геометрією, кольором, віддзеркаленням, освітленням і створення різноманітних ілюзорних художніх ефектів.

Відомі архітектори і дизайнери, які зробили істотний внесок у розвиток цієї галузі – Віктор Вазарелі, Феліче Варіні, Кусам Яйой, Джон Брауер та інші.

OPTICAL ILLUSION AS ONE OF THE MODERN WAYS FOR CREATION INTERIOR DESIGN

Novoselchuk N. Ye. (PhD Arch., Assoc. Prof.)
Yury Kondratyuk Poltava National Technical University, Poltava

Key words: interior, optical illusions, design, space

Optical illusions are the changes in visual perception of space, which arise under the influence of colour, illumination, sizes and configuration of a premise and its components, and are caused by psychological factors, in particular by visual memory [1].

Many of optical illusions were noted and described more than hundred years ago. Optical illusions were used even by ancient Greeks in attempt to change visually the internal space, using long arcades and colonnades. However, the full and generally accepted understanding, why similar drawings break the settled perception of visual system, is not available until now. Among factors, which influence perception of the objective structure of flat images and three-dimensional forms, the psychophysiological features of sight, physiological optics, have an especially important role. The human is subjected to optical deceits - to visual illusions. Their essence consists in discrepancy of original geometrical and visual equality of lines, figures, blanks between them, elements (figures) filled with a graphic material and left blank (light irradiation).

By means of optical illusion, which works as destruction of expectations, it is possible to change traditional perception of the internal space. Optical effects are an effective tool to update the unsuccessful planning interior solution. Today various kinds of illusions are used, substantially: updating of space by geometry, colour, reflexion, light and various art effects.

Victor Vasarely, Felice Varini, Yayoi Kusama, Jon Brower and others are the well-known architects and designers who made a big contribution to development of this sphere.

НА ПЕРЕТИНІ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ АРХІТЕКТУРИ

Ремізова О. І. (д. арх., проф.)

Харківський національний університет будівництва та архітектури,
м. Харків

Ключові слова: теорія архітектури, історія архітектури

Суперечка про існування і зміст теорії архітектури ведеться давно. О. Г. Раппапорт стверджує, що теорії архітектури не існує. Безперечно це так, якщо намагатися створити універсальну теорію. Однак, чи може існувати така теорія?

Практично в будь-яку епоху архітектори намагалися створити свою теорію архітектури, і кожна епоха мислила свою теорію як універсальну і остаточну. Особливо в цьому досяг успіху Авангард початку ХХ ст., але де факто виявилось, що авангардисти придумали тільки формальну теорію композиції, а не універсальну теорію архітектури. Т.ч., очевидно, що теорії породжуються і вмирають в певні епохи і питання не в тому, щоб створити універсальну теорію, а в тому щоб зрозуміти механізм породження, розвитку і зміни теорій, а це вже предмет історії.

Рефлексія архітектури існує в двох формах: теорія та історія. Розвиваючись в двох умовних взаємо-перпендикулярних площинах, вони відображають і формують смисли архітектурної діяльності. *Теорія* виділяє і розробляє смисли і поняття, значимі для практичної діяльності в певний період часу. Наприклад, якщо в ХІХ ст. головною категорією архітектурної теорії було поняття «стиль», а на початку ХХ ст. Авангард висунув на передній план парні категорії «простір - форма», то в даний час Р. Колгас і П. Айзенман розробляють поняття «порожнеча - маса» і «рух».

На відміну від теорії, *історія* здійснює рефлексію еволюційних процесів, тому для неї суттєвими є категорії «часу» і «пам'яті». Обидві ці категорії в архітектурі практично не розроблені. Рух смислів, які вони описують, безперервний, але не рівномірний. В одні моменти історичного процесу теоретична думка активно розробляє якесь поняття, а потім настає протяжний період стабільного його використання. Завдання історії полягає в тому, щоб проаналізувати цей процес і виявити предмет і способи мислення, створити своєрідну «історію архітектурних теорій». Т. ч., на перетині теорії та історії архітектури знаходяться архітектурна діяльність і мислення, і характеристика змістів в їх еволюції.

AT THE INTERSECTION OF THEORY AND HISTORY OF ARCHITECTURE

Remizova O. I. (Dr. of Arch., Prof.)

Kharkiv National University of Civil Engineering and Architecture

Key words: theory of architecture, history of architecture.

The debate about the existence and content of the theory of architecture has been going on for a long time. A.G. Rappaport argues that the theory of architecture does not exist.

In almost any era architects tried to create their own theory of architecture, and each era thought its theory as universal and final. Especially avant-garde of the early 20th century succeeded in this aspiration, but de facto, it turned out that avant-gardists invented only a formal theory of composition and not a universal theory of architecture. Thus, it is obvious that theories are generated and die in certain epochs and the question is not to create a universal theory, but to understand the mechanism of generation, development and change of theories, and this is the subject of history.

The reflection of architecture exists in two forms: theory and history. Developing in two conditional mutually perpendicular planes, they reflect and form meanings of architectural activities. The *theory* identifies and develops meanings and concepts that are significant for practical activities in a certain period. For example, while in 19th century the main category of architectural theory was the concept of “style”, and in the early twentieth century, avant-garde brought forward the paired categories of “space – form”, today R. Koolhaas and P. Eisenman are developing the concepts of “void – mass” and “movement”.

Unlike the theory, *history* provides reflection of evolutionary processes, therefore the categories of “time” and “memory” are essential for it. Both categories in architecture are practically not developed. The movement of the meanings they describe is continuous, but not even. In some aspects of the historical process, theoretical thought actively develops some ideas, and then sets an extended period of sustained use. The task of history is to analyze this process and identify the subject and ways of thinking, to create a kind of “history of architectural theories”. Thus, at the intersection of the theory and history of architecture there is an architectural activity and thinking, and a characteristic of meanings in their evolution.

АРХІТЕКТУРНА СПАДЩИНА ВОЛИНИ І МІЖКОНФЕСІЙНИЙ ТРАНСФОРМІЗМ

Ричков П. А. (д.арх., проф.)

Національний університет водного господарства та
природокористування, м. Рівне
Державний університет Люблінська Політехніка, м. Люблін

Ключові слова: Волинь, спадщина, архітектура, трансформізм.

В загальному визначенні трансформізм – це певна система правил, обставин і цілей, яка передбачає зміну вигляду, форми та істотних властивостей об'єктів навколишнього світу. В рамках заявленої теми архітектурний трансформізм розглядається як керований або некерований, свідомий або стихійний, фаховий або дилетантський спосіб зміни архітектурно-морфологічних якостей сакрального об'єкту в процесі зміни його конфесійної приналежності. І хоча мотивація, кінцева ціль та обставини такої зміни знаходяться переважно поза межами архітектурної професії, кінцевий результат в значній мірі залежить від творчої візії архітектора. Волинь як полікультурний і поліконфесійний історичний регіон протягом останнього тисячоліття характеризується співіснуванням практично усіх головних конфесій. Домінантними слід визнати: християнство (православ'я, католицизм, протестантизм), іудаїзм, іслам. Не завжди міжконфесійні стосунки були безхмарними, породжуючи малі і великі протистояння. Одним з характерних проявів міжконфесійної конкуренції в минулому, особливо в періоди великих геополітичних потрясінь, були зміни конфесійної приналежності сакральних об'єктів (церков, костелів, синагог, мечетей тощо), які зумовлювалися передовсім геополітичними змінами. Основна мотиваційна лінія міжконфесійного трансформізму пролягала між окремими християнськими конфесіями, що було зумовлено виразним стилістичним символізмом, властивим для кожної з них. Цей символізм фактично відіграв роль головної конфліктної сутності і водночас рушійною силою, яка відповідала (або не відповідала) образним традиціям в рамках певної конфесії. В процесі історичної еволюції основні християнські спільноти (католицька, православна, протестантська) сформували власні стилістичні «патерни» (взірці, прототипи), які в умовах суспільно-релігійних протистоянь ставали мотиваційною підставою для істотних стилістично-образних змін сакральних об'єктів.

ARCHITECTURAL HERITAGE OF VOLHYNIA AND INTER-CONFESSIONAL TRANSFORMISM

Rychkov P. A. (Dr. Arch., Prof.)

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne
Lublin University of Technology, Lublin

Key words: Volhynia, heritage, architecture, transformism.

In general terms, transformism is a certain system of rules, circumstances and goals, which involves changing the form, shape and essential properties of objects in the world. Within the framework of the stated theme, architectural transformism is considered as a controlled or uncontrolled, conscious or spontaneous, professional or amateurish way of changing the architectural and morphological qualities of a sacred object in the process of changing its confessional affiliation. And although motivation, the goal and circumstances of such change are largely outside the architectural profession, the result depends to a large extent on the architect's creative vision. Volhynia as a multicultural and multiconfessional historic region during the last millennium is characterized by the coexistence of almost all major confessions. Christianity (Orthodoxy, Catholicism, Protestantism), Judaism, Islam should be recognized as the dominant. Not always interconfessional relationships were cloudless, giving rise to small and great confrontations. One of the characteristic manifestations of interconfessional competition in the past, especially during periods of great geopolitical upheaval, was the change in the confession belongings of sacred objects (Orthodox and Roman Catholic churches, synagogues, mosques, etc.), which were predetermined primarily by geopolitical changes. The main motivational line of interconfessional transformism laid between individual Christian confessions, which was due to the expressive stylistic symbolism inherent to each of them. This symbolism played the role of the main conflict essence and at the same time a driving force that corresponded (or did not correspond) to figurative traditions within a certain confession. In the process of historical evolution, the main Christian communities (Catholic, Orthodox, and Protestant) formed their own stylistic “patterns” (models, prototypes), which became the motivational basis for significant stylistic-shaped changes of sacred objects in terms of social and religious confrontation, in accordance with the changes in their confessional and semantic affiliation.

ОСОБЛИВОСТІ ІСТОРИКО-АРХІТЕКТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НА ПРИКЛАДІ ВІЙСЬКОВИХ ГАРНІЗОНІВ ВОЛИНИ XIX – ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ

Сергіюк І. М. (к. арх., асистент)

Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

Ключові слова: історико-архітектурне дослідження, військові гарнізони, Волинь.

Значний інтерес становить забудова малих міст України, які мають унікальні історичні та архітектурно-планувальні особливості. На різних історичних етапах саме малі міста знаходились під впливом різних країн, до складу яких входили. Залежно від домінуючого періоду їх панування, стилю та національних ознак його втілення в архітектурі, ці культури змінювали та доповнювали структуру і образ споруд міських ансамблів: вони набували характерних регіональних рис. На сьогодні багато міст втратили свій характерний історичний образ через недбале відношення, адже порушилась спадкоємність їх архітектурно-просторового розвитку. Пам'ятки, що залишились, руйнуються та потребують детального дослідження і реконструктивного втручання.

Значний архітектурно-історичний потенціал військових гарнізонів XIX – початку XX століття не оцінений належним чином. Це породжує незрозуміння необхідності їхньої охорони та адаптації. Побудовані на околицях міст, упродовж наступних десятиліть вони влились у міське середовище та стали ключовими елементами у його розвитку. Крім містобудівного аспекту, військові гарнізони значно вплинули і на формування архітектурної стилістики подальшої забудови. Елементи декору фасадів, як і сам матеріал – лицювальна нештукатурена цегла, на сьогодні використовуються у будівлях і спорудах житлового та громадського призначення.

На сьогодні відбувається процес інтеграції гарнізонних будівель у сучасний соціокультурний контекст. Ці комплекси є складними ансамблями, їх актуалізація у сучасному житті потребує розгортання інвестиційних проектів і програм. Саме тому вони потребують детальних та ґрунтовних історико-архітектурних досліджень, технічних обстежень для подальшої реновації і функціональної адаптації до сучасних потреб.

FEATURES OF HISTORICAL AND ARCHITECTURAL RESEARCH ON THE EXAMPLE OF VOLYN MILITARY GARRISONS OF THE XIX - EARLY XX CENTURY

Serhiuk I. M. (PhD Arch., Assistant)

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

Key words: historical and architectural research, military garrisons, Volyn.

Considerable interest to small towns in Ukraine, which have unique historical and architectural and planning features is growing. At different historical stages, they were under the influence of different countries. Depending on the dominant period of their domination, style and national features of its embodiment in architecture, these cultures alter and complement the structure and image of the structures of urban ensembles: they acquired the characteristics of regional features. Today many cities have lost their characteristic historical image due to negligent attitude, because the continuity of their architectural and spatial development has been violated. Remaining monuments are destroying and require detailed research and reconstructive intervention.

Significant architectural and historical potential of the military garrisons of the XIXth and early XXth centuries has not been properly evaluated. This creates a misunderstanding of the need for their protection and adaptation. Constructed on the outskirts of cities, over the next decades they joined the urban environment and became key elements in its development. In addition to the urban aspect, the military garrisons also significantly influenced the formation of the architectural stylistics of further development. Elements of the facade decoration, as well as the material itself - facing non-plastered brick, are currently used in buildings and structures for residential and public purposes.

Today, the process of integrating garrison buildings into the modern socio-cultural context is under way. These complexes are ensembles, their actualization in modern life requires the deployment of investment projects and programs. That is why they require detailed and thorough historical and architectural research, technical surveys for further renovation and functional adaptation to modern needs.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ САДИБНО-ПАРКОВИХ КОМПЛЕКСІВ РЕГІОНУ ПРИП'ЯТСЬКЕ ПОЛІССЯ

Чигрин Н. О. (к.біол.н.), Блох В. Г. (асистент)
Поліський державний університет,
м. Пінськ, Республіка Білорусь

Ключові слова: садиба, парковий комплекс, дендрофлора, старовікові насадження, реконструкція.

За останні роки в Республіці Білорусь відбувається різке скорочення історичних парків. З існуючих свого часу тисячі об'єктів даної категорії, перспективних до відновлення залишилися близько 300. Мета досліджень – встановити стан благоустрою та озеленення садибно-паркових комплексів Припятського Полісся, розробити заходи щодо їх збереження й використання. *Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Ново-Бережнівський»* розташована в Столинському районі. Склад дендрофлори, представлений в насадженнях 36 видами, що належать до двох відділів, 2 класів, 9 порядків, 14 родин та 27 родів. Санітарний стан більшості обстежених дерев без ознак ослаблення (46,78%). *Садибно-парковий комплекс «Запілля»* знаходиться в селі з однойменною назвою в 7 км від м. Пінськ. Асортимент чагарникової та деревної рослинності представлений 15-ма видами відділу Magnoliophyta, які відносяться до 4 підкласів, 8 порядків, 11 родин та 14 родів. Санітарний стан більшості обстежених представників дендрофлори оцінюється як добрий (49,1%) та задовільний (37,3%). *Садибно-парковий комплекс «Грудополь»* Івацевичського району є ботанічною пам'яткою природи місцевого значення. Видове різноманіття дендрофлори представлене в основному аборигенними видами зрілого і перестійного віку. Для подальшого існування садибно-паркових комплексів рекомендується забезпечення збережених будівель садиб сучасним інженерним обладнанням і комунікаціями, проведення регламентованих санітарних і ландшафтних рубок, благоустрій території відповідно до історичного характеру за умови збереження старих дерев.

CURRENT STATE AND PROBLEMS OF PRESERVATION OF MANOR-PARK COMPLEXES IN THE PRIPYATSKOYE POLESYE REGION

Tschigrin N. A. (Candidate of Biology Sciences),
Blokh V. G. (Assistant)
Polesky State University, Pinsk, Republic of Belarus

Key words: manor house, park complex, dendroflora, old-growth plantations, reconstruction.

There is a sharp decline in historical parks of late years in Belarus. Perspective objects for restoration is about 300 of thousands of objects of this category from existing in due time. Research target is establishing the state of accomplishment and landscaping of manor-parking complexes, and to develop measures for their conservation and using in the Pripyatskoye Polesye region. *Botanical monument of local nature "Novo-Berezhnovsky"* located in the Stolín district. Dendroflora is represented in stands 36 species which belong to 2 departments, belongs to 2 classes, to 9 orders, to 14 families and to 27 genera. The sanitary condition of most of the surveyed trees has no signs of weakening (46,78%). *Manor-park complex "Zapolie"* is located in the village of the same name 7 kilometers from the town of Pinsk. The range of shrub and woody vegetation is represented by 15 species of the department Magnoliophyta, which belong to 4 subclasses, to 8 orders, to 11 families and to 14 genera. The sanitary condition of the majority of examined representatives of dendroflora is assessed as good (49,1 %) and satisfactory (37,3 %). *Manor and park complex "Grudopol"* in the Ivatsevichi district is a botanical natural monument of local importance. Species diversity of dendroflora is represented mainly by native species of mature and old age. It is recommended to provide the surviving manor buildings with modern engineering and communications equipment for the further existence of the manor-park complexes. It is recommended to carry out regulated sanitary and landscape cuttings, to landscaping in accordance with the historical character with the subject to the preservation of old trees.

ПРОЯВИ НОВОГО МОДЕРНІЗМУ В ПРОЕКТАХ РІВНЕНСЬКИХ АРХІТЕКТОРІВ 1970-1990 РОКІВ

Шолудько М. В. (доц.), **Шолудько М. М.** (ст. викл.)
Національний університет водного господарства
та природокористування, м. Рівне

Ключові слова: індустріалізація, типізація, модернізм.

Історія архітектури Радянської доби Рівного тісно пов'язана із загальними тенденціями розвитку архітектури, які існували на той час у СРСР – це індустріалізація будівництва, типізація та уніфікація проектно-будівельного комплексу. Як протест в боротьбі проти типового проектування, молоді архітектори того часу вишукували можливість створення індивідуальних проектів об'єктів різного призначення, архітектура яких втілювала ознаки нової архітектури. В кінці 1970-х на початку 1980-х років в Рівному з'являється плеяда молодих архітекторів, випускників Львівської школи – О. Трофімчук, М. Пасічник, О. Ткачук, М. Чабак, В. Ковальчук, Е. Олійник, М. Шпук, П. Хандрук, М. Шолудько, В. Дем'янов, які в умовах тотального типового проектування, почали створювати нові, певною мірою, унікальні індивідуальні об'єкти архітектури. Першими індивідуальними об'єктами, які втілюють ознаки так званого «нового модернізму», являються «Палац піонерів та школярів на вул. Млинівській» (арх. М.Чабак), пізніше – «Будівля дитячої музичної школи N2 на вул. Островського» (арх. М.Чабак), «Парк Жовтневий» (арх. М.Чабак, М. Шолудько), «Будівля нового корпусу «Ліксанупру» на вул. 17 Вересня» (арх. О. Ткачук), «Будівля Держстраху на вул. Міцкевича» (арх. М. Шолудько), розпочато «Будівництво спортивного комплексу на вул. Московській» (арх. М. Шолудько), «Будівля Рівненського філіалу «Діпромiсто» на вул. Комуністичній» (арх. О. Трофімчук), «Будівля автогаражів Рівненського облвиконкому на вул. Пухова» (арх. М. Лежняк, М. Шолудько), «Будівництво житлового будинку з вбудовано-прибудованими громадськими приміщеннями на вул. Черняка» (арх. М. Пасічник), «Будівля центральної аптеки з аптекоуправлінням на площі Леніна» (арх. В. Дем'янов), «Будівля обласної дитячої лікарні на вул. К. Лібкнехта» (арх. М.Шолудько), «Будівля дитячо-юнацької спортивної школи на вул. Здолбунівській» (арх. М. Шолудько). Кожен із цих об'єктів можна віднести до проявів нових модерністичних тенденцій, які існували в архітектурі того періоду (1970–1990 роки).

THE MANIFESTATIONS OF NEW MODERNISM IN THE PROJECTS BY RIVNE ARCHITECTS IN 1970S-1990S

Sholudko M. V. (Assoc. Prof.), **Sholudko M. M.** (Senior Lecturer)
National University of Water and
Environmental Engineering, Rivne

Key words: industrialization, typization, modernism.

The history of architecture of the Soviet era in Rivne is closely linked to the general trends of the development of architecture that existed at that time in the former USSR. It is the industrialization of the construction, typization and unification of the design and construction complex. As a protest against the typical design, young architects of the time sought out the possibility of creating individual projects of objects of various purposes which architecture embodied the features of new architecture. In the late 1970s - early 1980s, there appeared a group of young architects, graduates of the Lviv School of Architecture - O. Trofimchuk, M. Pasechnik, O. Tkachuk, M. Chabak, V. Kovalchuk, E. Oliynyk, M. Spook, P. Handruk, M. Sholudko, V. Demyanov – who, in terms of total modal design, began to create new, unique individual objects of architecture. The first individual objects that embodied the signs of the so-called “new modernism” were Palace for Pioneers and Schoolchildren on the Mlinnivska street” (architect M. Chabak); later – “Building of children's musical school #2 on the Ostrovsky street” (architect M. Chabak), “Zhovtnevy Park” (architects - M. Chabak, M. Sholudko), “Building section of “Lixsanupr” on the 17th September street” (architect A. Tkachuk), “State Insurance Building on the Mickiewicz street” (architect M. Sholudko), the start of construction of “Sports complex on the Moskovska street” (architect M. Sholudko), “Building of “Dipromisto” (Rivne branch) on the Communistychna street” (architect A. Trofimchuk), “Building of car garages of the Rivne Regional Executive Committee on the Puhov street” (architects M. Lezhniak, M. Sholudko), “Building of a residential house with built-in public spaces on the Chernyak street” (architect M. Pasichnyk), “Building of the central pharmacy with pharmacy administration office on the Lenin square” (architect V. Demianov), “Building of a regional children's hospital on the K. Libkneht street” (architect M. Sholudko), “Building of a sports school for children and youth on the Zdolbunivska street” (architect M. Sholudko). Each of these objects can be attributed to the manifestations of new modernist tendencies that existed in the architecture of that period (1970-1990).

ПРОБЛЕМИ І НАПРЯМКИ ФОРМУВАННЯ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА КРЕМЕНЦЯ У 1920-30-Х РР. (ЗА ДОКУМЕНТАМИ МАГІСТРАТУ МІСТА)

Ягодка Ю. П. (аспірантка)

Національний університет водного господарства та
природокористування, м. Рівне

Ключові слова: Волинь, Кременець, міське середовище, архітектура, Магістрат, міжвоєнний період.

Унікальні ландшафтно-архітектурні ансамблі та оригінальна забудова історичного середмістя Кременця сприяли утвердженню особливих підходів до розбудови міста у міжвоєнний період.

Аналіз документів досліджуваного періоду засвідчує чіткий контроль Магістрату за веденням будь-яких будівельних робіт на території міста та передмість. Нове будівництво, перебудова чи ремонт здійснювалися на підставі затвердженого районним архітектором проекту. Координацією усіх етапів повоєнного відновлення забудови було уповноважено повітові Бюро відбудови.

Базуючись на розпорядженні президента II Речі Посполитої від 1928 р. в галузі будівництва, технічно-будівельним відділом до Магістрату Кременця направлено рапорт про особливості архітектурно-будівельної діяльності, вплив інших державних установ та органів на ведення будівництва, вимоги до мешканців та землевласників щодо перепису майна з детальним описом (проектом) об'єктів власності. Подальша робота міської влади передбачала урегулювання забудови та створення генерального плану міста із затвердженням меж, позначення приміських територій, контроль системи протипожежної безпеки (укази і протоколи повітового відділу, магістрату, міського та районного архітекторів 1929-1930-х рр.).

Наприкінці міжвоєнного двадцятиліття затверджено регламент Будівельно-земельної комісії Міської ради Кременця з описом складу Комісії та розподілом повноважень. Основне її завдання – контроль інвестиційної діяльності та потоку коштів в галузі будівництва.

Ряд інших документів Магістрату міста, які координували формування архітектурного образу та планувальної структури міжвоєнного Кременця, створювалися на основі аналізу фактичного стану забудови, архітектурного образу, загальнодержавних вказівок та розробки містобудівної стратегії в поєднанні з охороною історичного середовища.

PROBLEMS AND DIRECTIONS OF FORMATION URBAN ENVIRONMENT OF KREMENETS IN 1920-30'S (ACCORDING TO THE DOCUMENTS OF MAGISTRATE OF THE CITY)

Yahodka Yu. P. (Post-graduate Student)

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

Key words: Volyn, Kremenets, urban environment, architecture, the Magistrate, the interwar period

The unique landscape and architectural ensembles and the original historic building downtown Kremenets contributed to strengthening specific approaches to city building in the interwar period.

The analysis of documents of the investigated period testifies to the clear control of the Magistrate for the conduct of any construction work in the city and suburbs. New construction, rebuilding or repairs were carried out based on a project approved by the district architect. Coordination of all stages of post-war reconstruction was authorized by the county's Reconstruction Bureau.

Based on the decisions of the President of the Second Polish Republic from 1928 in the field of construction, the technical and construction department of the Kremenets Magistrate has sent a report on the peculiarities of architectural and construction activity, the influence of other state institutions and bodies on building construction, requirements to residents and landowners regarding the census of property with detailed description (project) of the property. Further work of the city government included the settlement of the building and the creation of a city master plan with the approval of the boundaries, designation of the suburban territory, control of the system of fire safety (decrees and protocols of the district department, magistrate, city and district architects of 1929-1930's).

At the end of the interwar twentieth adopted regulations Construction and Land Commission of the City Council Kremenets describing the Commission and the distribution of powers. Its main task is to control investment activity and cash flow in the field of construction.

A number of other documents of the Magistrate of the city, which coordinated the formation of the architectural image and planning structure of the interwar Kremenets, were created on the basis of an analysis of the actual state of development, architectural image, national guidelines and the development of a city-planning strategy in conjunction with the protection of the historical environment.

Секція 3. Новітні тенденції в архітектурно-містобудівних дослідженнях

ПРОБЛЕМА ШУМОВОГО ЗАБРУДНЕННЯ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Бичковська Л. С. (ст. викладач)

Національний університет водного господарства природокористування, м. Рівне

Ключові слова: шумове забруднення, ступінь комфорту, рівні шуму, транспорт.

Шумове забруднення міського середовища постійно зростає, особливо це відчутно у великих містах. У середньому, 30-40% міського населення світу працює і проживає в умовах акустичного дискомфорту. Так у Швеції він складає 38%, у Великобританії 40%, а в США 85%.

Велике значення в боротьбі з шумом мають архітектурно-планувальні і будівельні заходи. Архітектурно-планувальний аспект колективного захисту від шуму пов'язаний з необхідністю обліку вимог шумозахисту в проектах планування і забудови міст та мікрорайонів. Передбачається зниження рівня шуму шляхом використання екранів, територіальних розривів, шумозахисних конструкцій, зонування і районування джерел і об'єктів захисту, захисних смуг озеленення.

Вирішення багатьох соціальних і екологічних проблем сучасних міст пов'язано також із використанням підземного простору. Підземна урбаністика, яка покликана займатися питаннями проектування, будівництва і експлуатації підземних споруд, може надати суттєву допомогу в ізолюванні багатьох джерел міського шуму. За допомогою підземної урбаністики можливо перенесення у підземний простір цілого комплексу організованого розміщення об'єктів інженерного обслуговування, гаражів-стоянок, автомобільного транспорту, допоміжних і складських приміщень, підприємств обслуговування та ізолювати основні джерела шуму.

Проблема і необхідність в освоєнні підземного простору великих міст пов'язана з упорядкуванням і реконструкцією вулиць, доріг й самого транспорту. Великі можливості по зниженню шуму відкриває створення перспективних альтернативних конструкцій дорожнього покриття. Отже, можна зробити висновок, що шумовий режим міста залежить від планувальної структури, збільшення щільності забудови, потужності і характеру організації руху внутрішньоміського і зовнішнього транспорту, від рельєфу місцевості і ступеню впорядкування сільбищної території та ін.

Section 3. Advanced tendencies in architecture and urban planning researches

PROBLEM OF NOISE POLLUTION OF URBAN ENVIRONMENT

Bychkovska L. S. (Senior Lecturer)

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

Key words: noise pollution, degree of comfort, noise level, transport.

Noise pollution of the urban environment is constantly increasing, especially in large cities. On average, 30-40% of the urban population of the world works and lives in conditions of acoustic discomfort. For instance, in Sweden it makes up 38%, in the UK – 40%, and in the US – 85%.

Architectural planning and construction are very important for preventing noise pollution. The architectural and planning aspects of collective noise protection is related to the need to consider the noise protection requirements in urban planning and development projects. It is supposed to reduce the noise level by using screens, territorial gaps, noise protection structures, zoning of sources and objects of protection, protective landscaping strips.

The use of underground space may also solve many social and environmental problems of modern cities. Urban underground studies, which are developed to deal with the design, construction and operation of underground structures, can provide significant assistance in isolating many sources of urban noise. With the help of underground urban engineering it is possible to transfer a complex of organized accommodation of engineering services, garages, parking lots, road transport, auxiliary and warehouse facilities, service enterprises to the underground space and to isolate the main sources of noise.

The problem and the need to master the underground space of large cities relate to the arrangement and reconstruction of streets, roads and transport itself. Creation of prospective alternative road constructions opens great opportunities for noise reduction.

Consequently, we can conclude that the city noise regime depends on the planning structure, the density of development, the capacity and nature of the movement organization of the inner and outer transport, on the terrain and the degree of public amenities of the village etc.

СУЧАСНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Богданова Ю. Л. (магістр арх.)

Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

Ключові слова: міський ландшафт, природне середовище, антропогенне середовище, роль архітекторів, ландшафтна архітектура

Сучасні люди проводять більшу частину свого життя у середовищі, яке створили архітектори, а не природа, як це було на початках становлення людства. Проте середовище впливає на людей по-різному.

Протягом останніх двох століть, іноді свідомо, а часом внаслідок некритичного наслідування модних архітектурних течій, зроблено дуже багато для того, щоб викоренити з архітектурно-містобудівельної практики принцип пов'язання архітектурної композиції із середовищем, що вже існує. Причин такого становища чимало, і вони найрізноманітнішого походження, серед них – недостатнє усвідомлення архітекторами та замовниками важливості проблеми. Сучасний етап розвитку архітектури, для якого характерний швидкий обмін інформацією, створює великі можливості для некритичного застосування досвіду інших країн в галузі архітектурного проектування. Українські архітектори також запозичують іноземний досвід, переносять його на український ґрунт, абсолютно не враховуючи, що взятий за зразок об'єкт перебуває у зовсім іншому середовищі, ніж його аналог. Навіть у проектних пропозиціях об'єкт не подається у конкретному міському ландшафті, для якого його проектують, а існує самостійно, відірваний від реалій. Це призводить до того, що під час адаптації такої будівлі в умовах ділянки вже із забудовою проєктований об'єкт, незважаючи на всі новації його архітектурно-образного рішення, не тільки не покращує ситуацію, а навпаки, спричиняє невиправдане ущільнення забудови, фатальну естетику вуличних просторів і незручності функціональної експлуатації території.

MODERN PRINCIPLES OF FORMATION OF URBAN ENVIRONMENT

Bohdanova Yu. L. (Master of Arch.)
Lviv Polytechnic National University, Lviv

Key words: urban landscape, natural environment, anthropogenic environment, architects' role, landscape architecture.

Nowadays cities do not develop so actively from the outside, architects try to integrate new objects into already existing architectural environment. Sometimes the conditions for designers are so uncomfortable and the wishes of investors are so immense that the consequences of such activity are rather fatal. It is worth mentioning that during last two centuries, sometimes consciously and sometimes as a result of uncritical following fashionable architecture trends, a lot has been done to eliminate the principle of combining architecture composition with already existing environment from architectural urban planning practice. Current stage of architectural development, which is characterized by fast information exchange, creates big opportunities for uncritical use of the experience of other countries in architectural design sphere. Thanks to technical achievements, new tendencies of shape creating and new approaches to design that have found an application in one country become accessible for the global architecture community. Ukrainian architects also use this information, borrow foreign experience, and transfer it to Ukrainian ground without taking into consideration that the object, which is taken as an example, is in a completely different environment than the one where the analogue exists. It leads to the situation that while adapting such a building to the conditions of the territory with already existing constructions, the designed object, irrespective of all innovations of its architectural and graphic solutions, does not improve the existing situation, on the contrary, it leads to unjustified compression of the construction, fatal aesthetics of street spaces and inconveniences of territorial functional exploitation.

Today for a modern architect it is not only important to design a unique, large and significant building but also to know professionally, how to adapt it into existing environment of urban landscape. It is possibly the first and foremost task as excessive size often creates exploitation discomfort and its uniqueness relates to excessive expenses. The comfort of a person in the designed object as well as functional, aesthetic and environmental comfort have always been the main tasks of an architect.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОРІЄНТАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ В ДИТЯЧИХ ПОЛІКЛІНІЧНИХ ЗАКЛАДАХ

Велігоцька Ю. С. (к.арх., доц.)

Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова, м. Харків

Ключові слова: дитячі поліклінічні заклади, система орієнтації, візуальні комунікації, система навігації.

Формування дитячих поліклінічних закладів (ДПЗ) розвивалось в період радянських часів, за потребою масового типового будівництва. Питання дизайну та структурованого інформаційного поля в середовищі дитячої поліклініки майже не розглядалось. Відсутність грамотної орієнтаційної системи ДПЗ ускладнює можливість безперешкодного розпізнавання власного місцезнаходження на цій території. В зв'язку з цим стає актуальною розробка цілісної системи просторової навігації та орієнтації в цьому середовищі, що враховує планувальну і просторову структуру, життєдіяльність, дитячу психологію, особливості проходження основних пішохідних потоків відповідно до пропонованого спектром функціональних процесів на території та в інтер'єрі ДПЗ.

В останні роки в області проектування зарубіжного медичного архітектурного середовища були досягнуті значні результати у формуванні системи орієнтації та візуальних комунікацій.

Аналіз практичного досвіду формування системи орієнтації в ДПЗ дозволив виявити основні тенденції планувальних і об'ємно-просторових рішень. Пропонована концепція системи орієнтації в дитячому поліклінічному комплексі включає два рівні підсистем:

1 рівень – забезпечує функції «навігації».

2 рівень – забезпечує «функціональну і діяльну орієнтацію».

Система орієнтації суб'єктів ДПЗ в функціональних зв'язках, об'єктах і послугах оптимально реалізується за допомогою наступних засобів візуальної орієнтації, що включають предметно-просторову структуру та інформаційно-знаковий каркас:

а) елементи знаково-графічної інформації;

б) об'єкти вербальної інформації;

в) система колірної орієнтування, які включають такі специфічні інформаційні носії комунікативного дитячого поліклінічного комплексу: «система одиничних колірних кодів», «система колірної зонирування», «система колірних сценаріїв».

THE FEATURES OF WAYFINDING SYSTEM FORMING IN CHILDREN'S POLYCLINIC INSTITUTIONS

Veligotska Y. S. (PhD Arch., Assoc. Prof.)

O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Key words: children's polyclinic institutions, wayfinding system, visual communications, navigation.

The formation of children's polyclinic institutions (CPI) was developed during the Soviet era, in response to the need for mass typical construction. The issue of design and structured information field in the environment of children's clinic was barely considered. The lack of a competent wayfinding system of the CPI complicates the possibility of unhindered recognition of a person's location on this territory. In this regard, the development of an integrated system of spatial navigation and orientation in this environment becomes urgent, which takes into account the planning and spatial structure, child psychology, peculiarities of the main pedestrian flows in accordance with the proposed spectrum of functional processes on the outside territory and inside of the CPI.

In recent years, significant results have been achieved in the field of foreign medical architectural environment design in the formation of the wayfinding system and visual communications.

The analysis of the practical experience of forming wayfinding system in the CPI allowed to reveal the main tendencies of planning and spatial solutions. The proposed concept of the wayfinding system in a children's polyclinic complex includes two levels of subsystems:

Level 1 – provides “navigation” functions.

Level 2 – provides “functional and active orientation”.

The wayfinding system of CPIs in functional connections, objects and services is optimally implemented with the help of the following visual orientation tools that include the subject-spatial structure and information-sign framework:

- a) elements of signs and graphic information;
- b) objects of verbal information;
- c) system of color orientation, which includes such specific information carriers of a communicative children's polyclinic complex: “system of single-color codes”, “system of color zoning”, “system of color scenarios”.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ АРХІТЕКТУРНО-МІСТОБУДІВНИХ КОМПЛЕКСІВ

Вигдорович О. В. (к. арх., доц.)

Харківський національний університет будівництва та архітектури

Ключові слова: соціально-планувальна структура, містобудівний комплекс, мікрорайон

Сьогодення відкриває людині безмежні можливості у світі комп'ютерних технологій. Впровадження інноваційних технологій суттєво впливає на відношення людей до звичного архітектурного середовища, змінюються засоби та швидкість отримання різноманітної інформації, підвищуються вимоги до задоволення потреб.

У сучасних великих, крупних та найбільших містах значна кількість сельбищних територій сформована за просторово-планувальною організацією та принципами формування архітектурно-містобудівних комплексів, таких як мікрорайон. Це чітке функціональне зонування території; наявність повного комплексу підприємств і закладів повсякденного обслуговування населення, розташування зупинок громадського транспорту та ін.; розділення пішохідних і транспортних шляхів. Такі території експлуатуються багато років. Але, місто - це живий організм, який швидко реагує на зміну внутрішніх та зовнішніх умов. Такі зміни відбуваються у соціально-планувальній структурі розміщення центрів громадського обслуговування населення різних рівнів і територій їхнього впливу. Суттєвої трансформації зазнає сфера обслуговування населення, істотно переміщуючись у віртуальний простір. Принципи розміщення об'єктів в планувальній структурі за періодичністю їх відвідування (повсякденні, періодичні та епізодичні) перетворюються у принципи максимальної комфортності та різноманіття послуг у кожній окремій локації. Переосмислюється відношення людей до стану свого здоров'я, що значно підвищує вимоги до наявності спортивних та фізкультурно-оздоровчих закладів, та загалом до покращення екологічного стану міських територій. Вказані зміни впливають на вирішення проблем транспортного зв'язку.

Нажаль, в існуючому правовому полі України залишені принципи формування міського середовища та розвитку соціально-планувальної структури, які базуються на уніфікованому підході до нормування потреб людини та структурування міського простору, що потребує суттєвого вдосконалення нормативної бази.

MODERN TENDENCIES OF SOCIAL PLAN STRUCTURE FORMING FOR ARCHITECTURAL AND CITY PLANNING COMPLEXES

Vyhdorovych O. V. (PhD Arch., Assoc. Prof.)
Kharkiv National University of Civil Engineering and Architecture

Key words: social plan structure, town-planning complex, microdistrict.

Computer technologies open boundless possibilities in the modern world. The introduction of innovative technologies substantially influences the attitude of people towards a usual architectural environment, the means and speed of perception of various information are changing, requirements rise to the satisfaction of the needs.

In modern big, large and the largest cities, a significant number of residential areas is formed by the spatial planning organization and the principles of the formation of architectural and urban complexes, such as microdistrict. These principles are: clear functional zoning; availability of a full complex of enterprises and institutions of public services; location of public transport stops; separation of pedestrian and transport routes. Such territories have been operating for many years. But the city is a living organism that responds quickly to changing internal and external conditions. Such changes take place in the social-planning structure of the placement of public service centers of the population of different levels and territories of their influence. The sphere of public services undergoes substantial transformation, essentially moving into the virtual space. The principle of placing objects in the planning structure according to the frequency of their attendance (daily, periodic and occasional) transforms into a principle of maximum comfort and variety of services in each separate location. The attitude of people to their health changes, which greatly increases the requirements for the presence of sport and fitness centers, and, in general, for improvement of the ecological situation in urban areas. The indicated changes affect the solution of transport communication problems.

Unfortunately, in the existing legal framework of Ukraine, the principles of the formation of the urban environment and the development of the social-planning structure, which are based on a unified approach to the rationing of human needs and the structuring of urban space, require significant improvement of the regulatory framework.

НООСФЕРНИЙ ПІДХІД ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ГУМАНІЗАЦІЇ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Вотінов М. А. (к. арх., доц.)

Харківський національний університет міського господарства
ім. О.М. Бекетова, м. Харків

Ключові слова: ноосфера, гуманізація, міське середовище.

Необхідність аналізу розвитку міського середовища з урахуванням ноосферного підходу визначається міркуваннями його гуманізації, підвищенням рівня вимог до його комфортності і безпосередньо пов'язано зі скороченням впливу факторів, які впливають на стан здоров'я людини. У зв'язку з цим аналіз формування міського середовища в процесі його еволюційного розвитку необхідно здійснювати в системі «місто – природне середовище – людина».

Відповідно до ноосферної концепції цей процес дослідження слід здійснювати поетапно: 1 етап – історичне міське середовище, 2 етап – сучасне міське середовище, 3 етап – перспективне міське середовище. Виявлення ноосферного способу взаємодії міста та природи як фактора гуманізації міського середовища здійснюється з урахуванням особливостей його історичного розвитку.

Поняття гуманізації визначається як цілеспрямоване створення комфортних умов життєдіяльності людей, тобто досягнення високої якості життя засобами архітектури, містобудування, ландшафтної архітектури, ергономічного дизайну та ін. з урахуванням еволюційних потреб людини. Ноосферний підхід має свої ціннісні орієнтири. Він, перш за все, розглядає об'єкт в системі «ноосфера – людина – місто». Ноосфера – імовірно нова вища стадія еволюції біосфери, становлення якої пов'язане з розвитком суспільства, яке здійснює глибокий вплив на природні процеси.

Ноосферний підхід до процесу моделювання характеристик гуманізації міського середовища передбачає дослідження за кількома етапами: – визначення історичного генезису міського середовища (в містобудівному і культурному аспектах); – формулювання «сутності ядра» ідеї гуманізації міського середовища; – постановка проблем і завдань їх вирішення з урахуванням виявлених факторів еволюції міського середовища; – складання прогностичної моделі гуманізації міського середовища з урахуванням «ноосферної орієнтації».

NOOSPHERIC APPROACH TO THE RESEARCH OF URBAN ENVIRONMENT HUMANIZATION

Votinov M. A. (Ph.D. Arch., Assoc. Prof.)

O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Key words: noosphere, humanization, urban environment.

The need to analyze the development of the urban environment, considering the noospheric approach, is determined by considerations of its humanization, increasing the level of requirements for its comfort and is directly related to the reduction of the influence of factors affecting human health. In this regard, the analysis of the formation of the urban environment in the process of its evolutionary development must be carried out in the system “city – natural environment – person”.

According to the noospheric concept, this research process should be carried out in stages: stage 1 – historical urban environment, stage 2 – modern urban environment, stage 3 – perspective urban environment. Identification of the noospheric mode of interaction between the city and nature as a factor in the humanization of the urban environment is carried out considering the features of its historical development.

The concept of humanization is defined as the purposeful creation of comfortable living conditions for people, that is, the achievement of a high quality of life by means of architecture, urban planning, landscape architecture, ergodesign, considering the evolutionary needs of a person. The noospheric approach has its own values. First, it considers the object in the system “noosphere – person – city”. The noosphere – presumably a new higher stage of the evolution of the biosphere, the formation of which is associated with the development of society, has a profound influence on natural processes.

The noospheric approach to the process of modeling the characteristics of humanization of the urban environment involves research on several stages:

- determination of the historical genesis of the urban environment (in the aspects of city-planning and culture);
- formulation of “the essence of the core” of the idea of humanizing the urban environment;
- definition of problems and tasks, their solution with regard to the identified factors of the evolution of the urban environment;
- construction of a prognostic model of humanization of the urban environment, taking into account the “noospheric orientation”.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АРХІТЕКТУРНОГО ПРОЕКТУВАННЯ ЯК АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Дудка О. М. (к. арх., доц.), Чихічина В. О. (студ.)
Харківський національний університет міського господарства
ім. О.М. Бекетова, м. Харків

Ключові слова: предметно-просторові комплекси, гармонізація, гуманізація, параметри оптимізації.

У новому світі вбачаються положення теорії формування предметно-просторових комплексів: закони композиції і гармонізації, положення про тектоніку і масштабність середовищних форм та об'єктів, ергономіка у середовищному проектуванні тощо. Вони тепер є частиною системи засобів, які генерують та корегують виразність форм – складників середовища. До цих теоретичних категорій і засобів відносять ті, сутність яких знаходиться за межами зорового сприйняття середовищних параметрів: емоційна орієнтація середовищних процесів, їх “сценографічні” можливості тощо, оскільки без їх урахування свідоме проектування архітектурного середовища практично неможливе. У середовищі історичної забудови відбувається стійкий катаморфоз константних і похідних елементів. Приваблива сторона історичної забудови – концентрація громадських функцій і оптимальна пішохідна доступність – тут перетворюються на проблему забезпечення повноцінного транспортного обслуговування. Фактором дизгармонізації історичного ядра є несумісність планувальної структури з потребою у транспортному забезпеченні, у чому й полягає діалектичне протиріччя розвитку міського середовища загалом. Ця проблема є найбільш істотною, особливо для міст, що належать до категорії великих, великих і середніх, де розвиток підземного транспорту визнано нерентабельним.

Гармонізація міського середовища передбачає наявність високого естетичного рівня його компонентів у поєднанні з функціональністю. Функціональність, пішохідна та транспортна доступність та естетична виразність – головні чинники гармонійного архітектурного середовища. Відповідно до викладеного, визначені шляхи гармонізації міської забудови: естетизація, інженерія, функціоналізм.

THEORETICAL BASIS OF ARCHITECTURAL DESIGN, AS THE ASPECT OF FORMATION OF THE URBAN ENVIRONMENT

Dudka O.M. (Ph.D. Arch., Assoc. Prof.),
Chikhichina V.O. (Senior Student)

O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Key words: subject-space complexes, harmonization, humanization, optimization parameters.

In a new perspective we see the provisions of the subject-space complexes formation theory: the laws of composition and harmonization, the rules of tectonics and the scale of environmental forms and objects, ergonomics in environmental design, etc. They are now part of a system of tools that generates and adjusts the expressiveness of the forms of environment components. These theoretical categories and means include those whose essence is beyond the visual perception of the environmental parameters: the emotional orientation of environmental processes, their "scenographic" capabilities, etc., since without them, conscious design of the architectural environment is virtually impossible. In the environment of historical buildings there is a stable catamorphism of constant and derivative elements. The attractive side of historical buildings – the concentration of public functions and optimal pedestrian accessibility – are turning into a problem of providing high-quality transport services. The factor of disharmonization of the historical core is the incompatibility of the planning structure with the transport needs, which builds the dialectical contradiction of the development of the urban environment in general. This problem is the most significant, especially for medium and large cities, where the development of underground transport is considered unsustainable.

Harmonization of the urban environment implies the presence of a high aesthetic level of its components, combined with its functionality. Functionality, pedestrian and transport accessibility and aesthetic expressiveness are the main factors of harmonious architectural environment. In accordance with the above-mentioned statements, the ways of harmonization of urban development are defined: anesthetization, engineering, functionalism.

ВЕРНАКУЛЯРНА АРХІТЕКТУРА ЯК ПРОЯВ КОЛЕКТИВНОГО НЕСВІДОМОГО ПО ВІДНОШЕННЮ ДО АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА

Ільченко С. А. (здобувач)

Харківський національний університет будівництва та архітектури

Ключові слова: вернакулярна архітектура, архітектура, архітектурне середовище, ідентичність, критичний регіоналізм

Розвиток теорії критичного регіоналізму та дотичного до нього поняття ідентичності у архітектурі формує певну оптику розглядання конфлікту транснаціонального (глобального) та місцевого (локального) підходів у створенні архітектурного середовища. Об'єднання глобальних і постколоніальних теоретичних підходів до архітектурного середовища можна, певним чином, пов'язати з впливом транснаціональних та глобальних ідентичностей на протипагу локальним. В цьому випадку цікавим є визначення до якого з полюсів має відношення саме вернакулярна архітектура. Якщо погодитися з визначенням терміну «критичний регіоналізм», наданим Liane Lefaivre у роботі «Architecture of Regionalism in the Age of Globalization: Peaks and Valleys in the Flat World», де регіоналізм розглядається саме як аспект ідентичності, що має виступати в якості протипаги до глобальних систем, то навряд чи можна віднести вернакулярну архітектуру до одного з проявів регіональної (локальної) архітектури. В часи постмодерністських теорій вернакуляр позиціонувався як рафінований прояв самості (індивідуального), та, якщо порівняти всі прояви такої архітектури, виникає певне відчуття подібності останніх. Можливо, якщо розглянути прояви вернакулярної архітектури як прояви колективного несвідомого, зваживши на характерну для них неструктурованість та насиченість випадковими сенсами, вони опиняються у царині глобального. Тож вернакуляр сприяє саме зсуву ідентичності в глобалізованому контексті розмиваючи межу локального.

VERNACULAR ARCHITECTURE AS A MANIFESTATION OF THE COLLECTIVE UNCONSCIOUS IN RELATION TO ARCHITECTURAL ENVIRONMENT

Iichenko S. A. (Applicant)

Kharkiv National University of Construction and Architecture

Key words: vernacular architecture, architecture, architectural environment, identity, critical regionalism

The development of the critical regionalism theory and the concept of architectural identity related to this theory is forming a certain “optical system” for exploring the conflict of transnational (global) and regional (local) approaches in designing architectural environments. The combination of global and post-colonial theoretical approaches to the architectural environment can be linked to the influence of transnational and global identities, as opposed to the local ones. In this case, it is interesting to determine which of these polarities is related to the vernacular architecture. If we agree with the definition of the term “critical regionalism” given by Liane Lefaivre in “The Architecture of Regionalism in the Age of Globalization: Peaks and Valleys in the Flat World”, where regionalism is regarded as just an aspect of identity that has to act as a counterweight to global systems, it is unlikely that the vernacular architecture can be attributed to one of the manifestations of regional (local) architecture. In the time of postmodernist theories, the vernacular was positioned as a refined manifestation of the self (an individual); and, having compared all the manifestations of this architecture, a certain sense of similarity of these manifestations arise. Perhaps, if we consider the manifestations of the vernacular architecture as a manifestation of the collective unconscious, bearing in mind their lack of structure and abundance of casual meanings, they will appear in the realm of the global. Thus, the vernacular promotes exactly the identity shift in the globalized context by blurring the boundary of the local.

СУЧАСНА ТИПОЛОГІЯ ПРИМІСЬКИХ СІЛЬСЬКИХ ПОСЕЛЕНЬ

Кузьменко Т. Ю. (к. арх., доц.)

Дмитренко А. Ю. (к.т.н., доц.)

Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

Ключові слова: приміські сільські поселення, функціональна спеціалізація, типологія

Порівняльний аналіз тенденцій розвитку приміських сільських поселень (ПСП) та досвіду формування їх функціональної спеціалізації обумовлює необхідність типологічного підходу до їх формування з урахуванням перспективної функції. Характер функціональної спеціалізації ПСП обумовлений як їх людністю, так і територіальним розміщенням відносно міста-центру, транспортних і природно-рекреаційних коридорів. На основі дослідження сучасних тенденцій у змінах функціонально-планувальної організації приміських сільських поселень, узагальнення вітчизняного і зарубіжного досвіду їх формування, запропоновано 14 можливих типів за функціональною спеціалізацією, що можуть бути об'єднані у 3 групи:

1. *Рекреаційні поселення* існуючі: а) зі збереженням функціональної спеціалізації (дачне поселення); б) з формуванням нової функціональної спеціалізації. Основні типи рекреаційних поселень: 1.1. туризму і відпочинку; 1.2. дачне поселення; 1.3. спортивно-оздоровче; 1.4. котеджне з фізкультурно-оздоровчою базою; 1.5. котеджне містечко з пансіонатом сімейного відпочинку;

2. *Поселення-супутники*: а) з виробничою базою; б) без виробничої бази: з організованою рекреацією, з рекреацією неорганізованою; сельбищні існуючі та нові. Серед них наступні типи: 2.1. з організованою рекреацією; 2.2. з неорганізованою рекреацією; 2.3. спального типу; 2.4. котеджне містечко; 2.5. з виробничою базою;

3. *Виробничі поселення*: 3.1. фермерське; 3.2. аграрне; 3.3. промислове; 3.4. аграрно-промислове.

Таким чином, функціональна спеціалізація приміських сільських поселень є важливою передумовою їх сталого розвитку. При цьому вирішуються наступні задачі: вирішення спільних «інтересів» міста-центру та сільських поселень; збереження сіл у приміській зоні, як фактору сталого розвитку, покращення екологічного мікроклімату і забезпечення мінімізації негативного впливу міста-центру на довкілля.

CONTEMPORARY TYPOLOGY OF SUBURBAN RURAL SETTLEMENTS

Kuzmenko T. Yu. (PhD, Arch., Assoc. Prof.),

Dmytrenko A. Yu. (PhD in Eng., Assoc. Prof.)

Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava

Key words: suburban rural settlements, functional specialization, typology.

A comparative analysis of trends in the suburban rural settlements (SRS) development and the experience of the formation of their functional specialization necessitate a typological approach to their forming considering the perspective function. The nature of the functional specialization of SRS is defined by their population, as well as by the territorial location of the city center, transportation and natural recreation corridors. Based on modern tendencies in changes in functional and planning organization of suburban rural settlements, generalization of domestic and foreign experience of their forming, 14 possible types are proposed according to functional specialization, which can be divided into 3 groups:

1. *Recreational settlements* (existing): a) with the preservation of functional specialization (summer suburban houses); b) with the formation of a new functional specialization. The main types of recreation settlements: 1.1. tourism and rest; 1.2. summer suburban houses; 1.3. sports and recreation; 1.4. cottage with a sports and recreation center; 1.5. cottage settlement with a family holiday resort;

2. *Satellite settlements*: a) with the production base; b) without a production base: with organized recreation, with unorganized recreation; local and existing ones. Among them are the following types: 2.1. with organized recreation; 2.2. with unorganized recreation; 2.3. sleeping type; 2.4. cottage town; 2.5. with a production base;

3. *Production settlements*: 3.1. farmer; 3.2. agrarian; 3.3. industrial; 3.4. agro-industrial.

Thus, the functional specialization of suburban rural settlements is an important prerequisite for their sustainable development. At the same time, the following aims are achieved: solving common interests of the metropolitan city and rural settlements; preservation of rural settlements in the suburban area as a sustainable development factor, the ecological microclimate improvement and ensuring minimization of negative impacts of the metropolitan city on the environment.

ВОЛИНСЬКЕ МІСТО ЯК ОБ'ЄКТ АРХІТЕКТУРНО-ПРОСТОРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД

Михайлишин О. Л. (д. арх., проф.)

Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

Ключові слова: місто, архітектура, трансформація, Волинь.

Розквіт волинських міст у міжвоєнний період ототожнювався з успіхами державотворення. Міста розглядалися як центри економічного і соціокультурного розвитку регіону, а міська культура – як втілення усіх гуманітарних і технологічних досягнень суспільства. У порівнянні з іншими містами «східних Кресів», Центральної чи Західної Польщі, міста Волині на початку 1920-х рр. перебували на нижчих щаблях розвитку, що яскраво відображалось на характері забудови і якості міського середовища.

При розв'язанні завдань, спрямованих на архітектурно-містобудівну трансформацію волинських міст, враховувались особливості їх середовища як продукту історичного розвитку і як об'єкту, що перебуває на стадії формування нового містобудівного шару, модернізується і реструктуризується. Архітектурний образ та планувальна структура більшості міст увібрали в себе риси історичних епох, крізь які пройшли ці урбаністичні утворення. У кожному сформувалось неповторне, насичене пам'ятками минулого, історико-культурне середовище. Водночас, більшість міст Волинського воєводства характеризувалась обмеженим набором виконуваних функцій, не мала яскраво виражених міських ознак, як у правовому, економічному аспектах, так і соціологічному сенсі. Якість середовища проживання у містах регіону не відповідала елементарним санітарно-гігієнічним і функціонально-естетичним вимогам свого часу.

Метою архітектурно-просторових трансформацій у містах формування нового «культурного шару», який у поєднанні з історично сформованим середовищем або самостійно, дозволяв ідентифікувати простір як «польський» і, ширше, відкритий – а, значить, належний до сучасної західноєвропейської цивілізації, що відображало тенденції у Другій Речі Посполитій загалом. «Історичність» була визначальним критерієм якості концепції модернізації чи регенерації просторово-планувальної структури. Трансформаційним процесам сприяли високі темпи урбанізації, формування нової законодавчої бази проектування, трансляція європейських містобудівних доктрин.

VOLYN CITIES AS OBJECTS OF ARCHITECTURAL AND SPACE TRANSFORMATIONS IN THE INTERWAR PERIOD

Mykhaylyshyn O. L. (Dr. Arch., Prof.)

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

Key words: city, architecture, transformation, Volyn.

Prosperity of Volyn cities in the interwar period was associated with the successes of nation building. Cities were considered centers of economic and socio-cultural development of the region, and urban culture was an embodiment of all humanitarian and technological achievements of society. Compared to other cities of eastern provinces, Central or Western Poland, the cities of Volyn in the early 1920s were at lower levels of development, which was clearly reflected by construction features and quality of the urban environment.

When solving tasks aimed at the architectural and urban transformation of Volyn cities, the features of their environment as a product of historical development and as an object at the stage of formation of a new urban building layer, which is being modernized and restructured, were considered. The architectural image and planning structure of most cities absorbed the features of historical eras through which these urban formations passed. Each of them formed a unique historical and cultural environment, rich with historical monuments. At the same time, most cities in the Volyn Voivodship were characterized by a limited set of functions performed, they had no pronounced urban characteristics in legal, economic and sociological terms. The quality of the habitat in the cities of the region did not meet the basic sanitary-hygienic and functional-aesthetic requirements of their time.

The purpose of architectural and spatial transformations in the cities was the formation of a new “cultural layer”, which, in combination with the historically formed environment or independently, allowed to identify the space as “Polish” and, more broadly, belonging to modern Western European civilization. This process reflected the general trends in the Second Polish Republic. “Historicity” was the determining criterion for the concept of modernization or regeneration of spatial planning structure. Transformation processes were promoted by the high rates of urbanization, formation of a new legislative framework for design as well as spillover of European urban planning doctrines.

ЕРГОНОМІЧНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ

Попова О. А. (к. арх., доц.)

Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків

Ключові слова: ергономіка, реабілітаційні центри, безбар'єрність, доступність.

Головним принципом формування архітектурного середовища реабілітаційного центру для людей з порушенням опорно-рухового апарату є створення специфічного середовища життєдіяльності, яке сприяє компенсації і корекції інвалідності.

Повноцінна функціонально-технологічна організація середовища для фізично ослаблених людей не можлива без врахування їх антропометричних особливостей. Окремі категорії фізично ослаблених осіб потребують допоміжних засобів пересування та крісла-коляски. Це диктує зміни сенсомоторного поля, що вимагає коригування габаритів приміщень. Для реалізації ергономічних принципів формування архітектурного середовища центру комплексної реабілітації необхідно застосувати архітектурні прийоми, які сприяють компенсації і корекції інвалідності:

- територіальна локалізація предметів меблів, функціональних зон, приміщень, навколишньої території;

- створення «прозорих» меж між основними приміщеннями шляхом особливого вирішення дверних прорізів і застосування розсувних перегородок;

- організація мережі комунікацій («архітектура доріг») – системи виділених шляхів, вільних від перешкод, що не перетинають функціональні зони, обладнаних поручнями;

- особлива організація елементів комунікацій;

- однакове розташування цих елементів по всій будівлі, розширення їх габаритів, застосування спеціальних технічних засобів;

- створення системи орієнтирів у будівлі – сигнальне виділення елементів комунікацій, функціонально необхідних деталей інтер'єру та устаткування, позначення шляхів руху, пунктів призначення, попередження про перешкоди і небезпеку;

- особливе художньо-просторове вирішення інтер'єру, що сприяє просторовій орієнтації і розвитку просторового розуміння.

ERGONOMIC PRINCIPLES OF FORMING THE ARCHITECTURAL ENVIRONMENT OF REHABILITATION CENTERS

Popova O. A. (PhD Arch., Assoc. Prof.)

O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Key words: ergonomics, rehabilitation centers, barrier-free access, accessibility.

The main principle of the formation of the architectural environment of a rehabilitation center for people with musculoskeletal disorders is the creation of a specific environment of life, which contributes to the compensation and correction of disability.

Full functional and technological organization of the environment for physically weak people is not possible without considering their anthropometric features. Certain categories of physically disabled persons require auxiliary means of transport and chair-strollers. This dictates changes in the sensor-motor field, which requires adjusting the dimensions of the premises. To implement the ergonomic principles of the architectural environment of the complex rehabilitation center, it is necessary to apply architectural methods that promote the compensation and correction of disability:

- territorial localization of furniture, functional zones, premises, surrounding territory;
- creation of “transparent” borders between the main premises by a special solution of door openings and the use of sliding partitions;
- the organization of a network of communications (“architecture of roads”) – a system of selected paths, free of obstacles, which do not cross the functional zones, equipped with handrails;
- special organization of communication elements;
- the same location of these elements throughout the building, expansion of their dimensions, the use of special technical means;
- creation of a system of landmarks in the building – signal allocation of communication elements, functionally necessary parts of the interior and equipment, designation of traffic routes, destination points, warning of obstacles and danger;
- special artistic and spatial solution of the interior, which promotes the spatial orientation and development of spatial understanding.

ЛАНДШАФТНИЙ УРБАНІЗМ ЯК ОДИН З НОВІТНИХ НАПРЯМІВ ЗАРУБІЖНИХ ТА ВІТЧИЗНЯНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Потапчук І. В. (к. арх., доц.)

Національний університет водного господарства
та природокористування, м. Рівне

Ключові слова: ландшафтний урбанізм, містобудування.

В сучасній закордонній та вітчизняній містобудівній теорії і практиці одним з новітніх напрямів розвитку і реконструкції населених пунктів виступає ландшафтний урбанізм. Засновниками напрямку є Джеймс Корнер, Чарльз Вайлдхейм та Мохсен Мостафаві. Термін «ландшафтний урбанізм» вперше був застосований Ч. Вайлдхеймом в есе «Landscape Urbanism: a Genealogy» (2002 р.), де автор дослідив джерела виникнення нової теорії, шляхи її становлення і розвитку на прикладі втілених проєктів. В есе «Terra Fluxus» (2006 р.) Дж. Корнер визначив основні принципи ландшафтного урбанізму, ввів поняття картографування.

Знаковими проєктами ландшафтного урбанізму є парк Ля Віллет в Парижі, Northpark в Атланті, Trinitat Cloverleaf Park и Park del Fogum в районі Diagonal Mar в Барселоні, Museumpark в Роттердамі, квартал Yerba Buena в Сан Франциско та ін. Масштабні містобудівні проєкти європейських ландшафтних архітекторів (Мішель Девінь, Александр Шеметов, Мішель Куражо, бюро Agence TER) демонструють пріоритет ландшафтного мислення в містобудівному проєктуванні. Сучасними прикладами досліджуваного напрямку є променади High Line в Нью-Йорку, Олімпійські парки в Лондоні та Сіднеї, парк Fresh Kills, парк Father Collins в Дубліні, Площа Іспанії в м.Санта-Крус на Тенерифе, Schouwburgplein в Роттердамі, парк Hellinikon в Афінах, парк Madrid RIO в Іспанії та інші взірці сучасної зарубіжної містобудівної практики.

Вітчизняні дослідження ландшафтного урбанізму носять наразі теоретичний характер: розробка та читання лекційних курсів, аналіз закордонного досвіду, визначення принципів та можливостей втілення методів напрямку в умовах України тощо. Ці та інші проблемні аспекти відображені в працях сучасних вітчизняних науковців: Т.Ф. Панченко, А.В. В'язовської, В.І. Пузирного, З.С. Нагаєвої, В.В. Сидорової, Г.О. Осиченко, С.С. Селімової та ін. В Україні ландшафтний урбанізм як напрям знаходиться на стадії становлення: містобудівні проєкти та їх втілення – перспектива майбутнього.

LANDSCAPE URBANISM AS ONE OF THE NEW DIRECTIONS OF ABROAD AND DOMESTIC RESEARCHES

Potapchuk I. V. (PhD Arch., Assoc. Prof.)

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

Key words: landscape urbanism, urban planning.

Landscape urbanism – is one of the new direction of development and reconstruction of localities in modern foreign and domestic urban planning theory and practice. The founders of the direction are James Corner, Charles Waldheim and Mohsen Mostafavi. The term “landscape urbanism” was first used by Ch.Waldheim in the essay “Landscape Urbanism: a Genealogy” (2002), where the author has researched origins of the new theory and its development on the example of implemented projects. J.Corner in the essay “Terra Fluxus” (2006) has determined the basic principles of landscape urbanism and introduced the concept of mapping.

The showcase projects of landscape urbanism are La Villette Park in Paris, Northpark in Atlanta, Trinitat Cloverleaf Park and Park del Forum in district Diagonal Mar in Barcelona, Museumpark in Rotterdam, quarter Yerba Buena in San Francisco and others. The large city-planning projects of European landscape architects (Michel Desvigne, Alexandre Chemetoff, Michel Corajoud, Agence TER) demonstrate the priority of landscape thinking in urban design. The modern examples of this direction are the promenade High Line in New York, Olympic Parks in London and Sydney, Fresh Kills Park, Father Collins Park in Dublin, Plaza of Spain in Santa Cruz Tenerife, the Schouwburgplein in Rotterdam, Hellinikon Park in Athens, Madrid RIO Park in Spain and other examples of modern foreign city-planning.

The domestic research of landscape urbanism has theoretical nature: preparation of lecture courses, analysis of foreign experience, definition of principles and possibilities for the implementation of the methods in the conditions of Ukraine, etc. These and other problematic aspects are embodied in the works of modern Ukrainian scientists: T.F. Panchenko, A.V. Viazovska, V.I. Puzurnyi, Z.S. Nahaieva, V.V. Sidorova, H.O. Osychenko, S.S. Selimova and others. In Ukraine, landscape urbanism as a direction is at the stage of formation: urban planning projects and their implementation is the aspect of the future.

НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ В МОДЕЛЮВАННІ ВИДИМОСТІ В ЗАЛАХ І СПОРУДАХ ДЛЯ ГЛЯДАЧІВ

Пугачов Є. В. (д.т.н., проф.),

Кундрат. Т. М. (к.т.н.),

Літніцький С. І. (к.т.н.),

Зданевич В. А. (ст. викл.)

Національний університет водного господарства
та природокористування, м. Рівне

Ключові слова: безперешкодна видимість, затулювання, форма і розміщення рядів в плані, тривимірний модель видимості

В практиці проектування залів зустрічаються різноманітні форми рядів в плані і їх відносьне розміщення, що призводить до некоректності розрахунку підйому рядів на поздовжньому розрізі залу (двовимірний модель видимості, підлога ряду горизонтальна) під час проектування безперешкодної видимості. Тому сучасний розрахунок безперешкодної видимості повинен ґрунтуватися на використанні тривимірної моделі видимості, в якій роль фокусної точки відіграє фокусна лінія, наприклад, нижня кромка об'єкта спостереження – екрану в кінотеатрі.

В тривимірній моделі видимості затулювати фокусну лінію кожному глядачеві наступного ряду може частина лінії, утвореної маківками глядачів попереднього ряду в межах променів зору, спрямованих від монокулярного ока глядача наступного ряду до країв об'єкта спостереження. Висота монокулярного ока кожного глядача наступного ряду визначається як максимальна на однопараметричній множині, отриманій шляхом перетину твірних лінійчатої поверхні з вертикальною прямою, яка проходить через згадане монокулярне око глядача наступного ряду.

Якщо необхідно зробити підлогу ряду горизонтальною, то висоту очей глядачів всього ряду слід задавати рівною максимальній висоті ока, отриманій для глядачів цього ряду.

NEW TRENDS IN MODELLING VISIBILITY IN AUDITORIUMS AND STRUCTURES FOR AUDIENCE

Pugachov Ie. V. (Dr. of Eng., Prof.),

Kundrat T. M. (PhD in Eng.),

Litnitskyi S. I. (PhD in Eng.),

Zdanevych V. A. (Senior Lecturer)

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

Key words: unobstructed visibility, screening, form and positioning of rows in the plan, three-dimensional model of visibility.

In the design of the auditoriums there are various forms of rows in the plan and their relative placement, which leads to the incorrect calculation of the rise of the rows in the longitudinal section of the hall (two-dimensional model of visibility, the floor of the row is horizontal) during the design of unobstructed visibility. Therefore, the current calculation of unobstructed visibility should be based on the use of a three-dimensional visibility model in which focal line replaces the focal point, for example, the lower edge of the object of observation – a screen in the cinema.

In the three-dimensional visibility model, part of the line formed by the heads of the spectators of the previous row within the limits of the rays directed from the monocular eye of the spectator of the next row to the edges of the object of observation may screen the focal line for each spectator of the next row. The height of the monocular eye of each spectator of the next row is defined as the maximum on a one-parameter set obtained by crossing the generating line-shaped surface with a vertical line passing through the above-mentioned monocular eye of the spectator of the next row.

If you need to make the floor of the row horizontal, then the height of the eyes of viewers of the whole row should be set equal to the maximum height of the eye, obtained for viewers of this row.

НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ВІЗУАЛЬНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА СУЧАСНОГО МІСТА

Сільвестрова Н. П. (ст. викл.), Виплавень Д. О. (студ.)
Харківський національний університет міського господарства
ім. О. М. Бекетова, м. Харків

Ключові слова: сучасне місто, візуально-комунікаційне середовище, інтелектуальні системи.

Одним з найважливіших аспектів формування сучасного архітектурного середовища стає його зв'язок з віртуальним простором. Актуальність формування адаптивного до запитів людини середовища, вдосконаленого засобами інноваційних технологій, є своєчасною та важливою для вирішення проблемою архітектури цифрової ери. Виявлення основних новітніх тенденцій у світі допоможе формуванню гуманізаційних, естетичних, екологічних та інноваційних властивостей ВКС. ВКС – особливий об'єкт архітектурного проектування, ієрархічна система міста, формуючими компонентами якої є антропогенні та природні елементи міського середовища, оснащені візуальними та комунікаційними засобами. Практикуються технології, що реагують на присутність і характер руху людей кольорово-динамічними та звуковими імпульсами. Використовуються вуличні меблі, що змінюють інтенсивність власного світіння від тривалості присутності людей.

Медіафасади – явище, яке все більше отримує сьогодні поширення у всьому світі і змінює міське середовище. Рухомі зображення на динамічних фасадах мають безперечну перевагу. Архітектура та медіадісплей доповнюють одне одного і сприймаються як єдине ціле – будівля перетворюється на живий організм. Коли події, що відбуваються всередині і поза будівлею, відображаються на його фасаді, все регулюється за допомогою медіапрограм. Ця взаємодія народжує нове поняття – інтер'єризації міського простору.

ВКС є складною системою, що пронизує усі рівні сучасного міста – від вулиць та магістралей до інтер'єрів житлових та громадських будівель. Середовище перетворюється в уявлення, розмову, орієнтир, «живу гру», діалог між усім населенням сучасного міста. Саме тому використання інноваційних технологій, таких як аудіо-гіди, медіа-фасади, засоби віртуальної реальності, реагуючі простори тощо, можуть стати потужним інструментом оновлення та удосконалення архітектурного середовища сучасного міста.

NEW TRENDS IN FORMING THE VISUAL COMMUNICATION ENVIRONMENT OF THE MODERN CITY

Silvestrova N. P. (Senior Lecturer), **Vyplaven D. O.** (Senior Student)
O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Key words: modern city, visual communication environment (VCE), intellectual systems.

One of the most important aspects of the formation of a modern architectural environment is its connection with the virtual space. The urgency of the formation of the environment adapted to the personal needs improved by the means of innovative technologies, is modern important for solving the problem of digital age architecture. Identification of the main newest trends in the world helps to shape the humanistic, aesthetic, environmental and innovative properties of the VCS. VCS is a special object of architectural design; the hierarchical system of the city, the forming components of which are anthropogenic and natural elements of the urban environment, are equipped with visual and communication means. There are common technologies that react to the presence and nature of the movement of people with color – dynamic and acoustic impulses. Street furniture is used that change the intensity of their own fluorescence depending on the duration of the presence of people.

Media Facades is a phenomenon that is increasingly spread around the world today and changes the urban environment. Movable images on dynamic facades have an undeniable advantage. Architecture and media display complement each other and are perceived as a whole - the building is transformed into a living organism. When events occurring inside and outside the building are displayed on its facade, everything is regulated by media programs. This interaction gives birth to a new concept – the interiorisation of urban space.

VCS is a complex system that penetrates all levels of a modern city – from streets and highways to interiors of residential and public buildings. The environment is transformed into an idea, a conversation, a landmark, a “live game”, a dialogue between the entire population of a modern city. That is why the use of innovative technologies such as audio guides, media facades, virtual reality means, responsive spaces and others can become a powerful tool for upgrading and improving the architectural environment of a modern city.

СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ БУДІВЕЛЬ ТА СПОРУД У МІСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Смірнова О. В. (к. арх., доц.)

Харківський національний університет міського господарства
ім. О.М. Бекетова, м. Харків

Ключові слова: інновація, будівлі та споруди, міське середовище

У ХХІ ст. у постіндустріальний період розвитку цивілізації зі стрімким зростанням урбанізації та кількості населення сучасне міське середовище перебуває в постійному русі та перетворенні. Сьогодні стрімко змінюється зовнішній вигляд міст завдяки впровадженню нових містобудівних концепцій, створенню футуристичних об'єктів, сформованих із використанням новітніх технологій. Такими об'єктами є інноваційні будівлі та споруди. Осмислення сучасного та прогнозування майбутнього інноваційної архітектури активно здійснюється за допомогою постнекласичної наукової парадигми, одним з провідних напрямків якої є теорія самоорганізації, або синергетика. Синергетичний підхід передбачає дослідження зв'язків між елементами структури, що утворюються в складних відкритих здатних до самоорганізації системах. Перевагами теорії самоорганізації є її понятійний і методологічний апарати, що мають серйозний потенціал з точки зору універсальності і конвертованості результатів з однієї наукової сфери в іншу. Застосування принципів синергетики в містобудуванні та архітектурі будівель і споруд є необхідним, оскільки місто є складною системою, яка потребує постійного розвитку. Прогнозованість розвитку міського середовища треба здійснювати з урахуванням просторових потреб людини до середовища її життєдіяльності. В цілому методологія дослідження передбачає розгляд інноваційних будівель як об'єктів, які за допомогою підвищення в них функціональних характеристик, технологічних можливостей, художньо-образного змісту, повинні підвищити гуманізацію та екологізацію культури на всіх рівнях – від художнього образу окремої будівлі до образного змісту системи елементів культурно-побутового призначення, що формують середовище. Орієнтація на синергетичні основи організації міського середовища шляхом створення інноваційних будівель є однією з головних ідей формування функціонально, екологічно і естетично комфортного середовища життєдіяльності людини.

SYNERGETIC APPROACH TO THE INVESTIGATION OF INNOVATIVE BUILDINGS IN THE URBAN ENVIRONMENT

Smirnova O. V. (Ph.D. Arch., Assoc. Prof.)

O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Key words: innovation, buildings and structures, urban environment.

In the 21st century in the postindustrial period of the development of civilization with the rapid growth of urbanization and population, the modern urban environment is in constant motion and transformation. In recent decades, the appearance of cities has been rapidly changing due to the introduction of new urban construction concepts, the creation of futuristic objects, using the latest technology. Such objects are innovative buildings and structures.

Contemplation of the present state and prediction of the future of innovative architecture are actively carried out with the help of post-nonclassical scientific paradigm, one of the leading directions of which is the theory of self-organization, or synergetics. The synergetic approach involves studying the interconnections between elements of a structure that are formed in complex open systems that are capable of self-organization. The advantage of the theory of self-organization is its conceptual and methodological apparatus, which have a serious potential in terms of versatility and convertibility of results from one scientific sphere to another. Application of the principles of synergetics in urban planning and architecture of buildings and structures is necessary, because the city is a complex system that requires constant development. The forecasts of the development of the urban environment should be made considering the spatial needs of a person to the environment of his life.

In general, the research methodology suggests considering innovative buildings as objects, by increasing their functional characteristics, technological possibilities and artistic content, should increase the humanization and ecologization of culture at all levels - from the artistic image of a separate building to the figurative content of the environment-creating system of elements of cultural- household purpose in all aspects. Therefore, the focus on the synergistic foundations of the organization of the urban environment through the creation of innovative buildings is one of the main ideas for the formation of a new functional, ecologically and aesthetically comfortable environment of human activity.

НАПРЯМИ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ГУМАНІЗАЦІЇ АРХІТЕКТУРИ ПАРКІНГІВ

Чубарова Д. С. (магістр арх.)

Харківський національний університет міського господарства
ім. О.М. Бекетова

Ключові слова: паркінги, гуманізація, тенденції

Більшість теоретичних і прикладних досліджень в області організації транспортної системи міста спрямовані на вивчення пересувань, аналіз конфігурації вулично-дорожньої мережі, вивчення роботи існуючих і проектних маршрутних мереж, прогнозування і моделювання транспортної рухливості населення, підвищення ефективності роботи міського транспорту в цілому, але при цьому недостатньо уваги приділяється на створення архітектурних об'єктів, що забезпечують більш досконале обслуговування населення за допомогою створення різноманітних паркінгів.

В проектній практиці і наукових дослідженнях цей термін почали застосовувати для характеристики будівель із зберіганням транспортних засобів по вертикалі. Такі будівлі роблять міське середовище більш гуманним. «Паркінг» є середовищним об'єктом з певним об'ємно-просторовим рішенням його архітектурного простору, який призначений для зберігання автотранспортних засобів по вертикалі. Визначені основні вимоги до формування архітектурного середовища паркінгів: еколого-містобудівні, функціонально-планувальні, інженерно-технічні, архітектурно-художні, соціально-психологічні, ергономічні. Виявлені основні напрями гуманізації архітектурного середовища паркінгів: візуально-екологічний (активне використання візуально-екологічних засобів, які сприяють різноманітності вигляду споруд в різний час доби), ландшафтно-екологічний (орієнтований на часткове заповнення природного потенціалу території шляхом співвідношення штучних і природних компонентів міського середовища). У перспективі найбільше поширення набудуть природоінтегровані паркінги. Архітектурне середовище в таких об'єктах створюється з включенням природних компонентів для поліпшення екологічних та естетичних характеристик. У даний час паркінги в великих і найбільших містах повинні стати активними об'єктами в формуванні архітектурно-просторової структури міста, яка поліпшує її еколого-естетичні характеристики і сприяє гуманізації середовища життєдіяльності.

DIRECTIONS AND PERSPECTIVE TRENDS OF HUMANIZATION OF THE ARCHITECTURE OF PARKING LOTS

Chubarova D. S. (Master of Arch.)

O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Key words: parking lots, humanization, trends.

The majority of theoretical and applied studies in the field of a city transport system organization are aimed at studying movements, analyzing the configuration of a street-road network, studying the work of existing and planned route networks, forecasting and modeling of a transport mobility of the population, improving the efficiency of transport as a whole. Although, at the same time, little attention is devoted to the creation of architectural objects that provide better services to the population through the creation of different parking lots.

In design practice and research, this term has begun to be used to characterize buildings with vertical storage for vehicles. Such buildings make the urban environment more humane. “The parking lot” is an ecological object with a certain volume-spatial solution of its architectural space which is designed to store vehicles vertically. The basic requirements for the formation of the architectural environment of parking lot areas have been defined: ecological town-planning, functional-planning, engineering-technical, architecturally artistic, social-psychological, ergonomic. Also, the basic directions of humanization of an architectural environment of parking lots have been revealed: visual-ecological (active usage of visually ecological means that contribute to a varying view of structures depending on the time of the day), landscape-ecological (oriented to the partial filling of the natural potential of the territory by the ratio of artificial and natural components of the urban environment).

It has been established that the parking lots that are integrated into the natural environment will be the most widespread in the long run. The architectural environment in such parking lots is created with the inclusion of natural components to improve environmental and aesthetic characteristics of the environment.

Currently, parking lots in big and the largest cities must become active objects in the formation of the architectural and spatial structure of a city which improves its ecological and aesthetic characteristics, promotes humanization of the living environment.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ГУМАНІЗАЦІЇ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ ЦЕНТРАЛЬНИХ ЗОН МІСТ

Шебек Н. М. (д. арх., проф.), **Колмаков Є. О.** (асист.)
Київський національний університет будівництва й архітектури, м. Київ

Ключові слова: багаторівневий громадський простір, зонування.

Проблема архітектурно-планувальної організації територій для соціокультурної взаємодії мешканців актуальна як для історичних населених пунктів, забудова яких формувалася у тісних об'їмах міських мурів, так і для поселень, планування яких підкорялося диктату транспорту. В обох випадках здоров'ям і психологічним комфортом людей нехтували на користь важливіших на той час цілей. Сьогодні, коли потреби і побажання мешканців почали привертати більшу увагу влади, перед містобудівельниками, архітекторами і дизайнерами постало питання віднайдіння можливості повернути громадську активність у місця, де для неї немає сприятливих умов, а іноді і вільних територій. Вирішити цю проблему допоможе формування відкритих мультифункціональних багаторівневих громадських просторів, здатних на порівняно невеликій площі зосередити велику кількість цікавих для населення форм дозвілля, відпочинку, міжособистісної комунікації.

Сучасна парадигма середовищного проектування ґрунтується на усвідомленні необхідності створення гідних умов для традиційного укладу життя місцевих жителів. Проектування міських багаторівневих громадських просторів має здійснюватися на засадах соціально-культурної відповідності сучасних осередків громадської активності ustalеним ціннісним пріоритетам їх потенційних користувачів. Функціонально-планувальна організація таких об'єктів має враховувати особливості поведінки різних категорій місцевого населення, а об'ємно-просторове рішення підкреслювати культурно-історичні властивості сформованої забудови. Їх благоустрій має опиратись на принципи універсального дизайну, а сучасне озеленення зможе компенсувати недостатню кількість місцевих рослин. Реалізація заявлених намірів дозволить створити в українських містах доступні для всіх осередки громадського життя, які за естетичними якостями і рівнем комфорту не поступатимуться кращим світовим зразкам.

CURRENT TRENDS OF HUMANIZATION OF PUBLIC SPACES OF THE CENTRAL ZONES OF CITIES

Shebek N. M. (Dr. of Arch, Prof.), **Kolmakov Ie.O.** (Assistant)
Kyiv National University of Construction and Architecture

Key words: multilevel public space, zoning.

The problem of the architectural and planning organization of the territories for the socio-cultural interaction of the inhabitants is relevant as for historical cities, the construction of which was formed in a strong embrace of city walls, as for the settlements which planning was dictated by the transportation needs. In both cases, the health and psychological comfort of people were neglected in order to meet the more important targets at that time. Today, when the needs and wishes of urban inhabitants have begun to attract more attention of the authorities, urban planners, architects and designers faced the question of creating the possibility of returning social activity to places with no favorable conditions, and sometimes, free territories. This problem can be solved with a help of creating open multifunctional multi-level public spaces, which can concentrate many interesting forms of leisure, recreation, and interpersonal communication on a relatively small area.

The modern paradigm of environmental design is based on the idea of the need to create decent conditions for the traditional way of life for urban residents. The design of urban multi-level public spaces should be based on the socio-cultural conformity of modern centers of social activity to the established values of their potential users. The functional and planning organization of such objects should consider the peculiarities of the behavior of various categories of the local population, and the three-dimensional spatial solution – emphasize the cultural and historical properties of the constructed building. Their improvement should be based on the principles of universal design, and modern gardening can compensate for the lack of local plants. The implementation of the declared intentions will enable the creation of accessible areas of public life in Ukrainian cities, which aesthetic qualities and the level of comfort will level best world examples.

НОВІ ПІДХОДИ ДО ГУМАНІЗАЦІЇ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Шевченко Л. С. (к. арх., доц.)

Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

Ключові слова: гуманізація, міське середовище, підходи, прийоми.

Проблема гуманізації міського середовища гостро стоїть на порядку денному у суспільстві, адже пов'язана з найголовнішим – життєдіяльністю людини. Підвищення антропогенних навантажень, неефективне використання зелених зон, розширення автомобільної інфраструктури, погіршення екологічної ситуації у містах тощо – нескінченні проблеми існування міського середовища, які потребують вирішення. Гуманізація – це процес, сукупність певних дій, спрямованих на створення середовища, чуйного й комфортного до людини, турботливого до її оточення. У цьому процесі беруть участь фахівці різного напрямку – від архітекторів, урбаністів, ландшафтних архітекторів, дизайнерів до економістів, екологів та інженерів, і, навіть, небайдужих містян. Удосконалення архітектурно-композиційних та естетичних рішень міських просторів стали предметом дослідження не однієї когорти науковців. С позицій гуманізації архітектурного середовища цікавими є роботи відомих науковців В.М. Шимка, В.О. Тімохіна, Н.Я. Крижанівської, Н.М. Шебек, Г.О. Осиченко та багатьох інших. Заслужують на увагу теоретичні напрацювання закордонних учених у цій царині та досвід фахівців-практиків у реалізації нових прийомів гуманізації існуючого міського середовища.

Об'єднуючись у громади й міждисциплінарні проекти, вони спираються на програмні інновації й формують міське середовище ХХІ століття, комфортне до людей і толерантне до його оточення. Важливо, що ці дії відбуваються у контексті всесвітньої економічної, політичної та культурної інтеграції. Світова архітектурна спільнота виробила певні стратегії розвитку міст, в основу якої покладено перетворення міста в привабливу і конкурентноспроможну міську структуру, придатну для розвитку на благо мешканців міст. Такі кроки згуртовують навколо себе потужних фахівців з сучасними інноваційними ідеями, бажанням і реальними можливостями створити єдине ціле для успішної модернізації міста, підвищення його життєздатності на шляху до гуманізації.

NEW APPROACHES TO HUMANIZATION OF THE URBAN ENVIRONMENT IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

Shevchenko L.S. (PhD Arch., Assoc. Prof.)

Yuri Kondratyuk National Technical University in Poltava

Key words: humanization, urban environment, approaches, methods.

The problem of humanization of the urban environment is critical in a modern society since it relates to the most important thing – human life. The increase in anthropogenic burdens, the inefficient use of green areas, the expansion of automobile infrastructure, the deterioration of an ecological situation in cities, etc. are the endless problems of the existence of an urban environment that needs to be solved. Humanization is a process, a combination of certain actions aimed at creating an environment that is sensitive and comfortable to a person caring for the environment. Specialists in various fields –architects, urbanists, landscape architects, designers, economists, environmentalists and engineers, and even active citizens themselves take part in this process. The improvement of architectural-compositional and aesthetic solutions of urban spaces has become the subject of research of many scientists. From the point of view of the humanization of architectural environment, one may find interesting the works by known researchers such as V.M. Shimko, V.O. Timokhin, N.Ya. Kryzhanivska, N.M. Shebek, G.O. Osychenko and many others. The theoretical developments of foreign researchers in this field as well as the experience of practitioners in implementing new methods of humanizing the existing urban environment deserve attention as well.

Integrating into communities and interdisciplinary projects, they rely on program innovations and form the urban environment of the XXI century, comfortable for people and tolerable to its environment. It is important that it takes place in the context of the world economic, political, and cultural integration. The world architectural community has developed certain strategies for the development of a city. They are based on transforming a city into an attractive and competitive urban structure benefiting urban inhabitants. Such steps unite specialists with modern innovative ideas, with motivation and a real opportunity to create an integral whole for successful modernization of a city as well as the increase of its viability on the way to humanization.

ПРОБЛЕМИ І СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ПРОЕКТУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ СОЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Шкляр С. П. (к. арх., доц.)

Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків

Ключові слова: об'єкт соціального призначення, соціологічне опитування, цільова категорія користувачів, конфіденційність

В останні роки, у зв'язку з активізацією громадянської свідомості значної частини населення, усе більшого поширення набувають різного роду організації та об'єкти соціального спрямування: будинки престарілих, дитячі будинки (у тому числі – сімейного типу), реабілітаційні центри (соціальної і психологічної допомоги).

В умовах соціально-економічних реалій українського суспільства, до основних проблем дослідження і проектування об'єктів соціального призначення можна віднести:

- у практичному аспекті – відсутність реалізованих якісних зразків (у межах нашої держави); відсутність джерел фінансування для великомасштабного будівництва;

- в теоретичному аспекті – відсутність чітких рекомендацій, погоджених з діючими нормативними документами в галузі архітектури і містобудування, щодо визначення функціонально-планувальної структури об'єктів соціального призначення.

Тому, підчас проведення наукових досліджень і розробки проектних рішень щодо організації об'єктів соціального призначення обов'язково слід враховувати наступні тенденції:

- система соціологічних опитувань і коригування ставлення суспільства до об'єктів соціального призначення (наприклад, центрів реабілітації алко- та наркозалежних тощо) шляхом просування іміджу соціальних установ як мультикомфортних об'єктів;

- пріоритетність потреб цільової категорії користувачів при погодженні номенклатури приміщень (специфічні функціональні особливості певного типу будівель);

- забезпечення умов конфіденційної роботи (розмежування будівлі на окремі блоки, вертикальне зонування тощо);

- урахування вимог інклюзивності та безбар'єрності.

Такий аналітичний підхід до дослідження і проектування об'єктів соціального призначення створить фізично і психологічно комфортні умови життєдіяльності та самореалізації громадян.

PROBLEMS AND MODERN TRENDS OF THE STUDY AND DESIGN OF OBJECTS FOR SOCIAL PURPOSE

Shkliar S. P. (PhD Arch., Assoc. Prof.)

O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Key words: object of social purpose, sociological survey, target category of users, confidentiality.

In recent years, in connection with the activation of the civic consciousness of a large part of the population, various types of organizations and social objects have become more widespread: nursing homes, orphanages (including family-type), rehabilitation centers (social and psychological assistance).

In the context of the socio-economic realities of the Ukrainian society, the main problems of research and design of social objects can be attributed:

- in the practical aspect – to the absence of examples of high quality (within our state); the lack of funding for large-scale construction;

- in the theoretical aspect – to the lack of clear recommendations, agreed with the current normative documents in the field of architecture and urban planning on the definition of functional and planning structure of objects of social purpose.

Therefore, during the research and development of design decisions on the organization of social facilities, the following trends must be considered:

- a system of sociological surveys and the change of the society's attitude towards objects of social purpose (for example, centers for rehabilitation of alcohol and drug addicts, etc.) by promoting the image of social institutions as multicomponent objects;

- priority of the needs of the target category of users in agreeing the nomenclature of premises (specific functional features of a certain type of buildings);

- providing confidential work conditions (demarcation of the building into separate units, vertical zoning, etc.);

- accounting requirements of inclusiveness and barrier-free.

Such an analytical approach to the research and design of objects of social purpose will create physically and psychologically comfortable living conditions and self-realization of citizens.

Session 4. International and national character of architectural researches and education in global context

MOLLY'S WORLD: A WEB-BASED CREATIVE AND EDUCATIONAL APP FOR YOUNG CHILDREN

Richard Weston

Visiting Professor of Surface Design, Cardiff Metropolitan University
Member of Royal Institute of British Architects

Key words: web, self-education, children, learning resources, creativity, digital tools.

In 1971 Ivan Illich published *Deschooling Society*, advocating “educational webs” in place of formal institutions and arguing that “most learning is not the result of instruction. It is rather the result of unhampered participation in a meaningful setting”. Two years later, in *Tools for Conviviality*, he advanced the idea of “enabling tools which foster self-realization ... and the freedom to make things among which they can live, to give shape to them according to their own tastes”.

In this paper I will describe a creative/educational app for children called Molly’s World that combines “enabling tools” to create high-quality designs for everyday goods such as fabrics and wallpapers with a “meaningful setting” in which to learn, effortlessly and pleasurably. The app rejects adult norms for websites and apps, being structured – like the ‘real’ world and good buildings – into what Aldo van Eyck called “a bunch of places” rather than a neatly organized succession of “pages”: Apple’s prescient adoption of the ‘virtual office’ as a model for personal computers is so pervasive that few seem to have questioned its relevance to children.

Molly’s World’s creative tools enable children to draw, colour (using exquisite ‘paints’ captured from minerals), montage and make repeat patterns, and its world of learning is “hosted” by three characters – Molly herself (a cat), the dog Patch and rabbit Thumper. Drawn by children, most children quickly identify with them and the graphic style of almost everything in the app could, in principle, be drawn using the app’s tools. A key to learning are varied ‘journeys of discovery’ – to the “Fields of Knowledge” in Patch’s balloon; down into the oceans in the MollySub; city breaks via the MollyJet – and the Content Management System enables us to construct personal quizzes based on places individual children have visited and things they have seen. Naturally inquisitive and eager to learn, children seem to revel in this rich, but manageable analogue of the real world.

Секція 4. Міжнародний і національний характер архітектурної науки і освіти в контексті глобалізації

АУДИТОРНІ ТА ПОЗААУДИТОРНІ ФОРМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ТА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Барац Б.

Директор Відділу розробки проектів, Jones Lang LaSalle Inc.,
Асоційований член Американського інституту архітекторів
Чикаго, Іллінойс, США

Лушнікова Н. В. (к.т.н., доц.)

Національний університет водного господарства та
природокористування, м. Рівне

Ключові слова: вебінар, інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), аудиторні заняття, позааудиторне навчання, віртуальна комунікація.

Вебінар – це подія в прямому ефірі, веб-відеоконференція, яка використовує Інтернет для вивчення та обговорення конкретних тем або питань, які є актуальними для аудиторної та позааудиторної роботи студентів. В даних тезах обговорюється досвід кафедри архітектури та середовищного дизайну НУВГП з хостингу вебінарів з Чикаго. Вебінари забезпечують підвищений рівень залученості та здатність до живої взаємодії спікерів з аудиторією, забезпечуючи «віртуальну мобільність». Вони слугують додатковим навчальним інструментом при вивченні архітектурного проектування, критики архітектурних теорій, новітніх матеріалів, конструкцій та технологій. Вебінари пропонують цікаві точки зору на широкий спектр сучасних архітектурних і дизайнерських тенденцій і практик. Наші минулі вебінари організовані Борисом Барацом в Чикаго, який виступав також як спікер, та кафедрою, із залученням представників всесвітньо відомих архітектурних та дизайнерських фірм, таких як Gensler та Herman Miller.

Вебінар «Пошук балансу між роботою та життям: американський офіс» було присвячено проектам реконструкції офісних будівель, редизайну інтер'єрів для однієї з провідних фінансових компаній США Discover Financial Services. На вебінарі «Перезавантаження: реінтеграція старої забудови в тканину міста» було розглянуто проекти реабілітації архітектурних комплексів у США та Великобританії. Вебінар “Gensler: Глобальний дизайн” дав можливість отримати інформацію про останні проекти компанії і підходи до сталого проектування. Фахівці з дизайну робочих просторів чиказького офісу Herman Miller презентували концепцію «Живого офісу», в основі якої створення високопродуктивних робочих місць, які забезпечують кращі умови роботи для працівників. Практика віртуальної комунікації та впровадження вебінарів виявилася безцінним допоміжним інструментом у навчальному процесі при проведенні консультацій з дипломних проектів, а також у науковій роботі студентів.

IN-CLASS AND EXTRACURRICULAR DISTANCE LEARNING ACTIVITIES FOR FACILITATION ARCHITECTURE STUDENTS' MOTIVATION AND PROVIDING VIRTUAL COMMUNICATION

Barats B.

Director, Project Development Services, JLL, Chicago, IL, USA

Affiliate Member of American Institute of Architects

Lushnikova N. V. (PhD Eng., Assos. Prof.)

National University of Water and

Environmental Engineering, Rivne, Ukraine

Key words: webinar, information and communication technologies (ICT), in-class activity, extracurricular activity, virtual communication.

A webinar is a web-based videoconference that uses Internet to study and discuss specific topics or subjects, which would be relevant to students' in-class and extracurricular activity. Webinars provide an enhanced level of participation and the ability of live interaction for the speakers and the audience, adding "virtual mobility" for participating students, post-grads and faculty members. They serve as an additional learning tool to the classes in architectural design, critique of modern architectural theories, advanced materials, structures and technologies. Webinars offer interesting points of view to the wide range of modern architectural and design related trends and practices. The experience of the Department of Architecture and Environmental Design of NUWEE at hosting webinars with Chicago, Illinois is discussed. Our past webinars, organized by Boris Barats in Chicago, Illinois as speaker and co-speaker and hosted by Department of Architecture and Environmental Design, involved representatives from global architectural and design firms such as Gensler and Herman Miller.

Webinar "Searching for Balance Between Work and Life: American Office" was related to the reconstruction projects of office buildings, interiors redesign for Discover Financial Services (one of the leading financial companies in US). Webinar "Reloading... Reintegration of old structures into urban fabric" was devoted to the projects of architectural rehabilitation cases in US and UK. Webinar "Gensler: Global Design" gave the opportunity to receive the information on the latest projects by Gensler in different countries and company approaches to sustainable design. Designers and Workplace Strategists from Chicago office of Herman Miller had presented "Living Office" outlining leading concepts of high-performing workplace that provides a better experience of work for the workforce.

Virtual communication practices and implementation of webinars proved to be an invaluable auxiliary tool in the academic process assisting with consultations on graduation projects, as well as students research work.

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО ЗАСАД ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ

Буряк О. П. (д. арх., проф.)

Харківський національний університет будівництва та архітектури

Ключові слова: індивідуалізація, кредитно-модульна система

Руйнівний вплив останніх технологічних нововведень на українську вищу освіту пов'язаний із незнанням того, що «болонську систему» на Заході було складено на основі більш ніж чвертьвікового розвитку систем індивідуалізованої освіти, який розпочався після II Світової війни і досягнув апогею у 1970-і рр.

Тоді розгорнулися дослідження залежності між динамікою кар'єри й отриманою освітою (*Career Development*) як частина загальної теорії управління діяльністю студента (*Student Guidance*), тісно переплетеної з кадровою політикою (*Manpower Utilization*) і теорією навчального процесу. Технологічні нововведення включили модульну систему, програмоване самокероване навчання, «системи довіри» (*Credit Systems*), «план Келлера» і курси PSI, системи IPI, PLAN, проєкт QUEST та інші. Акцентувалися активні форми навчального процесу – проєкти, консультації, ігри, семінари, дослідження, колоквиуми, дискусії.

Контроль виконання завдань було покладено на молодший викладацький склад – тьюторів. Сесії зберігалися лише як контрольне тестування для підтвердження рейтингу, лекції – лише як вступні й настановні. Підготовка й постійне оновлення навчальних курсів, завдань, посібників і хрестоматій стали займати основну частку робочого часу викладачів, аудиторне навантаження різко знизилася.

Наша вища школа не знала аналогічного періоду. У нас і після війни продовжували панувати методика й організація «масової педагогіки» часів форсованої соціалістичної індустріалізації.

Стандарти болонського процесу й кредитно-модульної системи принеситимуть українській архітектурній освіті користь, тільки коли буде забезпечено багаторазову надлишковість навчального змісту та реальні можливості вибору студентом траєкторії навчання (і вчителів), розвинуто інститут тьюторів, знижено у два-три рази аудиторне навантаження професорів, профінансовано створення посібників й підручників, якісно збільшено чисельність і підвищено рівень кваліфікації навчальних відділів і деканатів. Без здійснення цих змін копіювання західних регламентів надалі шкодитиме справі та руйнуватиме національну освітню традицію.

RETURNING TO THE PRINCIPLES OF INDIVIDUALIZATION OF EDUCATION

Buriak O. P. (Dr. of Arch., Prof.)

Kharkiv National University of Civil Engineering and Architecture

Key words: individualization, credit-module system.

The devastating impact of recent technological innovations on Ukrainian higher education is due to the ignorance of the fact that the "Bologna system" in the West was based on more than a quarter century of the development of individualized education systems that began after World War II and peaked in the 1970's.

Then a research was conducted on the correlation between career dynamics and education (Career Development) as a part of the general theory of student activity management (Student Guidance), closely interconnected with the human resources policy (Manpower Utilisation) and the theory of the educational process. Technological innovations included a module system, a program self-managed learning, Credit Systems, "Keller's Plan", PSI courses, IPI and PLAN systems, QUEST project and others. The active forms of the educational process were emphasized – projects, consultations, games, seminars, research, colloquiums, etc.

The control over the learning tasks was assigned to the junior faculty – tutors. Examinations were kept only as a control test to confirm the rating, lectures – only as introductory and setting ones. Preparation and constant updating of training courses, tasks, manuals and textbooks began to occupy the bulk of the working hours of teachers, their classroom loading dropped sharply.

Our higher school did not know an analogical period. Methods and organizational forms of "mass education" from the time of the forced socialist industrialization continued to dominate in Ukraine after the World War II.

The standards of the Bologna process and the credit-module system will benefit Ukrainian architectural education only if the multiple redundancy of the learning content and the real possibilities for a student to choose his own training trajectory (and his teachers) are provided. The institute of tutors must be developed; the professors' classroom time must be reduced by two to three times. Financing of manuals and textbooks must be guaranteed. The staff of training departments and dean's offices and their qualifications must be increased decisively. Without these changes, copying of Western regulations will continue to harm the study process and ruin the national educational tradition.

СПРЯМОВАНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ЗНАНЬ У ЄВРОПЕЙСЬКИХ АРХІТЕКТУРНИХ ШКОЛАХ

Єксарьов В. А. (к. арх., доц.), Єксарьова Н. М. (к. арх., проф.)
Одеська державна академія будівництва і архітектури, м. Одеса

Ключові слова: професійні компетенції, Європейський освітній простір

Професійні компетенції європейського універсального архітектора запропоновані в Кваліфікаційній директиві 85/384/ЕЕС ще в 1985 році. Тривалий час більше 330 шкіл архітектури зосереджені на розробці ефективної адаптації до правових і політичних рамок Європейського Союзу. При цьому кваліфікація бакалавра, наприклад, не завжди усіма визнається і надає професійні права архітекторам. Це спровоковано фінансовою кризою, яка змушує держави-члени шукати шляхи скорочення витрат на освіту. Міждисциплінарний характер архітектури обумовлює підготовку фахівців широкого профілю. Безліч форматів навчання, міжнародна динаміка визначають спрямованість архітектурної освіти в різних географічних і культурних середовищах Європи. Дві суперечливі тенденції – бути більш європейськими у освітньому просторі і, водночас, захищати свої місцеві освітні та культурні особливості - впливають на пошук нових драйверів навчання в різноманітних школах архітектури. Ідентичність центрів виробництва культури, якості та знань є одною з місій європейського освітнього простору. Швидкість мінливого світу, адаптивність, трансформація, гнучкість, індивідуалізація, інтелект, визначають стратегії навчання та педагогічні підходи, нові компетенції у випускників. Ряд дисциплін (громадські науки, психологія, математика, семіотика, урбаністика) втратили своє місце в програмах навчання шкіл Європи. Новий ландшафт архітектурних знань і концепцію процесу проектування визначають нові предметні області на базі інноваційних та цифрових технологій – проектувальник 3Д друку, сертифікованих «енергонульових» будинків, екоаналітик і ін. Все це привнесло нові пріоритети в архітектурну творчість. Спостерігається значний зсув концепції архітектурних шкіл до освіти, орієнтованої на результат. Процес архітектурної освіти повинен бути структурований, аби надати архітекторам компетенції, які дозволять їм працювати професійно і пропонувати суспільству високий рівень послуг. Розвиток культури якості задекларовано як основу створення освітнього простору Європи. В умовах жорсткої конкуренції успішні моделі багатокритеріального освітнього простору спрямовані на інтеграцію освіти і професії. Тільки тісний взаємозв'язок між вищою школою, дослідними установами і суспільством може дати відчутний результат.

DIRECTIVITY OF KNOWLEDGE PRODUCTION AT THE EUROPEAN ARCHITECTURAL SCHOOLS

Yeksarov V., (PhD Arch., Assoc. Prof.)

Yeksarova N. (PhD Arch., Prof.)

Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture

Key words: professional competences, European educational space.

The professional competences of the European universal architect are proposed in the Qualification Directive 85/384 / EEC back in 1985. For a long time, more than 330 schools of architecture have focused on developing effective adaptation to the legal and political framework of the European Union. In this case, the qualification of a bachelor, for example, is not always recognized by everyone and gives professional rights to the architect. This is due to the financial crisis, which forces Member States to search ways for reduction the cost of education. The interdisciplinary nature of architecture leads to the training the wide-range specialists. A variety of training formats, international dynamics determine the orientation of architectural education in different geographical and cultural environments in Europe. The two contradictory tendencies - to be more European in the educational space and, at the same time, to protect their local educational and cultural peculiarities - influence the search for new drivers in various schools of architecture. The identity of the centers of culture, quality and knowledge production is one of the missions of the European educational space. The speed of a changing world, such adaptability, transformation, flexibility, individualization, intelligence, define learning strategies and pedagogical approaches, new competences for graduates. Several disciplines (social sciences, psychology, mathematics, semiotics, urban studies) have lost their place in the programs of studying schools in Europe. The new landscape of architectural knowledge and the concept of the design process determine the new subject areas based on innovative and digital technologies – designer of 3D printing, designer of zero-energy buildings, eco-analytics, and others. All this has brought new priorities to architectural creativity. There is a significant shift in the concept of architectural schools to a result-oriented education. The process of architectural education should be structured to provide architects with competences that allow them to work professionally and offer a high level of service to the public. The development of a quality culture is declared as the basis for the creation of an educational space in Europe. In terms of fierce competition, successful models of multicriteria educational space are aimed at integrating education and profession. Close relationship between higher education, research institutions and society can give tangible results.

СТАНОВЛЕННЯ МИСТЕЦЬКОЇ ПІДГОТОВКИ У ЛЬВІВСЬКІЙ АРХІТЕКТУРНІЙ ШКОЛІ

Лінда С.М. (д. арх., проф.)

Петровська Ю. Р. (к. арх., ст. викл.)

Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

Ключові слова: Львівська архітектурна школа, мистецька освіта, митці, художні дисципліни.

Історія архітектурної освіти у Львові сягає корінням першої половини XVIII ст., історія ж Львівської політехніки, відтак, формування львівської архітектурної школи у її стінах, сягає початку XIX ст. Це дозволило розпочати підготовку архітекторів та сформувати нове обличчя Львова у кін. XIX – поч. XX ст. У 1877 р. було створено архітектурний факультет, вплив якого на архітектурну творчість у Галичині постійно зростає. У навчальній програмі факультету чітко виявилася тенденція до пріоритетних напрямків архітектурної освіти. Зародження мистецької освіти у Львівській архітектурній школі відбулося від початку заснування Технічної академії. Протягом періоду становлення мистецької підготовки, кількість художніх дисциплін та їх кількість годин викладання для архітекторів зростає удвічі, після 1872 р., коли було утворено кафедру рисунку та моделювання, збільшився також професорсько-викладацький склад. Протягом даного періоду кафедра неодноразово перейменовувалась. У 1899–1901 рр. кафедра функціонувала під назвою рисунку і давньохристиянської та середньовічної архітектури, від 1910–1912 рр. – кафедра історії архітектури та естетики, а з 1913 р. її перейменовано на кафедру декоративного рисунку та декорування інтер'єрів. Тут викладали такі предмети як рисунок, орнаментальний рисунок та моделювання, історію архітектури, архітектурну композицію, архітектурні форми, художню перспективу, пластичну анатомію, стилізацію. Офіційно такий склад дисциплін не називався дизайнерською підготовкою, але ці напрацювання дали змогу згодом створити окремий мистецький напрям.

Львівська архітектурна школа стала фундатором творення дизайнерської школи. Завдяки своїй історії вона становить унікальний ґрунт для взаємозбагачення архітектури та дизайну, а також перетворилась на одного з лідерів розвитку та популяризації архітектурно-дизайнерської освіти в Україні.

FORMATION OF ARTISTIC TRAINING IN LVIV ARCHITECTURAL SCHOOL

Linda S. M. (Doctor of Arch. Prof.)
Petrovska Yu. R. (Ph.D. Arch., Senior Lecturer)
Lviv Politechnic National University, Lviv

Key words: Lviv architectural school, artistic education, artists, artistic disciplines

The history of architectural education in Lviv dates to the first half of the XVIII century, the history of Lviv Polytechnic, and, consequently, the formation of the Lviv architectural school in its walls, dates back to the beginning of the XIX century. This allowed to start the training of architects and form a new face of Lviv in the end. XIX - beginning XX. In 1877 an architectural faculty was created, its influence on architectural creativity in Galicia constantly increased. In the curriculum of the faculty there was a clear tendency towards the priority directions of architectural education. The origin of artistic education at the Lviv architectural school dates back to the foundation of the Technical Academy. During the period of artistic preparation, the number of artistic disciplines and their number of teaching hours for architects doubled, after 1872, when the department of drawing and modeling was formed, the faculty members also increased. During this period the department has been renamed several times. In 1899-1901 the department functioned under the name of the figure and ancient Christian and medieval architecture, from 1910-1912 it was a department of the history of architecture and aesthetics, and from 1913 it was renamed to the department of decorative drawing and decorating of interiors. Here he taught such subjects as drawing, ornamental pattern and modeling, history of architecture, architectural composition, architectural forms, artistic perspective, plastic anatomy, stylization. Officially, such a discipline was not called designer training, but these developments enabled to create a separate artistic direction in the future.

Lviv Architectural School became the founder of the creation of a design school. Due to its history it is a unique ground for the mutual enrichment of architecture and design and became one of the leaders in the development and popularization of architectural design education in Ukraine.

РОЗВИТОК АРХІТЕКТУРНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ЗВО УКРАЇНИ

Любченко М. А. (к.т.н, доц.),

Радченко А. О. (ст. викл.)

Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків

Ключові слова: вища освіта, іноземні студенти, архітектура

Останніми роками простежується очевидна тенденція збільшення потоку іноземних громадян, які хочуть навчатися в Україні. На це є об'єктивні причини. В Україну іноземці приїжджають за вищою освітою, яка тут, як правило, у кілька разів дешевша, ніж на Заході. При цьому якість викладання у провідних вузах країни не поступається загальноєвропейській.

Харків, як одне з найбільших міст країни, підтримує тенденції часу. Близько 30-ти ЗВО Харкова запрошують на навчання іноземних громадян, у тому числі і Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова, який багато років приймає іноземних студентів. Особливу популярність мають будівельні спеціальності й архітектура.

В останні роки, у зв'язку зі збільшенням потоку іноземних студентів, виникла необхідність викладання англійською мовою. Це дає змогу студентам навчатися за загальними навчальними планами і робочими програмами, уникаючи періоду довузівської підготовки.

Наш ЗВО відповідає сучасним вимогам і вже кілька років здійснює підготовку студентів за спеціальностями «Промислове та цивільне будівництво» та «Архітектура», і викладання загальноосвітніх та фахових дисциплін англійською мовою.

На теперішній час спостерігається тенденція збільшення кількості студентів, що прагнуть отримати освіту англійською мовою у ЗВО України. У таких умовах виникають деякі проблеми з організації навчання і відчувається гостра нестача фахівців відповідного рівня мовної підготовки. Крім того, зараз є наявною необхідність придбання сучасної навчальної літератури англійською мовою для архітекторів. Методичні видання та наочні матеріали, якими користуються викладачі та студенти, теж вимагають термінової переробки.

Це ті завдання, які найближчим часом необхідно вирішувати всім ЗВО, і нашому університету зокрема, щоб зайняти гідне місце у рейтингу університетів України, які користуються найбільшим попитом серед іноземних громадян.

DEVELOPMENT OF ARCHITECTURAL EDUCATION FOR FOREIGN STUDENTS IN HIGHER SCHOOLS OF UKRAINE

Liubchenko M. (PhD in Eng, Assoc. Prof.),

Radchenko A. (Senior Lecturer)

O. M. Beketov National University of Urban Economy Kharkiv

Key words: higher education, foreign students, architecture.

The number of foreigners who wants to study in Ukraine has seen a substantial increase over the years. There are objective reasons for this. Foreign students come to Ukraine for higher education because it is several times cheaper than in Europe. But the quality of teaching is not inferior to the European level of higher education in the leading universities.

Kharkiv as one of the largest cities in the country supports the new trends of international education. Foreign students are invited to study to about 30 Kharkiv universities including O. M. Beketov National University of Urban Economy. For many years, foreign students have been studying at our university. They have interest for construction specialties and architecture.

Now the university has a necessity to teach foreign students in English, because the amount of them increased a lot. This allows foreign students to study in general curricula and work programs avoiding the pre-university training period.

Our university corresponds to modern requirements and for several years has been teaching English-speaking students on the specialties “«Industrial and civil engineering”, “Architecture”, and teaching general and professional disciplines in English.

Currently, there is an increase in the number of students who would like to obtain higher education in Ukraine in English. However, there are some problems of teaching process organization and there is an acute shortage of specialists with the corresponding level of language skills.

Besides, it is necessary to purchase relevant modern books and tutorials in English for architects. Methodological guidelines and visual materials used by teachers also require urgent update.

These are the aims which need to be solved by all the universities. It is necessary to be among the best in the rating of Ukrainian universities which have the highest demand among foreign students.

ТЕНДЕНЦІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АРХІТЕКТУРНО-ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ОСВІТИ ПІД ВПЛИВОМ ГРАФІЧНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ

Матвіюк О. В. (ст. викл.)

Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

Ключові слова: освіта, архітектурне проектування, інформаційні технології, методика.

Перехід до інформаційного суспільства спричинив необхідність активного використання інформаційних технологій у навчально-виховному процесі у закладах вищої освіти України і світу, без якої повноцінна підготовка фахівців усіх галузей знань вже є неможливою. Особливо актуальним і контроверсійним це завдання є при підготовці студентів архітектурного і дизайнерського напрямів.

Впровадження графічних комп'ютерних програм та мультимедійних технологій у практику архітектурно-дизайнерської освіти дає змогу поєднати інноваційні дидактичні функції комп'ютера з можливостями традиційних засобів проектування, допомогти збагатити і наповнити процес проектування новими підходами до презентацій опрацьовуваних ідей, набути професійних навичок комплексного вирішення естетичних і технічних завдань, які стоять перед архітекторами.

Водночас, сьогодні у навчальному процесі є очевидним поступове витіснення традиційних засобів навчання такими, де використовуються комп'ютерні технології. Проте їх активне використання у багатьох випадках є недостатньо методично обґрунтованим: нерідко відбувається підміна творчого процесу з обов'язковим варіантним проектуванням та технічним моделюванням. Тому, проблема застосування комп'ютерної графіки для розробки архітектурно-дизайнерського проекту в умовах навчального процесу закладів вищої освіти залишається недослідженою.

Таким чином можна зробити висновок про те, що незважаючи на соціальну значимість проблеми використання графічних комп'ютерних систем таких як 3D Studio MAX, Corel Draw, ArchiCAD, AutoCAD, відсутні зміст і відповідна методика роботи з графічними комп'ютерними технологіями у ЗВО архітектурно-дизайнерського напрямку.

TRENDS AND PROSPECTS FOR DEVELOPMENT OF ARCHITECTURAL EDUCATION UNDER THE INFLUENCE OF GRAPHIC COMPUTER PROGRAMS

Matviuk O. V. (Senior Lecturer)

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

Key words: education, architectural design, information technology, methodology.

The transition to the information society led to the need for the active use of information technologies in the educational process in higher educational institutions of Ukraine and the world, without which it is already impossible to fully prepare specialists of all branches of knowledge. Particularly relevant and controversial is this task during education of students of architectural and design areas.

The introduction of graphic computer programs and multimedia technologies into the practice of architectural design education enables to combine innovative didactic functions of the computer with the possibilities of traditional design tools, to enrich and fill the process of designing with new approaches to presentations of the elaborated ideas, to acquire professional skills of complex solution of aesthetic and technical problems, which architects will face in their professional life.

At the same time, today, in the educational process, there is an obvious gradual displacement of traditional learning tools where computer technologies are used. However, their active use in many cases is not well-documented: often, there is a substitution of the creative process with compulsory variant engineering by technical modeling. Therefore, the problem of using computer graphics for the development of an architectural design project in the educational process of higher education institutions remains unexplored.

Thus, we can conclude that despite the social significance of problems with the use of graphic computer systems such as 3D Studio MAX, Corel Draw, ArchiCAD, AutoCAD, there is no content and appropriate method of working with graphic computer technologies in universities of the architectural design direction.

ВПЛИВ ГЕОПОЛІТИЧНОГО РОЗТАШУВАННЯ ЛЬВІВСЬКОЇ АРХІТЕКТУРНОЇ ШКОЛИ НА РОЗВИТОК МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Петровська Ю. Р. (к. арх., ст. викл.)

Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

Ключові слова: архітектурна школа, мистецька освіта, академічна освіта.

Львівська політехніка перетворилась на одного з лідерів розвитку та популяризації архітектурно-дизайнерської освіти в Україні, а завдяки своїй історії, становить унікальний ґрунт для взаємозбагачення архітектури і дизайну. Характерною рисою Львівської архітектурної школи, що сформувалась протягом століть, є синтез наук і мистецтв, які формують інженерне підґрунтя архітектури та водночас презентують цілісність та красу архітектурного образу.

Завдяки вдалому геополітичному розташуванню Львівська політехніка отримала цілий ряд якісних переваг у системі архітектурно-мистецьких шкіл України. Близькість розташування міста Львова до кордону з європейськими країнами, історично отримало цілий ряд позитивних переваг. Мистецька підготовка архітекторів базувалася на академічних засадах зображувальної школи. Великим впливом на класичну школу мало Італійське, Австрійське, Голландське, Французьке та Польське мистецтво. Ці країни художньо характеризувались класичною та академічною підготовкою студентів. Здобутки цих шкіл базувались на античному мистецтві Греції та Риму, на засадах класичного ордеру та основних закономірностях композиційного аналізу.

В міру розвитку та часового надбання архітектори використовували кращі зразки творчості в галузі образотворчого мистецтва. Скульптура, живопис, декоративно-ужиткове мистецтво впливали на естетику архітектурних вирішень. Монументальне використання творів образотворчого мистецтва підсилювало естетичну цінність архітектури.

Незважаючи на те, що львівське архітектурне середовище стало відносно самостійним та самодостатнім, інтегрованість у загальноєвропейські архітектурні процеси зумовлювала впливи на її формування інших європейських шкіл.

INFLUENCE OF GEOPOLITICAL LOCATION OF LVIV ARCHITECTURAL SCHOOL ON THE DEVELOPMENT OF ARTISTIC EDUCATION

Petrovska Yu. R. (Ph.D., Senior Lecturer)
Lviv Polytechnic National University, Lviv

Key words: architectural school, artistic education, academic education.

Lviv Polytechnic has become one of the leaders in the development and popularization of architectural design education in Ukraine, and due to its history, it is a unique ground for the enrichment of architecture and design. The characteristic feature of the Lviv architectural school, which has been formed over the centuries, is the synthesis of sciences and arts, which form the engineering foundation of architecture and, at the same time, represent the integrity and beauty of the architectural image.

Thanks to the successful geopolitical location, Lviv Polytechnic received several qualitative advantages in the system of architectural and art schools of Ukraine. The proximity of the location of the city of Lviv to the border with European countries has historically received several positive benefits. The artistic training of architects was based on the academic principles of the figurative school. Great influence on the classical school was Italian, Austrian, Dutch, French and Polish art. These countries were artistically characterized by classical and academic preparation of students. The achievements of these schools were based on the ancient art of Greece and Rome, based on the principles of the classical order and the basic laws of compositional analysis.

With the development and temporal gains of the architects used the best examples of creativity in the field of fine arts. Sculptures, paintings, decorative arts influenced the aesthetics of architectural solutions. The monumental use of works of fine art enhanced the aesthetic value of architecture.

Even though the Lviv architectural environment has become relatively independent and self-sufficient, integration into pan-European architectural processes has influenced the formation of other European schools.

ІНТЕНЦІЇ ТА ПОТЕНЦІЇ ПЕРЕТВОРЕНЬ СУЧАСНОЇ АРХІТЕКТУРНОЇ ОСВІТИ

Тімохін В. О. (д. арх., проф.)

Київський національний університет будівництва та архітектури, м. Київ

Ключові слова: архітектура, проектування, освіта, самоорганізація.

Проблеми становлення, розвитку і демократизації сучасної вищої освіти хвилювали світову спільноту, починаючи від протомодерністських реформ Дж. Дьюї і різноманітних модерністських трансформацій, запропонованих, наприклад, Болонською конвенцією до постмодерністських уявлень У. Еко, який увів поняття «масової університетської освіти». На тлі тотальної глобалізації цивілізаційних процесів, що призвели до планетарного розповсюдження масової культури, усвідомлення неминучості перетворень елітарної освіти в егалітарну сьогодні потребує невідкладного вирішення низки проблем, що стосуються масової архітектурної освіти. Сьогодні ця освіта в гонитві за міражами цифрової культури постіндустріального суспільства все більше віддаляється від власних інтенціональних першоджерел, поринаючи в «культуру скупчення» (Р. Колгас). Ці першоджерела, що ідентифікуються з добре відомими методологічними формами організації сучасної архітектурно-проектної діяльності – з «чорною і прозорою скринями» (Р. Стадер), з «напівпрозорою і дзеркальною скринями», - викликали до життя відповідні форми організації архітектурної освіти – ремісничу, виробничу, технологічну та інфраструктурну. Досвід відомих архітектурно-дизайнерських шкіл, починаючи від ВХУТЕМАСу і Баугаузу до Ульму і Сенежу, засвідчив, що ці узагальнені форми мали засадничий характер і були присутні на всіх етапах історичного розвитку. Їх сьогоднішня артикуляція і відновлення стає одним із вагомих потенціалів розвитку сучасної, в тому числі масової, архітектурної освіти. Співіснування і перетворення первинних і архетипових форм організації навчального процесу пов'язане не стільки з їх інтеграцією, гібридизацією чи синтезом, скільки із самоорганізацією та гармонійним розвитком цих самостійних форм. В основі концепції самоорганізації лежить декілька принципів: кооперація форм, що базується на максимальному використанні їх внутрішніх резервів і потенціалів; циклічність розгортання цих форм; атрактивність їх екстремального розгортання, що сприяє процесам оновлення і саморозвитку. Якщо уявити загальну

картину циклічно-хвильового розвитку сучасних форм архітектурної освіти, то можна помітити, що вона пережила повний цикл перетворень і тим самим започаткувала наступний цикл, пов'язаний з необхідністю оновлення ремісничих форм навчання. Про ці оновлення свідчать інноваційні цифрові технології і методи дослідження і проектування, подібні до future craft (Sensible City Lab MIT), котрі базуються на вивільненні невикористаних потенціалів доіндустріального суспільства, в тому числі ремісництва. У цьому напрямку отримали розвиток концепції абсолютної архітектури (П. Аурелі), архіпелагової архітектури (О. М. Унгерс), острівної архітектури (Р. Колгас) та ін., котрі стають антитезами до ідей суцільної урбанізації та масової культури постіндустріального суспільства, до ідей масової архітектурної освіти. Задля гармонізації цих протистоянь і створення сприятливих умов для процесів самоорганізації їх розгортання повинно підпорядковуватись своєрідному метаатрактору, в якості котрого на протязі багатьох століть виступає тетрада Вітрувія-Альберті: міцність, корисність, досконалість і краса. Система цих атракторів визначає і стимулює найбільш привабливий інтенціональний характер потенціальних змін, як загального архітектурно-освітнянського простору, так і гармонічне розгортання його окремих первинних архетипових форм. Особливої ваги в самоорганізації та гармонізації простору й освітянських форм набуває повернення в теорію і практику архітектури давно втраченого потенціалу краси. Його відродження стає запорукою повернення архітектури в лоно пластичних, або навіть красних мистецтв на тлі визнання художньо-естетичного статусу сучасної архітектурної освіти.

Визнання художньо-естетичних пріоритетів в сучасній архітектурі та в самоорганізації архітектурної освіти повинно супроводжуватись по можливості повним використанням творчого потенціалу різноманітних регіональних культур, їх стилевих особливостей; залученням художніх методів жанрового архітектурно-містобудівного та дизайнерського проектування та прогнозування т. ін. Максимальна увага до виявлення внутрішніх інтенцій і до повної реалізації невикористаних потенцій у взаємодії первинних організаційних форм архітектурної діяльності і освіти може стати наріжним каменем перетворюючого оновлення в об'єктивно існуючих процесах їх самоорганізації та гармонічного розвитку. Перспективи подібного оновлення пов'язані із перетвореннями цифрових і «hand made» технологій, ідей елітарності та егалітарності, демократизації та масової культури постіндустріального суспільства під патронатом неминущих цінностей тетради Вітрувія-Альберті.

INTENTIONS AND POTENCIES OF MODERN ARCHITECTURAL EDUCATION TRANSFORMATIONS

Timokhin V. O. (Dr. of Arch., Prof.)

Kyiv National University of Construction and Architecture

Key words: architecture, design, education, self-organization.

The problems of the emergence, development and democratization of contemporary higher education were of concern to the world community, from J. Dewey's proto-modernist reforms and the various modernist transformations offered, for example, by the Bologna Convention to the postmodern ideas of U. Eco, who introduced the concept of "mass university education". Against the background of the total globalization of civilization processes that led to the planetary spread of mass culture, the awareness of the inevitability of the transformations of education from elitarian to egalitarian, today requires an urgent solution of problems, relating to mass architectural education. Today, the education in pursuit of the mirages of the digital culture of a post-industrial society is increasingly distancing from its own intentional primary sources, plunging into a "culture of congestion" (R. Koolhaas). These primary sources, identified with well-known methodological forms of organization of modern architectural and design activities - with "a black and a transparent chest" (R. Stader), with "a translucent and a mirrored chest" - have brought to life the appropriate forms of organization of architectural education - craft, industrial, technological and infrastructural. The experience of well-known architectural and design schools, from VKHUTEMAS and BAUHAUS to Ulm and Senezh, has shown that these generalized forms were of a fundamental nature and were present at all stages of historical development. Their current articulation and restoration become one of the significant potentials of the development of modern, including mass, architectural education. The coexistence and transformation of the primary and archetypal forms of the educational process organization is connected not so much with their integration, hybridization or synthesis, but with the self-organization and the harmonious development of these independent forms. The concept of self-organization is based on several principles: the cooperation of forms, based on the maximum use of their internal reserves and potentials; cyclic deployment of these forms; the attractiveness of their extreme deployment, which contributes to the processes of renewal and self-development. If we imagine the general picture of the cyclical wave development of modern forms of architectural education, one can notice

that it has survived a complete cycle of transformations and thereby initiated the next cycle associated with the need to renew craft learning forms. Innovative digital technologies, research and design methods, such as future craft (Sensible City Lab MIT), are based on the release of unused potentials of preindustrial society, including handicrafts. In this direction, the development of the concept of absolute architecture (P. Aureli), archipelagic architecture (O.M. Ungers), island architecture (R. Koolhaas), etc., became the antitheses to the ideas of the continuous urbanization and mass culture of the post-industrial society, to the ideas of mass architectural education. In order to harmonize these confrontations and create favorable conditions for the processes of self-organization of their deployment, they should be subordinated to a kind of meta-attractor, for which, for many centuries, the tetrad of Vitruvius-Alberti stands strength, utility, perfection and beauty. The system of these attractors determines and stimulates the most attractive intentional character of potential changes, as a general architectural and educational space, and harmonious deployment of its individual primary archetypal forms. A return to the theory and practice of architecture of the long-lost potential of beauty gains weight in self-organization and harmonization of space and educational forms. Its revival is a guarantee of the return of architecture to the bosom of plastic or even elegant arts, on the background of recognition of the artistic and aesthetic status of contemporary architectural education.

Recognition of artistic and aesthetic priorities in modern architecture and in the self-organization of architectural education should be accompanied, if possible, by the full utilization of the creative potential of various regional cultures, their stylistic peculiarities as well as by the involvement of artistic methods of genre architectural and urban design and forecasting, etc. Maximum attention to the identification of internal intentions and the full realization of unused potentials in the interaction of the primary organizational forms of architectural activity and education can become the cornerstone of the transforming renewal in objectively existing processes of their self-organization and harmonious development. The prospects for such a renovation are connected to the transformations of digital and “handmade” technologies, ideas of elitism and egalitarianism, democratization and mass culture of the post-industrial society under the patronage of the inevitable values of the Vitruvius-Alberti tetrad.

ВНЕСОК МІЖНАРОДНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ КООПЕРАЦІЇ У ВИРІШЕННЯ АРХІТЕКТУРНО-МІСТОБУДІВНИХ ПРОБЛЕМ

Черкес Б. С. (д. арх., проф.,)

Петришин Г. П. (к. арх., проф.,)

Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

Ключові слова: архітектурно-містобудівні вирішення, воркшоп.

В архітектурі та містобудування особливо цінним є досвід різних способів формування комфортного середовища. Кафедрою містобудування НУЛП у співпраці з іншими кафедрами на основі угоди про співпрацю спільно з ТУ Відня із залученням професорів та студентів інших університетів було проведено ряд науково-практичних воркшопів, присвячених модернізації великих міст - *New Urban Density Vienna* (2015 та 2016) та *Urban Density-Lab Lviv* (2017, 2018 та 2019). Окрім студентів архітекторів та викладачів з Відня та Львова, у заходах прийняли участь представники Brandenburg University of Technology Cottbus-Senftenberg (Німеччина), Гданського ТУ та State Higher Vocational School in Nysa (Польща), Одеської та Придніпровської Академії будівництва та архітектури.

У контексті загальноміського розвитку житлового будівництва, обсяг зданої в експлуатацію житлової забудови у Львові останніми роками почав перевищувати обсяг, передбачений генпланом. Сучасна девелоперська забудова часто суперечить тенденціям сталого просторового розвитку, а також діючим містобудівним умовам та обмеженням та створює ряд проблем у функціонуванні міста.

Велика кількість людей, що проживатиме у новозапроектованих чи ревіталізованих кварталах, потребуватиме збільшення кількості об'єктів обслуговування, місць в освітніх та дошкільних закладах. Житлові утворення є фокусами притягання людей, а, значить, додаткових транспортних потоків, забезпечення паркомісцями, організації транспортного та пішохідного руху.

У рамках серії воркшопів *New urban density Lab Lviv*, студентами розроблено ряд концептуальних проектів інтенсифікації території в історичному ареалі Львова на постпромислових та деградованих територіях. Містобудівна ситуація дає змогу визначити напрям розвитку виділеної під проектування території та сформувати її поліфункційну забудову і комфортне середовище. Ці проекти багаторазово були представлені у Львівській міській раді.

CONTRIBUTION OF INTERNATIONAL EDUCATIONAL COOPERATION TO SOLVING ARCHITECTURAL AND URBAN PROBLEMS

Cherkes B. S. (Dr. of Arch., Prof.)

Petryshyn H.P. (Ph.D. in Arch. Prof.)

Lviv Polytechnic National University, Lviv

Key words: architectural and town-planning solutions, workshop.

In architecture and urban planning, the experience of different ways of forming a comfortable environment is especially valuable. The Department of Urban Development of the LPNU in cooperation with other departments on the basis of the Cooperation Agreement with the Technical University of Vienna with participation of students and professors of other universities conducted a series of scientific and practical workshops on the modernization of large cities - *New Urban Density Vienna* (2015 and 2016) and *Urban Density- Lab Lviv* (2017, 2018 and 2019). The representatives of Brandenburg University of Technology Cottbus-Senftenberg (Germany), Gdansk Technical University, the State Higher Vocational School in Nysa (Poland), Odessa and Prydniprovsk Academy of Civil Engineering and Architecture participated in these events in addition to the students-architects and teachers from Vienna and Lviv.

In the context of citywide development of housing construction, the volume of residential buildings put into operation in Lviv in recent years has started to exceed the amount provided for by the General plan of the city. Modern developer construction often contradicts the trends of sustainable spatial development, as well as the existing urban conditions and restrictions and creates several problems of the city.

Many people living in newly developed or revitalized neighborhoods will require an increase in the number of facilities, places in educational and pre-school establishments. Residential formations are a focus of attracting people, and, therefore, additional traffic flows, providing of parking spaces, organizing of transport and pedestrian traffic.

Within the framework of a series of workshops *New Urban Density-Lab Lviv*, the students have developed several conceptual projects for intensification of the territory in the historic area of Lviv in post-industrial and degraded territories. The town-planning situation makes it possible to determine the direction of development of the allocated territory for designing and to form its polyfunctional construction and a comfortable environment. These projects were presented many times in the Lviv City Council.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА НАПРЯМИ АРХІТЕКТУРНОЇ ОСВІТИ

Шушлякова О. С. (к. арх., доц.)

Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків

Ключові слова: архітектурна освіта, професійні дисципліни, гуманізація.

У світовій системі вища професійна освіта є одним з найважливіших суспільних інститутів держави, основним ресурсом культурного і соціально-економічного розвитку суспільства. У нашій країні освіта, у тому числі архітектурна, відповідно до динаміки політичних, економічних, культурних, соціальних громадських течій піддається процесу постійної зміни. Багато її аспектів потребують глибокого реформування структури і змісту, технологій навчання, їх матеріального і методичного забезпечення.

Тенденції розвитку сучасної освіти в Україні визначені стратегією Болонського процесу. Процеси глобалізації та інтеграції починають проникати в освітню сферу, сприяючи об'єднанню національних освітніх систем і торкаючись всіх її рівнів. Переважають позитивні тенденції розвитку сучасної освіти, тривають процеси її модернізації, у тому числі архітектурної.

До пріоритетних напрямів можна віднести наступні тенденції розвитку архітектурної освіти:

- тенденціям гуманізації та гуманітаризації підлягають усі різновиди базових знань;
- пошук стратегічних системних підходів до формування професіонала архітектора;
- тісний зв'язок проблем формування відкритого освітнього простору і впровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій, застосування новітніх педагогічних технологій;
- формування інформаційної культури архітекторів відповідно до сучасної парадигми освіти й основних методологічних підходів;
- формування цілісного підходу до інформативної підготовки та вивчення професійно орієнтованих дисциплін у ЗВО;
- здійснення спільних наукових, культурних, освітніх та інших проєктів, залучення вчених і фахівців до програм наукових досліджень.

MODERN TRENDS AND DIRECTIONS OF ARCHITECTURAL EDUCATION

Shushliakova O. S. (PhD Arch., Assoc. Prof.)

O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Key words: architectural education, professional disciplines, humanities.

Higher professional education is one of the most important public institutions of the state, the main source of cultural and socio-economic development of a society in the world system. In our country, education, including an architectural one, in accordance with the dynamics of political, economic, cultural, and social trends is in undergoing a constant change. Many of its aspects require a profound reforming the structure and content of the training, learning technologies, their material and methodological support.

The trends in the development of modern education in Ukraine are determined by the Bologna process. The processes of globalization and integration are beginning to penetrate the educational sphere, contributing to the unification of national educational system and touching upon all its levels. Positive trends in the development of modern education prevail; the processes of modernization of education, including architecture, also continue.

The priority directions include the following trends in the development of the architectural education:

- all types of basic knowledge are subject to humanization tendencies;
- the search for strategic systemic approaches to the formation of a professional architect;
- the close connection of the problems of the formation of an open educational space and the introduction of new information and communication technologies, the application of the latest pedagogical technologies;
- the formation of informational culture of architects in accordance to the modern paradigm of education and basic methodological approaches;
- the formation of a holistic approach to an informative preparation and study of professionally oriented disciplines in higher educational establishments.
- the implementation of joint scientific, cultural, educational and other projects, involving scientists and specialists in research programs.

Секція 5. Проблеми і шляхи модернізації архітектурної освіти в Україні, зміст і методика викладання

ПАРТИСИПАТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ МАЙБУТНІХ АРХІТЕКТОРІВ

Васильєв П. О. (ст. викл.)

Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка

Ключові слова: навчальний процес, воркшоп, партисипативне планування.

Однією з головних цілей навчання майбутнього архітектора є формування творчого світогляду, навчання його творчого методу, пошуковому конструктивному мисленню, вдумливому і обґрунтованому прийняттю композиційних рішень та ін.

Для досягнення вищевказаних результатів радянська архітектурна школа запропонувала трьохступеневий процес навчання: аналіз-оцінка-синтез (Бархін Б.Г.). Цей процес у цілому передбачає наступні етапи проектування: передпроектний аналіз, пошук концепції та творчу розробку (результат). Як результат все навчання зводиться до усвідомлення студентом важливості професії архітектора, як одноосібного творця, що взаємодіє з інженерами, економістами, екологами тощо.

На сьогоднішній день спостерігається процес зміни парадигми соціального мислення, в основі якої – людина як основна причина і ціннісна міра всіх змін, що відбуваються в суспільстві. Архітектурне проектування не є винятком, оскільки здійснюється для людини, а його результати спрямовані на задоволення комплексу індивідуальних і суспільних потреб. Про зміну парадигми соціального мислення свідчать насамперед інституційні зміни, які стають невід’ємною частиною життя соціуму. У їх числі - проведення публічних громадських слухань, воркшопів і ін.

Архітектурне проектування наповнюється принципово новим змістом, в основі якого – людина. Головна мета архітектурного проектування - створення громадських просторів, орієнтованих на всебічне задоволення потреб кожної людини чи спільноти, що проживає на певній території. Саме тому процес підготовки фахівців потребує переосмислення, зокрема на етапі передпроектного аналізу, який потребує включення партисипативної складової, яка дозволить за рахунок надання архітектору значної інформаційної та емпіричної бази забезпечити погляд на об’єкт, що проектується з позиції кінцевого споживача громадського простору – городянина.

Session 5. Problems and ways of modernization of architectural education in Ukraine, educational approaches

PARTICIPATORY PLANNING AS THE NECESSARY COMPONENT OF THE FUTURE ARCHITECTURAL TRAINING PROCESS

Vasyliiev P. O. (Senior Lecturer)
Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University

Key words: educational process, workshop, participatory planning.

One of the main goals of the future architect's education is to form a creative world outlook, to teach creative method, constructive thinking, thoughtful and well-grounded adoption of compositional solutions, etc.

In order to achieve the above-mentioned results, the Soviet architectural school offered a three-step-mentioned process of study: analysis-evaluation-synthesis (B. Barkhin). The process involves the following stages of design: pre-project analysis, conceptual search, and creative development (result). As a result, all the training is reduced to the student's awareness of the importance of the profession of architect as the sole creator who interacts with engineers, economists, environmentalists, and others.

Nowadays, there is a process of changing the paradigm of social thinking, which is based on a person as the main reason and value measure of all changes taking place in society. Architectural design is not an exception, since it is carried out for a person, and its results are aimed at satisfying a complex of individual and social needs. The change in the paradigm of social thinking is reflected, first, in institutional changes that become an integral part of social life. Among them - public hearings, workshops, etc.

Architectural design is filled with fundamentally new content with an individual in its center. The main purpose of architectural design is the creation of public spaces, focused on the full satisfaction of the needs of each person or community living in a certain territory. That is why the process of training needs to be reconsidered, in particular at the stage of pre-project analysis, which requires the inclusion of a participative component, which will provide the architect with significant information and empirical base and will allow him to see the object from the position of the end user of public space – a city resident.

ЗНАЧЕННЯ ІСТОРИКО-АРХІТЕКТУРНИХ ЗНАТЬ В ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОГО СВІТОГЛЯДУ СУЧАСНОГО ЗОДЧОГО

Горбик О. О. (к. арх., доц.)

Київський національний університет будівництва і архітектури

Ключові слова: криза академічної освіти, гуманістичні цінності, історичний досвід, світова історія архітектури та мистецтв.

Реформування сучасної професійної архітектурної освіти є актуальним процесом в системі української вищої школи. При цьому протягом останніх десятиріч стає все більш помітною проблема поверховості засвоєння студентами запропонованих академічною школою знань та вмій, несерйозності відношення студентів до вибору професії, спрощення бачення мети навчального процесу. Мета студентів при здобутті освіти архітектора є, здається, обмеженою бажанням отримати вміння, властиві ланкам середньої технічної, а не вищої освіти, яку вирізняє саме формування певного світогляду спеціаліста з широким та глибоким розумінням сутності процесу архітектурної діяльності, її філософічності, креативності, соціальної відповідальності. Стрімкий розвиток науково-технічного прогресу впливає на формування поколінь сучасних студентів, у яких наявні ціннісні орієнтири, абсолютно не зв'язані з традиційними гуманістичними цінностями, відбувається розрив культурного зв'язку нових поколінь із загальнолюдським історичним досвідом в галузі моралі, цінностей, змістопокладання (суспільство споживачів, а не творчих особистостей), а значить і поцінування досвіду, напрацьованого в галузі архітектури. Відтак, пропонуючи новим генераціям академічні знання, базуючись на принципах спадкової передачі знань і вмій від покоління до покоління, ми стикаємося з кризою. Її подолання бачимо в посиленні значення дисциплін історико-архітектурного блоку, через які відбувається розширення світоглядної картини молоді, щеплення нових генерацій професійним досвідом, в якому архітектура є одним з видів творчої життєдіяльності людства, за суттю гуманістичною, де архітектурою є споруда, яка має ознаки культурної (історичної, естетичної, моральної, ідеологічної) змістовності. Відтак, світова історія архітектури та мистецтв, як і решта універсально-гуманітарних дисциплін, надає знання, які стимулюють розвиток критичного творчого мислення і має потенціал формування професійного світогляду сучасного зодчого.

VALUE OF HISTORICAL KNOWLEDGE IN THE WORLD VIEW FORMATION OF PROFESSIONAL MODERN ARCHITECT

Gorbyk O. O. (PhD. Arch., Assos. Prof.)
Kyiv National University of Construction and Architecture

Key words: crisis of academic education, humanistic values, historical experience, world history of architecture and arts.

The reform of modern professional architectural education is an actual process in the system of Ukrainian higher education. In the course of the last decades, the problem of the superficial level of students' acquisition of knowledge and skills proposed by the academic school, the lack of seriousness of students' attitudes toward the choice of profession, and the simplification of the vision of the goal of educational process becomes increasingly visible. The goal of the students in obtaining an education of an architect is, it seems, a limited desire to acquire the skills inherent in the characteristic of secondary technical education rather than higher education, which is distinguished precisely by the formation of a particular outlook of a specialist with a broad and deep understanding of the essence of the process of architectural activity, its philosophy, creativity, and social responsibility. The rapid development of scientific and technological progress affects the formation of generations of modern students, which have values, which are completely disconnected from traditional humanistic values, there is a rupture of the cultural connection of new generations with universal human historical experience in the field of morality and values (society of consumers, but not creative individuals), and hence with the appreciation of the experience gained in the field of architecture. Therefore, by offering academic knowledge to new generations, based on the principles of hereditary transfer of knowledge and skills from generation to generation, we are confronted with a crisis. We see its overcoming in the strengthening of the significance of the disciplines of the historical-architectural bloc, through which the expansion of the worldview of young people, implantation of new generations with professional experience, in which architecture is one of the types of essentially humanistic creative activities, where architecture is a structure that has the features of cultural (historical, aesthetic, moral, ideological) content. Consequently, the world history of architecture and arts, as well as the rest of the universally humanitarian disciplines, provides knowledge that stimulates the development of critical creative thinking and has the potential of shaping the professional world view of a contemporary architect.

ДО ПИТАННЯ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ АРХІТЕКТОРІВ

Древаль І. В. (д. арх., проф.)

Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова, м. Харків

Ключові слова: студенти-архітектори, форми навчання, воркшоп.

Відкритість українського суспільства до демократичних змін створила передумови для залучення закордонного досвіду до виховання майбутніх зодчих. Процес професійної підготовки архітекторів завжди виділявся особливою складністю, наповненістю творчих пошуків, нестандартними прийомами. Серед нових для України форм навчання можна виділити воркшоп – активний розвиваючий метод групової роботи. Воркшоп, як особливий інструмент навчального процесу, містить декілька етапів:

- підготовчий, що охоплює змістовну та технічну складові. Перша складова передбачає активне спілкування викладачів і розробку програми роботи, а технічна – збір вихідних даних для концептуального проектування;
- ознайомлюючий етап передбачає інформування учасників щодо об'єкту проектування та формування команд розробників проектів;
- творчо-змагальний окреслює розробку концепцій формування простору, їх графічне оформлення;
- виставково-підсумковий передбачає презентацію кожної проектної пропозиції, творчі дискусії.

Основні завдання воркшопу як інструменту навчальної підготовки архітекторів наступні: навчання роботи в команді; ознайомлення з умовами роботи в ситуації конкуренції; розвиток навичок проводити професійну дискусію; тренування у вирішенні складних завдань у стислі терміни; перевірка рівня професійних знань, вмінь та навичок, здобутих під час академічного навчання.

Необхідно зазначити позитивний, піднесений емоційний стан учасників воркшопу, їх націленість на творчу працю та результат; доброзичливість і здорову конкуренцію; ефективне засвоєння знань.

Таким чином, можна констатувати, що інтенсифікація навчання архітекторів, збагачення їх професійного досвіду шляхом залучення до командної роботи у формі воркшопу є перспективним напрямом на шляху вдосконалення архітектурної освіти.

ON THE ISSUE OF ACTIVATION THE PROCESS OF ARCHITECTS TRAINING

Dreval I. V. (Dr. of Arch., Prof.)

O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Key words: architecture students, forms of studying, workshop.

The openness of Ukrainian society to democratic change has created the prerequisites for attracting foreign experience in the education of future architects. The process of professional training of architects has always been distinguished by a special complexity, full of creative searches, and non-standard techniques. Among the new forms of studying in Ukraine, a workshop - an active developing method of group work – can be distinguished. The workshop, as a special educational process tool, contains several stages:

- preparatory stage, which includes the content and technical components. The first component involves the active communication of teachers and the development of a program of work, and technical - a collection of output data for conceptual design;
- exploratory stage involves familiarizing the participants with the object of designing and forming teams of project developers;
- creative-competitive stage, which includes the development of concepts of space formation, their graphic design;
- exhibition-final stage, provides for the presentation of each project proposal, creative discussions.

The main tasks of the workshop as an educational training tool for architects are the following: teaching teamwork; familiarization with working conditions in a situation of a competition; developing skills to conduct a professional discussion; training in solving difficult tasks in a short time; checking the level of professional knowledge, skills and competences acquired during academic studies.

It is necessary to note the positive, elevated emotional state of the participants of the workshop, their focus on creative work and the result; benevolence and healthy competition; effective knowledge acquisition.

Thus, we can state that intensifying the training of architects, enriching their professional experience by engaging in teamwork in the form of a workshop is a promising direction on the path to improvement of architectural education.

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ МОДЕЛЕЙ НЕФОРМАЛЬНОЇ STEAM-ОСВІТИ В ПРОЕКТАХ З ДИЗАЙНУ ТА УРБАНІСТИКИ

Лушнікова Н. В. (к.т.н., доц.)

Шинкарук А. Л. (к. політ. н., доц.)

Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

Ключові слова: STEAM -освіта, дизайн, урбаністика.

В умовах динамічних суспільних змін постійний саморозвиток та самоосвіта стають необхідною буденністю і дозволяють набути та розвивати нові навички і вміння такі, як критичне мислення, креативність, комунікабельність, вміння співпрацювати, адаптивність, ініціативність. Комплексні підходи неформальної STEAM-освіти, на перетині науки, технологій, мистецтва, інженерії орієнтовані на розв'язок реальних практичних завдань. Застосування різноаспектних освітніх моделей для дизайн- та урбан-освіти в співпраці громадських організацій та ЗВО дозволяє доповнювати і розвивати отримані під час формального навчання знання, а також розширити діапазон залучених вікових груп.

Ряд грантових проектів за такими моделями із залученням партнерів з України та з-за кордону було реалізовано протягом 2016-2019 рр. НУВГП та місцевими громадськими організаціями. Головною метою проектів був розвиток міської культури.

Проект Urban Creativity Lab (2016) Гете-інституту включав серію воркшопів, в тому числі з дослідження вулиць міста, Урбан університет на тему «Для чого вчитися урбаністиці», воркшоп з 3D-картування та фотограмметрії об'єктів культурної спадщини міста.

Заходи проекту Visegrad Urban Creativity Cluster Network (2017) мали на меті створення кластеру креативних індустрій в Рівному, зокрема вивчався досвід реалізації таких ініціатив в країнах Центральної Європи, було організовано хакатон та експедиції креативного підприємництва для молоді та літньої табір з урбаністики та дизайну для дітей.

Події Волинських днів дизайну (2018-2019) включали заходи по приверненню уваги до проблемних міських просторів Park(ing) Day, дизайн-пісочницю для дітей шкільного віку, воркшоп зі створення урбан-постерів, які відображають основні проблеми і мрії жителів міста.

Такі проекти дозволяють тестувати методи роботи із молоддю, в т.ч. для подальшого впровадження в навчальні програми окремих фахових напрямів, а також інтегрують знання різних дисциплін, покращують локальну комунікацію на рівні міста.

EXPERIENCE OF APPLICATION INFORMAL STEAM EDUCATION MODELS IN DESIGN AND URBAN PROJECTS

Lushnikova N. V. (PhD in Eng., Assoc. Prof.)

Shynkaruk A.L. (PhD in Political Sc., Assoc. Prof.)

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

Key words: STEAM educational approach, design, urban studies.

Under the dynamic social changes, constant self-development and self-education become the necessary routine and allow to acquire and develop new skills and abilities such as critical thinking, creativity, adaptability, initiative, communication skills, ability to cooperate. Complex approaches of informal STEAM education, at the intersection of science, technology, art and engineering, are focused on solving real practical problems. The use of multi-dimensional educational models for design and urban education in cooperation of non-governmental organizations and universities can complement and develop the knowledge gained during formal education, as well as expand the range of involved age groups.

Several grant projects had been implemented by NUWEE and local NGOs in 2016-2019 under such models involving partners from Ukraine and abroad. The development of urban culture was the main goal of the projects.

Urban Creativity Lab Project (2016) under Goethe-Institut Ukraine included a series of workshops, e.g. a study of the streets of the city, Urban University "Why we should learn Urban Studies", a workshop on 3D-mapping and photogrammetry of cultural heritage objects in the city of Rivne.

The activities of the Visegrad Urban Creativity Cluster Network (2017) aimed at forming a cluster of creative industries in Rivne. There has been studied the experience in implementing such initiatives in Central Europe, the hackathon and expeditions of creative entrepreneurship for young people, the summer camp for urban and urban design for children have been organized.

The events of the Volyn Design Days (2018-2019) included events devoted to the problems of existing urban spaces like Park (ing) Day, Design Sandbox for school-age children, and a workshop on making urban posters that reflect the main problems and dreams of the city's residents.

Such projects allow us to test methods of work with youth and use them for subsequent introduction into educational programs of separate specialties. They also integrate knowledge on different disciplines and improve local communication at the city scale.

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ МОНУМЕНТАЛЬНОЇ НАРОДНОЇ АРХІТЕКТУРИ НА 1 КУРСІ КНУБА

Носенко Г. А. (доц.), Ларіонова М. А. (асист.)

Київський національний університет будівництва і архітектури, м. Київ

Ключові слова: монументальна народна архітектура, вітряки, навчальна програма, реставраційні документи, архітектурна графіка, аксонометрія, об'ємно-просторові, конструктивні та стилістичні особливості.

У навчальну програму 2018-2019 рр. кафедри містобудування архітектурного факультету КНУБА включено вивчення такого типу пам'яток монументальної народної архітектури як вітряки. Інформаційною базою вивчення вітряків став архів Музею, консультації з фахівцями Національного музею народної архітектури та побуту України та з провідними викладачами кафедри дерев'яних конструкцій КНУБА. Важливу роль у роботі над цією науково-практичною роботою відіграло ознайомлення студентів з реставраційними документами, присвяченими вітрякам України. Підготовка до виконання науково-практичної роботи охоплювала ознайомлення студентів з пам'ятками монументальної народної архітектури, які знаходяться на території Музею. Вона передувала аналізу та вивченню пам'яток народної архітектури засобами графіки. До складу роботи також увійшли: практичне вивчення прийомів побудови найбільш наочного та інформативного представлення пам'ятки архітектури – аксонометричного архітектурного розрізу; поглиблене вивчення принципів дії механізмів вітряків, конструктивних особливостей, їх впливу та взаємозв'язку з об'ємно-просторовим вирішенням пам'ятки; опрацювання антуражу та стафажу, які відповідають часу будівництва вітряків.

Результатами виконання навчального науково-практичного завдання, присвяченого вивченню пам'яток архітектури України стали: альбом натурних замальовок; фотофіксація сучасного стану певного об'єкту дерев'яної народної архітектури; реферат, з історією створення пам'ятки; публічна доповідь реферату; виконання індивідуальної графічної роботи (зображення розрізу в аксонометрії з відмивкою), що відображає архітектурну цінність пам'ятки, її масштаб, конструкції, особливості первинного розміщення, роль у створенні художнього образу історичного українського поселення.

METHOD OF STUDYING MONUMENTAL FOLK ARCHITECTURE IN THE FIRST YEAR OF STUDY AT KNUCA

Nosenko G.A. (Assoc. Prof.), **Larionova M.A.** (Assistant)
Kyiv National University of Construction and Architecture, Kyiv

Key words: monumental folk architecture, windmills, program of study (curriculum), restoration documents, architectural graphics, axonometric, constructive, stylistic and volumetric-spatial features.

The curriculum (2018-2019 yrs.) of the Department of Urban Planning, Faculty of Architecture, Kyiv National University of Construction and Architecture (KNUCA) includes the study of such monuments of folk architecture as windmills. The information base in studying windmills was the archive of National Museum of Folk Architecture and Life of Ukraine, consultations with specialists of the Museum, with leading teachers of KNUCA wooden structures department. An important role in this scientific and practical work was acquainting students with the restoration documents of wind turbines in Ukraine. Students got to know about monuments of folk architecture on the territory of the Museum. This preparatory work preceded with the analysis and study of monuments of folk architecture by means of graphics. The scientific and practical work also included: a practical study of the techniques in constructing the most relevant visual presentation and informational developments of architectural monuments — axonometric architectural section; in-depth study of the principles of operation of a wind turbine mechanisms, the influence and interrelation of their design features with the volumetric-spatial solution of the monuments; creation of entourage and staffing, which correspond to the historical time of that mechanisms.

The results of educational scientific and practical tasks devoted to the study of architectural monuments of Ukraine are: album of natural sketches; photographic recording of the current state of a certain object of wooden folk architecture; essay on the history of the creation of the monument; public presentation of the results; creating a personal graphic work (image of the section of the landmark in axonometric view with washing), which displays the architectural value of the monument, its scale, structures, features of the primary location, demonstrates its character and role in creating the artistic image of the historical Ukrainian settlement.

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО РОЗРАХУНКУ ТЕПЛОВОЛОГІСНОГО СТАНУ ОГОРОДЖУВАЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Пугачов Є. В. (д.т.н., проф.),

Кундрат. Т. М. (к.т.н.),

Літницький С. І. (к.т.н.),

Зданевич В. А. (ст. викл.)

Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

Ключові слова: водяна пара, конденсація, огороджувальна конструкція, парціальний тиск.

Згідно ДСТУ-Н Б В.2.6-192 розрахунок тепловологісного стану огороджувальних конструкцій будинків та споруд слід виконувати графоаналітичним методом або за допомогою спеціального програмного забезпечення для типових конструктивних рішень огороджувальних конструкцій будинку.

Спершу визначають парціальний тиск насиченої водяної пари на внутрішній та зовнішній поверхнях огороджувальної конструкції та її розподіл по товщині конструкції. Далі визначають парціальні тиски водяної пари. Після цього будують графіки розподілу, визначених вище тисків. У разі, якщо графіки перетинаються, то у товщі конструкції утворюється зона конденсації водяної пари.

У випадку наявності конденсації водяної пари при розрахунку для найбільш холодного місяця року згідно з ДСТУ-Н Б В.1.1-27 аналогічні графіки слід будувати для усіх місяців року, в яких має місце конденсація вологи в товщі огородження. Ці місяці складають період накопичення вологи у конструкції.

Далі виконується розрахунок кількості вологи, що випаровується з конструкції, починаючи з першого місяця, який настає після закінчення періоду вологонакопичення.

Такі розрахунки без наявності спеціального програмного забезпечення займають дуже багато часу, і їх неможливо виконати за обмежені години навчального процесу. Тому пропонується змінювати огороджувальну конструкцію таким чином, щоб згадані вище графіки не перетиналися, наприклад, вводити шар пароізоляції, яка збільшить загальний опір паропроникненню.

PROPOSALS FOR CALCULATION OF THERMAL HUMIDITY OF BUILDING ENVELOPE STRUCTURES IN EDUCATIONAL PROCESS

Pugachov Ie.V. (Dr. of Eng., Prof.),
Kundrat T. M. (PhD in Eng.),
Litnitskyi S. I. (PhD in Eng.),
Zdanevych V. A. (Senior Lecturer)
National University of Water
and Environmental Engineering, Rivne

Key words: condensation, envelope structures, partial pressure, water vapor.

According to the Ukrainian standard DSTU-N B V.2.6-192, the calculation of thermal humidity of envelope structures of buildings should be performed by graph-analytical method or with the help of special software for typical structural solutions for envelope structures.

First, we should determine the partial pressure of saturated water vapor on the internal and external surfaces of the envelope structure and its distribution in the thickness of the structure. Then we determine the partial pressure of water vapor. After that, distribution graphs of calculated pressures are developed. The water vapor condensation zone is formed inside the structure if the graphs intersect.

In case of condensation of water vapor in the calculation for the coldest month of the year in accordance with DSTU-N B V.1.1-27, similar graphs should be made for all months of the year in which condensation of moisture in the thickness of the envelope takes place. These months build up the period of accumulation of moisture in the construction.

Then we should calculate the amount of moisture evaporating from the structure, starting from the first month, which comes after the end of the moisture storage period.

Such calculations take a lot of time without special software. And they cannot be performed in limited hours of the educational process. Therefore, it is proposed to change the envelope structure in such a way that the graphs do not intersect. For example, we can introduce a layer of vapor barrier. It will increase the overall resistance to vapor penetration.

АРХІТЕКТУРНА ОСВІТА

Рищенко Т. Д. (к.т.н., доц.)

Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків

Ключові слова: архітектурно-містобудівна освіта, дистанційне навчання, уніфікація, підходи, технологія.

За останні роки архітектурно-містобудівна освіта зазнала суттєвих змін. А попереду – нові зміни, динаміка яких тільки зростає. Можна назвати першопричини таких змін. Ці причини дають можливість адаптуватися до них і у такий спосіб зменшити породжуваний негатив.

Уся освіта глобалізується у світовому масштабі. Це означає, що будь-яка інформація з однієї точки світу в іншу передається дуже швидко. Система професійної освітньої комунікації змінюється: все більше студентів навчаються у різних країнах світу, з'являються нові інтернет-портали інтерактивних архітектурних майстер-класів і лекцій світових лідерів. Процес архітектурного проектування стає більш дистанційно-мережевим. Цифрові технології проектування, а також можливості та засоби мережі інтернет дають змогу різним архітекторам проектувати разом, знаходячись один від одного на відстані сотень і тисяч кілометрів. Технології та технологічний підхід у архітектурному проектуванні невідворотно набувають більшого значення, чим зумовлюється потреба у визначенні рівня їх важливості та адекватного місця у змісті архітектурної освіти. У сучасній архітектурній освіті проглядається тенденція, схожа на рух мейкерів, коли найважливішими стають ручна праця і технічні навички.

Під час навчання студенти власноруч, але із застосуванням сучасних комп'ютерних засобів і технологій, виготовляють прототипи, самостійно інтегрують у проекти електронні компоненти. З'являється новий для архітектури шар, де відбувається органічна інтеграція творчого дизайну, комп'ютерного моделювання і виробництва. Креативність архітектурної діяльності має адекватно відобразитись у меті, змісті, формах, методах і засобах архітектурної освіти, та превалювати у навчанні майбутніх архітекторів.

На тлі усіх цих об'єктивних перетворень спостерігається криза фахової архітектурної освіти. Знання стали дискретними, без тісного взаємозв'язку.

ARCHITECTURAL EDUCATION

Ryshchenko T.D. (PhD in Eng., Assoc. Prof.)

O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Key words: architectural and urban education, distance learning, unification, approaches, technology.

In recent years, architectural and urban education has undergone significant changes. And there are new changes ahead, the dynamics of which only grows. One can name the root causes of such changes. These causes make it possible to adapt to the changes and thereby reduce the negative impact generated by them.

All education is globalized on a world scale. This means that any information from one point of the world to another is transmitted very quickly. The system of professional education communication is changing: more and more students are studying in different countries of the world, there are more and more Internet portals of interactive architectural master classes and lectures of world leaders. The process of architectural design increasingly becomes a remote network. The digital design technologies, as well as the possibilities and means of the Internet, allow different architects to design together, being separated from each other at hundreds or thousands of kilometers. Technology and technological approach in architectural design inevitably become more and more important, which is determined by the need to define the level of their importance and adequate space in the content of architectural education. In contemporary architectural education, a tendency is seen, like the movement of makers, when become manual labor and technical skills the most important.

While studying, the students themselves use modern computer tools and technologies, produce prototypes and independently integrate electronic components into the projects. A new layer for architecture appears, where organic integration of creative design, computer simulation and production take place. The creativity of architectural activity must adequately reflect the purpose, content, forms, methods and means of architectural education and prevail in the training of future architects.

On the background of all these objective transformations there is a crisis of professional architectural education. Knowledge has become discrete; it does not have close interconnection.

ІСТОРИКО-МІСТОБУДІВНА СКЛАДОВА ЯК ФАКТОР ПЕРЕДПРОЕКТНОГО АНАЛІЗУ

Соловйова О. С. (к. мист., доц.)

Харківський національний аграрний університет імені В. В. Докучаєва

Ключові слова: урбанізоване довкілля, багаторівнева ієрархічна система, світогляд майбутнього архітектора.

Одним із актуальних принципів структурних перетворень урбанізованого довкілля є дослідження історико-містобудівної складової. Вона має бути неодмінним чинником пізнання довкілля як цілісного багаторівневого просторового феномену, що формувався протягом певного цивілізаційного відрізка.

В наші часи в містобудуванні відбуваються якісні зміни у підходах до проектування. Містобудування актуально потребує відродження в теоретичній, практичній та навчальній діяльності. Останнє є особливо важливим, оскільки особистість проектувальника закладається саме під час навчання.

Проблема формування світогляду майбутнього архітектора міститься саме у змісті та методиці викладання. Пріоритетною складовою системи навчання мало би бути вироблення у студента розуміння необхідності створення довкілля як цілісного об'ємно-просторового середовища. Пізнанню цієї цілісності має сприяти значна питома вага передпроектного аналізу. Саме він закладає можливість повноцінного дослідження принципів історичного формування архітектурного середовища і формування ескіз-ідеї.

Слід виділяти основні методичні принципи аналізу такі як дослідження історичного «паспорту» довкілля та його багаторівневої просторової структури.

Технологічна схема послідовності має бути наступною: першим виконується натурний аналіз (рисунок об'єкта із дальніх та ближніх точок, виділення домінант, функціональних та композиційних вузлів). Другим виконується аналіз містобудівної ситуації, який складається із аналізу функціональної та композиційної структури і здійснюється на картографічних матеріалах.

Таким чином, структурна схема аналізу представляє собою своєрідну сітку, в якій по горизонталі розташовані якісні компоненти, а по вертикалі – просторові структурно-ієрархічні.

Увесь комплекс досліджень інтегрується в моделі-пропозиції, з можливими варіантами структури об'єкта проектування.

HISTORICAL URBAN PLANNING COMPONENT AS A FACTOR OF PRE-PROJECT ANALYSIS

Soloviova O. S. (Ph.D. Art, Assoc. Prof.)
V.V. Dokuchayev Kharkiv National Agrarian University

Key Words: urbanized environment, multilevel hierarchical system, outlook of a future architect

One of the most important principles of the structural transformation of the urbanized environment is the study of historical and urban components. It must be an indispensable factor in the research of the environment as a holistic multilevel spatial phenomenon that was formed during a certain civilizational segment.

Today, there are qualitative changes in approaches to design in urban planning. Urban development urgently needs a revival in theoretical, practical and educational activities. The latter is especially important as the personality of a designer is formed during the education.

The problem of forming the outlook of a future architect is contained in the content and teaching methodology. The prior component of the educational system should be the development of the student's understanding of the need to create the environment as a holistic volumetric-spatial environment. A significant proportion of pre-project analyses should facilitate the recognition of this integrity. It provides the opportunity for a profound research of the principles of historical formation of the architectural environment, and formation of sketch ideas.

The main methodology principles of analyses should be highlighted, such as the study of the historical "passport" of the environment and its multilevel spatial structure. The technological scheme of the sequence should look as follows: the first step is a full-scale analysis (drawing of the object from distant and near points, the allocation of dominant, functional and composite nodes). The second is the analysis of the urban development situation, which consists of analyses of functional and compositional structures and is carried out on cartographic materials. The structural diagram of the analysis is a grid, where qualitative components are located horizontally, and the spatial structural-hierarchical components - vertically.

The whole complex of research is integrated in the model-proposal, with possible variants of the structure of the design object.

ІДЕНТИЧНІСТЬ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ МІСТ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Швець Л. М. (к. арх., ст. викл.)

Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова, м. Харків

Ключові слова: малі та середня міста, ієрархічна модель містобудівного формування, графічна модель об'єкту.

Українські невеликі міста, в яких зосереджено близько 30 % населення країни, потребують залучення нових підходів для формуванні стратегій їх розвитку. Темою дискусії є: «Ідентичність малих та середніх міст в глобалізованому середовищі». Відомо що залізничний вокзальний комплекс (ЗВК) для невеликого міста є ключовий містоформуючим об'єктом, який забезпечує зв'язок між зовнішнім та внутрішнім середовищем. Потреба в залученні внутрішніх та зовнішніх ресурсів в ці міста, є актуальною.

Дослідження з питання впливу залізничної мережі на розвиток населених місць, зокрема малих та середніх, які утворюють агломерацію навколо значного міста. Фокусом дослідження є урбанізована територія ЗВК, яка зазнає трансформації залежно від низки факторів. Такі ЗВК перетворюються у громадські багатофункціональні центри міста. Результатом дослідження є авторський метод, основою якого є ієрархічна модель містобудівного формування ЗВК як інструменту його дослідження та узагальнена графічна модель об'єкту. Графічна модель має такі основні компоненти: комунікаційне «ядро», «каркас» та «тканину» комплексу.

Подальшим фокусом дослідження є вивчення трансформаційних процесів, які наразі присутні в малих та середніх містах України. Проведення порівняльного аналізу із європейськими містами, даної категорії, в таких аспектах: соціокультурному, функціонально-планувальному, демографічному.

Після того як Україна здобула незалежність та набула іншого значення на карті Європи та світу, довгі роки відбувається багатовекторна трансформація всіх галузей країни. Найбільші перетворення відбулися саме у невеликих містах. Втрата містоутворюючої бази стала тотальною для окремих міст. Соціокультурні, демографічні та економічні зміни проявили кризу громадянського суспільства. Тільки за останні роки спостерігаємо позитивні зміни, котрі мають місце після впровадження реформи децентралізації, у тому числі завдяки більш тісним взаємозв'язкам з Європейським союзом.

IDENTITY OF SMALL AND MEDIUM-SIZED CITIES IN GLOBALIZED ENVIRONMENT

Shvets L. M. (PhD Arch, Senior Lecturer)

O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Key words: small and medium-sized cities, hierarchical model of urban planning of the railway station complex (RSC), graphic model of the object

Ukrainian towns, which contain about 30% of the population of the country, need to attract new approaches to formulating strategies for their development. The topic of the discussion is "Identity of small and medium-sized cities in a globalized environment." It is known that the RSC for a small city is a key city-forming object, which provides a connection between the external and internal environment. The need to attract domestic and foreign resources to these cities is relevant.

The research is devoted to the impact of the rail network on the development of populated areas, small and medium-sized ones, which form a metropolitan area around a significant city. The focus of the study is the urbanized area of the railway station complex, which undergoes transformation, depending on several factors. Such RSCs are turned into public multifunctional centres of the city. The result of the research is the author's method, which is based on a hierarchical model of urban planning of the RSC as an instrument of its research and a generalized graphic model of the object. The graphic model has the following main components: the communication core, framework and fabric of the complex.

The further focus of the research is to study the transformational processes that are currently present in small and medium-sized cities of Ukraine. A comparative analysis with European cities of this category is conducted in the following aspects: socio-cultural, functional and planning, demographic.

After Ukraine became independent country and acquired a different meaning on the map of Europe and the world, the multi-vector transformation of all spheres of public life has been taking place for many years. The biggest transformations took place in small cities. The loss of the city-forming base became absolute for certain cities. Socio-cultural, demographic and economic changes have shown a crisis of civil society. Only in recent years we have seen positive changes that have taken place since the introduction of the decentralization reform, including through closer interconnections with the European Union.

Секція 6. Дипломні проекти та магістерські роботи в контексті розвитку архітектури та містобудування

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ ДЛЯ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

Коптєва Г. Л. (к. арх., доц.)

Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова

Ключові слова: планувальна організація, реабілітаційний комплекс, архітектура для маломобільних груп населення.

В останні роки в Україні зростає необхідність розробки системи реабілітації, яка включає медичні, психологічні, педагогічні, соціально-економічні, архітектурно-просторові та інші заходи, спрямовані на покращення життєдіяльності маломобільних груп населення. Досить актуальним є застосування нових інноваційних форм фізичної, психологічної та соціальної реабілітації, а також створення відповідних сучасних архітектурно-містобудівних об'єктів. Вирішення проблеми формування архітектурних комплексів в структурі сучасного міста потребує розробки базової концепції з урахуванням багатьох аспектів.

В Україні спостерігаються деякі проблеми в формуванні функціонально-планувальної та об'ємно-просторової структури центрів реабілітації з урахуванням вимог груп з обмеженими фізичними можливостями. В першу чергу – високий ступінь роздробленості, стихійне виникнення реабілітаційних комплексів для маломобільних громадян, відсутність цілісної системи взаємозв'язків між елементами міського середовища.

Концептуальним вирішенням проблеми є формування цілісної організації доступного середовища шляхом створення модульної системи функціонування мережі подібних реабілітаційних центрів у містобудівному каркасі; систематизації та координації руху з урахуванням проблемних ділянок; інтеграції людей з обмеженими можливостями у міське середовище. При цьому необхідно впроваджувати ергономічний підхід до створення безбар'єрного середовища за умови безперешкодного доступу.

Таким чином, архітектурно-містобудівна організація реабілітаційного комплексу формується залежно від функціональних і типологічних особливостей. На цій основі сформульовані принципи функціонального зонування: компактності, модульності та гнучкості щодо формування системи реабілітаційних комплексів та створення безбар'єрного міського простору, комфортного для маломобільних груп населення та гуманізації міського середовища в цілому.

Session 6. Diploma projects and master works in the context of architecture and urban planning development

FORMATION OF SYSTEM OF REHABILITATION COMPLEXES FOR POPULATION GROUPS WITH DISABILITIES

Koptieva H. L. (Ph.D. Arch, Assoc. Prof.)

O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Key words: planning organization, rehabilitation complex, architecture for population groups with disabilities.

The need to develop a rehabilitation system, which includes medical, psychological, pedagogical, socio-economic, architectural, spatial and other measures for formation of space for groups with disabilities rises in the recent years in Ukraine. Solving this problem requires an integrated approach and experience. The application of new innovative forms of physical, psychological and social rehabilitation, as well as the creation of appropriate modern architectural and urban facilities is very relevant. Solving the problem of forming architectural complexes in the structure of a modern city requires the development of a basic concept considering many aspects.

In Ukraine, there are some problems in formation of the functional-planning and spatial-space structure of rehabilitation centres considering the requirements of groups with disabilities. Firstly, the problem lies in a high degree of fragmentation, spontaneous emergence of rehabilitation complexes for low-mobility citizens, absence of a holistic system of interconnections between elements of the urban environment.

The conceptual solution of the problem is formation of a holistic organization of an accessible environment by creating a modular system for the operation of a network of similar rehabilitation centres in a city-planning framework; systematization and coordination of traffic taking into account problem areas; integration of people with disabilities into the urban environment. At the same time, it is necessary to introduce an ergonomic approach to creating a barrier-free environment with unobstructed access.

In conclusion, the architectural and urban organization of the rehabilitation complex is formed depending on the functional and typological features. On this basis, the principles of functional zoning have been formulated: compactness, modularity and flexibility in the formation of a system of rehabilitation complexes and the creation of a barrier-free urban space that would be comfortable for low-mobility groups, and humanization of the urban environment.

МЕТОДИКА АРХІТЕКТУРНОГО ПРОЕКТУВАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Мхаїкл Хала (магістр архітектури, аспірант)
Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова, м. Харків

Ключові слова: архітектурне проектування, методика архітектурного проектування, реабілітаційний центр.

Магістерська робота з архітектури має теоретичну частину, яка є доказовою базою конкретного архітектурного проекту, як апробація висновків наукової роботи. Так наука підтверджується практикою.

Початок роботи – це визначення актуальних і пріоритетних тем, які хвилюють суспільство і вкрай важливі для нього. Так, актуальним завданням у зв'язку з бойовими діями як в Україні, так і в Сирії є будівництво реабілітаційних центрів (РЦ). Було проведено аналіз останніх досліджень в області термінології, тенденцій і прийомів проектування РЦ. На його основі йшло визначення вивченості питання, тобто, аналізувалися теоретичні роботи з питань як архітектурного формування РЦ, так і останні тенденції загально-соціологічних підходів до реабілітації, як інтеграції людини в суспільство і було визначено ту нішу, яка мало досліджена, або зовсім не досліджена. Так, міждисциплінарні дослідження визначили, що не враховувалися ні фізіологічні, ні психоемоційні потреби людей, що проходять реабілітацію. Відсутня нормативна база по створенню РЦ. Розробки з проектування будівель реабілітаційних центрів, наявні у вітчизняній архітектурній типології, відображають багато проблем, що стосуються архітектурно-планувальних рішень. Частина питань потребує доповнення і більш детального дослідження. Спектр цих питань дав напрямок пошуку відповідей на них. Тому, наступним кроком можна вважати аналіз передового досвіду зарубіжних об'єктів РЦ. Так, було проаналізовано понад двадцять РЦ США, Великобританії і інших країн світу. Їх вивчення дало можливість виявити універсальні і специфічні особливості формування РЦ.

Четвертий етап був присвячений містобудівному аналізу місця проектування і визначенню усіх чинників, що впливають на формування його архітектурної композиції. Наукові роботи з питань реабілітації розширили уяву щодо сучасних підходів реабілітації, і як архітектура може це представляти. Це дало можливість у доказовій формі створити архітектурний проект по формуванню реабілітаційного центру в м. Латакія, Сирія.

METHODS OF ARCHITECTURAL DESIGN OF REHABILITATION CENTERS FOR MILITARY PERSONNEL

Mhaikel Hala, (M. Arch., Post-graduate Student)
O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Key words: architectural design, architectural designing methodology, rehabilitation center.

The article has a theoretical part, which makes up the evidence base for a architectural project, such as testing the conclusions of scientific work. In this way, science is confirmed by practice. The beginning of the work is a definition of acute and priority topics that are extremely important for society. Therefore, the construction of rehabilitation centers is an urgent task and requirement in connection with military operations in Ukraine and in Syria.

Secondly, an analysis of recent research in the field of terminology, trends and design techniques of rehabilitation centers was conducted. This allowed to determine the research depth of the question, that is, the existing theoretical works on the issues of both architectural formation of a rehabilitation center and the recent trends in general sociological approaches to rehabilitation, as the integration of a person into society, were analyzed. The niche that was studied insufficiently or not studied at all was determined. Thus, interdisciplinary studies have determined that physiological or psycho-emotional needs of people undergoing rehabilitation were not considered. There is no regulatory framework for creating rehabilitation centers. Developments in the design of buildings for rehabilitation centers, which are available in the national architectural typology, reflect many problems related to architectural and planning decisions. Some questions need to be complemented by a more detailed study. The spectrum of these questions gave directions to find answers to them. Therefore, the third step can be considered as the analysis of the best practices of rehabilitation centers in foreign countries. More than twenty rehabilitation centers in the US, the UK, and other countries of the world were analyzed. This study made it possible to identify the universal and specific features of the formation of a rehabilitation center.

The fourth stage was devoted to the city-planning analysis of the role of design and determination of all factors influencing the formation of its architectural composition. Research works on rehabilitation have expanded the vision of modern rehabilitation approaches and how architecture can reflect them. This gave an opportunity to create an architectural project for the formation of a rehabilitation center in Latakia, Syria.

АРХІТЕКТУРНА ОСВІТА ЯК СПОСІБ ЗБЕРЕЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ДЕРЕВ'ЯНОГО ЦЕРКОВНОГО ЗОДЧЕСТВА (НА ПРИКЛАДІ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Смолінська О. Е. (к. арх., доц.)

Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

Ключові слова: архітектурна освіта, дерев'яний храм, деградація пам'яток, епархіальний архітектор

На Рівненщині налічується понад 200 пам'яток дерев'яного церковного зодчества, починаючи від XVI ст. до 1930-х рр. Храмобудівна спадщина краю відіграє важливу культуротворчу функцію архітектурної освіти, що забезпечує збереження, передачу, відтворення і подальший розвиток місцевої будівничої традиції церковного зодчества.

Вивчення фахових дисциплін студентами-архітекторами через призму історико-культурної спадщини дерев'яного зодчества, дозволяє оптимізувати процес технологічної, культурної та методичної підготовки майбутніх бакалаврів та магістрів архітектури. Давні дерев'яні храми є багатою основою для творчого проектування, формування навиків дослідницької діяльності, розвитку екологічного мислення, набуття знань з історії регіональної архітектури тощо.

Однак процес «модернізації» дерев'яних храмів з використанням новітніх оздоблювальних матеріалів (ПВХ-сайдингу, металопластикових вікон, анодованого металу з ефектом позолоти і т.д.), який набув стихійного характеру за останні десятиліття на території області, призводить до поступової деградації храмобудівної спадщини. Вирішення назрілої проблеми потребує вжиття комплексу заходів на різних рівнях – державному, громадському, церковному.

Таки чином, вбачається доцільним введення офіційної посади епархіального архітектора (подібна практика існувала в краї у часи Російської імперії) із залученням випускників архітектурних спеціальностей до проектно-ремонтної діяльності на об'єктах церковного зодчества області та введення курсу з історії мистецтва й архітектури до програми навчання вихованців духовних семінарій з метою підвищення їхнього освітнього рівня у сфері пам'яткознавства.

ARCHITECTURAL EDUCATION AS A WAY FOR PRESERVATION OF WOODEN CHURCHES (BY EXAMPLE OF RIVNE REGION)

Smolinska O. E. (PhD. Arch., Assoc. Prof.)

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

Key words: architectural education, wooden church, degradation of monuments, eparchial architect.

There are more than 200 wooden churches in the Rivne region, starting from the 16th century until the 1930s. The temple heritage of the region is an important cultural base for architectural education, which ensures the preservation, transmission, reproduction and further development of the local building tradition of church architecture.

The study of professional disciplines by students-architects through the prism of the historical and cultural heritage of wooden architecture allows to optimize the process of technological, cultural and methodological preparation of future Bachelors and Master of Architecture. Ancient wooden churches make up a rich foundation for creative design, formation of research skills, development of ecological thinking, acquisition of knowledge on the history of regional architecture, etc.

However, the process of “modernization” of wooden churches with the use of the modern materials (PVC siding, metal-plastic windows, anodized metal with the effect of gilding, etc.), which has taken place with a disastrous scope over the past decades in the region, leads to degradation of the church heritage. The solution for overcoming the problem requires a complex of measures at different levels – state, public, church.

Thus, we consider creating the position of a eparchial architect (this practice existed in the region during the Russian Empire) with the involvement of graduates of architectural specialties in design and restoration activities at the objects of church architecture in region and introduction of the course of history of art and architecture to the students of theological seminaries as an important step to increase their educational level in the sphere of monuments studies.

Наукове видання

Міжнародна науково-практична конференція
АРХІТЕКТУРА, ОСВІТА І НАУКА В УКРАЇНІ І СВІТІ:
ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

1-4 жовтня 2019 р.
м. Рівне

Технічний редактор

Г. Ф. Сімчук

Підписано до друку 14.06.2019 р. Формат 60×84 ¹/₁₆.
Ум.-друк. арк. 7,9. Обл.-вид. арк. 8,2.
Тираж 100 прим. Зам. № 5440.

*Видавець і виготовлювач
Національний університет
водного господарства та природокористування
вул. Соборна, 11, м. Рівне, 33028.*

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції РВ № 31 від 26.04.2005 р.*